

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 63 Wydanie P.

Poznań, piątek dnia 8 lutego 1935

Rok 30

Poznań, 7 lutego.

Niepowściągliwy optymizm

Minister przemysłu i handlu p. Floyar-Rajchman, przytoczywszy w swej mowie, wygłoszonej w komisji budżetowej Sejmu, rozmaite cyfry i wskaźniki statystyczne, wyraził się, że obecna sytuacja gospodarcza pozwala oddawać się „powściągliwemu optymizmowi”.

Powściągliwość tę wykazał na plenum Sejmu generalny referent budżetu poseł Miedziński, jakby uprzedzając zarzut prof. Rybarskiego, który wyjaśnił, że poprawa nastąpiła jedynie w produkcji przemysłowej, głównie z powodu wyczerpania się dawnych zapasów —, co jednak w Polsce, kraju rolniczym, nie może być miarą konjunktury. W rolnictwie objawia się raczej dalsze pogorszenie i to jest podstawą oceny ogólnego położenia gospodarczego. Jak długo będzie istniał w rolnictwie obecny stan rzeczy, nie będzie realnych podstaw do optymizmu, choćby najbardziej „powściągliwego”.

A tymczasem większość sejmowa składa dowód niepowściągliwego optymizmu i to w tak niestychanie ważnej dziedzinie, jaką jest budżet państwowy, który nie tylko powinien być czułym barometrem życia gospodarczego, ale który także może potężnie oddziaływać na rozwój tego życia — zarówno w dodatnim, jak i w ujemnym kierunku.

Preliminarz budżetowy na r. 1935/36 uległ w komisji budżetowej Sejmu dość znacznym przeróbkom. Wydatki zwiększono o 38 milionów, dochody o 19 milionów, skutkiem czego deficyt wzrósł o 19 milionów, do sumy 168 milionów.

Dochody skarbu w r. 1935/36 mają wynieść 2.003 miliony. Dynamikę tej sumy można oznaczyć dopiero po porównaniu jej z wynikami lat poprzednich. Otóż w r. 1933/34 dochody budżetowe skarbu wyniosły 1.869 milionów. W roku bieżącym 1934/35 mamy za 9 miesięcy o 20 milionów więcej, aniżeli za takiż okres roku ubiegłego, z czego wnosimy, że wzrost dochodów jest minimalny i że także w bieżącym roku nie przekroczą one sumy 1.900 milionów.

Na podstawie tych cyfr już preliminarzowi rządowemu zarzucaliśmy nie-realność i tendencje fiskalistyczne. Jeżeli tedy rządowa większość sejmowa podwyższyła jeszcze dochody tego preliminarza o blisko 20 milionów, to zarzut pod jej adresem niepowściągliwego optymizmu jest chyba zupełnie uzasadniony.

Niektóre zmiany, dokonane przez komisję budżetową Sejmu w dochodowej stronie budżetu, polegają na t. zw. przesunięciach. A zatem np. zmniejszono preliminarzowy wpływ z podatku dochodowego o 8 milionów, zwiększając równocześnie wpływy z podatku przemysłowego o 5 milionów i z podatku od nieruchomości o 3 miliony. Podobnych przesunięć dokonano także

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu

Brak zainteresowania obradami - Niża ilość obecnych posłów - Zajęcie z komunistą

Warszawa. (Tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu toczy się przy braku zainteresowania i wyjątkowej ospałości. Porządek dzienny obejmuje 9 punktów, w obecnej chwili po dwugodzinnych obradach Izby jest już przy czwartym punkcie.

Bez żadnej dyskusji po referacie pos. Wagnera (B. B.) przyjęto budżet emerytur i rent inwalidzkich.

Następnie po referacie pos. Walewskiego (B. B.) przyjęto budżet min. spraw zagranicznych.

Przy tym budżecie wyniki incydent. Mianowicie po p. Walewskim zabrał głos komunistą Kępiński, który wystąpił po raz pierwszy. Zaczął mówić o okrażaniu Rosji sowieckiej. Marszałek dwukrotnie wezwał go, aby przemówienie czytał wyraźniej i wolniej, gdyż ze swego miejsca nie może go nie zrozumieć. Jednak to nie pomogło.

Marszałek po raz trzeci wezwał mówcę do wyraźniejszego czytania, a gdy się do tego nie zastosował, odebrał mu głos. Komunistą usiłował demonstrować przeciwko temu zarządzeniu, wobec czego marszałek wyklucza go z posiedzenia.

To był jedyny incydent, który na moment ożywił posiedzenie. Zaraz potem wystąpił pos. Starzak (B. B.) i wygłosił bardzo obszerny referat o budżecie min. komunikacji. Słuchało go 21 posłów.

Stolica Francji w tragiczną rocznicę

Paryż. (PAT). Wczoraj wieczorem można było zauważyć nerwowe ożywienie w okolicy placu Zgody i na wielkich bulwarach. U wylotu Pól Elizejskich i na moście Zgody policja kilkakrotnie rozpraszała grupy manifestantów, które nie chciały się rozjeżdżać.

O g. 17,45 kilkuset członków „Action Française” przybyło na plac Zgody i okrzykiem: „Francja dla Francuzów!” ale policja szybko rozpraszająca manifestantów. W tym czasie odbywał się w teatrze „Des Ambassadeurs” otoczonym kordonem policji, odczyt deputowanego Henriot, w którym ten deputowany prawicowy dał wyraz rozczarowaniu, że partje narodowe porzuciły owoce swego zeszłorocznego zwycięstwa.

w dziale podatków pośrednich. Są to zmiany bez większego znaczenia, ponieważ ogólna suma dochodów z podatków pozostaje niezmienną, a chodzi tylko o bardziej precyzyjne określenie wysokości poszczególnych pozycji, co nie powinno mieć wpływu na wymiar, względnie na przykręcenie lub obniżenie śruby w poszczególnych podatkach.

Daleko poważniejsze refleksje budzi podwyższenie dochodu z ceł i pozwoleń przywozowych o łączną sumę 20 milionów. Wnioski w tym kierunku zgłosił referent budżetu ministerstwa skarbu poseł Holyński, jeden z dyrektorów „Lewiatana”. Jest to dowód, że zarówno rząd, jak i sfery gospodarcze liczą się ze wzrostem przywozu towarów zagranicznych. Z samych tylko pomarańcz — pomimo wydatnego obniżenia stawek celnych — dochód ma być o

O godz. 12 pos. Szrednicki (B. B.) zaczął omawiać budżet funduszu drogowego i drogowego funduszu pożycz-

kowego.

Możliwe, że dyskusja wyłoni się przy budżecie min. sprawiedliwości.

Echa afery Stawiskiego

Paryż (Tel. wł.) Parlamentarna komisja śledcza przesłuchiwała w środę byłego współpracownika Stawiskiego b. prefekta Juillet, który zeznał w sprawie dotychczas niewyświetlonego czeku na 300 000 franków. W książce czekowej Stawiskiego znaleziono odcinek na nazwisko Camille A. Tardi. Wkrótce po ujawnieniu całej afery koła lewicowe łączyły słowo Tardi z nazwiskiem byłego premiera Tardieu.

Przesłuchiwany wczoraj Juillet potwierdził do pewnego stopnia te przypuszczenia. Zeznał, że w lutym 1933 roku Stawiski oświadczył mu, iż zwró-

cił się do niego były naczelny redaktor dziennika „Liberté”, Camille Aymard, ofiarując dokumenty, których opublikowanie zniszczyłoby karierę polityczną p. Tardieu i żądając za te dokumenty 300 000 franków. Rzeczono udowodniały one, że Tardieu umożliwił pewnej amerykańskiej firmie bezcłowy import do Francji części samochodowych.

To wywołało duże wrażenie, zwłaszcza, że odcinek danego czeku datowany jest z kwietnia 1933 r., to jest mniej więcej z tego samego czasu, w którym Stawiski mówił ze świadkiem.

Reforma konstytucji w Sowietach

Moskwa. (PAT). Na posiedzeniu kongresu Sowietów prezes rady komisarzy ludowych, Mołotow, referował sprawę zmiany konstytucji, zaznaczając na wstępie, że inicjatywa obecnej reformy wyszła od Stalina.

Konstytucja sowiecka nie jest deklaracją, lecz narzędziem wzmocnienia ustroju i dlatego należy ją uzgodnić z obecnym układem sił społecznych, a zwłaszcza z zasadą własności społecznej. Mołotow wskazał na konieczność dalszej walki z kapitalizmem.

Wzrost kultury wsi pozwala obecnie na rozszerzenie demokracji sowieckiej, która mówca przedstawia jako jedynie prawdziwą, ostro krytykując zarówno demokrację burżuazyjną, jak i proces faszystyzacji społeczeństw. Stosunki zagraniczne krytykował głównie na przykładzie Niemiec.

Projekt reformy przewiduje bezpośrednie wybory do wszystkich ciał sowieckich, przyznając wyborcom prawo odwoływania delegatów, oraz inicjatywę wystawiania kandydatów. Dotychczasowe pięciokrotne uprzywilejowanie miast wobec wsi, jeśli chodzi o liczbę reprezentantów, zostanie zniesione. Fabryka z socjalistycznego punktu widzenia stoi wyżej od kolchozu, a dojrzałość polityczna robotnika jest większa, wobec czego proletarijat musi mieć zapewniony kierunek robotniczy. Reforma jednak zbliża robotnika i chłopca. Wyrównanie praw wyborczych Mołotow kwalifikuje jako dowód wzmocnienia systemu i wzrostu aurytety partii rządzącej i proletariatu. Tajność wyborów ma na celu dodatkową kontrolę mas nad działalnością aparatu i wymierzona jest przeciw biurokracji.

Kongres wśród burzliwych oklasków jednogłośnie uchwalił zaproponowaną zmianę konstytucji w kierunku wprowadzenia równego, bezpośredniego i tajnego głosowania, oraz uzgodnienia z obecnym układem sił i stosunków gospodarczych Z. S. R. R.

W zakończeniu kongres wyłonił nowy C. K. W. Z. S. R. R., złożony z 605 członków rady związkowej i 150 członków rady narodowościowej. Zostali wybrani m. in. wszyscy członkowie „Politbiura” ze Stalinem, Mołotowem, Kaganowiczem i Kalininem na czele, prezesi C. K. W. i premierzy oraz większość komisarzy ludowych rządu centralnego i republik związkowych.

Jutro w wydaniu głównym:
ADOLF NOWACZYŃSKI:
Luiza i Eliza

kilka milionów większy, aniżeli w latach ubiegłych.

Ta poprawka w budżecie jest niepokojąca. Gdyby wzrostowi przywozu odpowiadał proporcjonalny przyrost wywozu, to mielibyśmy do czynienia z nader pożądanym zjawiskiem ożywienia się naszego handlu zagranicznego, a w rezultacie także ze zwiększeniem się jego czynnego salda. Ale zachodzi obawa, że wywóz nie wzrośnie w tym stosunku, co przywóz, a wtedy podreparowanie budżetu kilkunastu milionami z ceł przywozowych nie zrekompensowałoby skutków pogorszenia się bilansu handlowego.

Z dwojga tedy złego wolelibyśmy, żeby optymizm w preliminarzowym dochodach z ceł okazał się nieuzasadnionym. Bo bilans handlowy ma u nas bliższy, aniżeli budżet, kontakt z walutą.

M. K.

Ku zawarciu konwencji lotniczej?

Zdaniem „L'Oeuvre“ Niemcy są jakoby gotowe rokować w tej sprawie — W Anglii o niezadowoleniu Sowieców i spodziewanych trudnościach

STANOWISKO RZESZY.

Paryż. (PAT) Sprawa ustosunkowania się Niemiec do układów londyńskich jest wciąż przedmiotem ogólnego zainteresowania. Prasa podaje na ten temat obszerne depesze z Berlina.

„L'Oeuvre“ w następujący sposób określa stanowisko Berlina: Kierownicy polityki niemieckiej przyjęli rezultaty rozmów londyńskich z uczuciem głębokiej ulgi. Przedewszystkiem interesują ich dwa punkty: najpierw układ lotniczy, na który, jak się zdaje, natychmiast się zgodzą, gdyż w tym pakcie widzą uznanie zasady równouprawnienia i spodziewają się, że będą mogli zażądać od innych państw albo zniesienia samolotów do bombardowania, albo też zezwolenia Niemcom na ich posiadanie, nie mówiąc już o ogólnym liczebnie powiększeniu lotnictwa niemieckiego. Poza tym Rzesza przez przyłączenie się do tego układu udaremnia oddzielne porozumienie Anglii i Francji co do obrony Londynu i Paryża.

Drugą sprawą jest możliwość prowadzenia rokowań przez okres wielu miesięcy, co znowu przeszkodzi zawarciu pakty wschodniego i sojuszu francusko-sowieckiego. Niemcy spodziewają się może nawet tego, że uda im się w toku tych rokowań postawić Francję w takiej sytuacji, że będzie ona zmuszona zrezygnować na żądanie innych wielkich mocarstw ze sweego postulatów zawarcia pakty.

PODRÓŻ GOERINGA DO LONDYNU

Berlin. (Tel. wł.) Göring ma zamiar wyjechać do Londynu, ażeby przedyskutować z rządem angielskim kwestje, wynikające z proponowanego zachodnio-europejskiego pakty lotniczego. (w)

KONSEKWENCJE POROZUMIENIA.

Londyn. (PAT) Dzienniki, omawiając dalsze widoki propozycji, wysuniętej w deklaracji francusko-brytyjskiej, stwierdzają zgodnie niezadowolenie, panujące w Moskwie.

„Times“ podkreśla, że konsekwencją porozumienia londyńskiego może być stworzenie pomostu ponad przepaścią w zachodniej Europie, lecz równocześnie powiększenie przepaści w Europie wschodniej.

Antykatolicka sztuka

Berlin (PAT). Afera, wywołana przez wystawienie w teatrze miejskim w Hagen antykatolickiej sztuki „Witekend“ zatacza coraz szersze kręgi.

Główny organ katolików niemieckich „Germania“ występuje w artykule wstępny z energicznym protestem przeciw dopuszczeniu tej sztuki i wskazuje, że jest ona jaskrawym atakiem na uczucia chrześcijan niemieckich.

Pismo podkreśla, że niezrozumiałe jest, aby kierownictwo teatru w Hagen mogło publicznie powoływać się, że sztuka została wystawiona za wyraźną aprobatą min. propagandy Rzeszy, gdyż fakty temu przeczą.

Wiadomości

W basenie Donieckim w Sowieciech ujęto szajkę Nabokowa, do której należało 19 bandytów. Banda dokonała 45 zbrojnych napadów i 12 morderstw.

Przyjazd kanclerza Austrii Schuschnigga oczekiwany jest w Londynie 24 lutego. Kanclerzowi będzie towarzyszył minister spraw zagranicznych Berger-Waldenegg. Pobyt w Londynie potrwa 2 dni.

Na konferencji imperjalnej prasy brytyjskiej minister obrony dominjów Pol. Afryki Pirow oświadczył, że w Południowej Afryce niema nastrojów antybrytyjskich. „Wobec jednak doświadczeń przeszłości gdyby rząd brytyjski bez porozumienia się z nami — mówił plk. Pirow — zechciał nas wciągnąć w wojnę zamorską, wybuchłyby rozruchy, a może nawet wojna domowa. Dlatego to, choć pragniemy żyć w największej harmonii z W. Brytanią, rząd Południowej Afryki nie weźmie udziału w żadnym planie ogólnej obrony imperjum“.

NIEZADOWOLENIE SOWIECÓW.

„Morning Post“ zaznacza, że oficjalnie zaprzeczono z miarodajnej strony brytyjskiej, jakoby zamierzone było w razie odmowy Niemiec zawarcie napowietrznego przymierza obronnego przeciw Rzeszy i stwierdza, że tego rodzaju wiadomości lansowane są umyślnie dla popsucia widoków konwencji napowietrnej. Zainteresowana jest w tym kierunku Rosja. Pismo przypomina dalej kroki Litwinowa, obliczone na izolowanie Niemiec.

TRUDNOŚCI.

„Times“ przewiduje pewne trudności w układach na temat tej konwencji. Z jednej bowiem strony niewątpliwie korzystnym byłoby prowadzenie odrębnych rokowań 4 lub 5 zainteresowanych mocarstw przy okrągłym stole, podobnie, jak w Locarno. Z drugiej jednak, ponieważ z rokowa-

niami wiąże się logicznie legalizacja niemieckiego lotnictwa wojskowego, co nie może być dokonane, dopóki rozdział 5 traktatu wersalskiego nie został uchylony — lepiej byłoby układy o konwencji napowietrnej prowadzić w całości w porozumieniu zaproponowanego przez Francję i Wielką Brytanię.

O PRZEDŁUŻENIE SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

Paryż. (PAT) „L'Echo de Paris“ oświadcza w artykule wstępnym, że po umowie londyńskiej wobec zbrojeń niemieckich i zmniejszenia liczby rekrutów, którzy mogą być wcieleni do armji francuskiej w 1935 r., należy przedłużyć termin służby wojskowej dla kontyngentu, wcielonego do wojska w kwietniu, do 18 miesięcy a dla kontyngentu październikowego — do 2 lat.

Premjer Flandin o rezultatach rozmów londyńskich

Paryż (PAT). Na posiedzeniu izby deputowanych premier Flandin, odpowiadający na interpelację dep. Bioma, oświadczył m. in.:

Rozmowy londyńskie miały na celu konsolidację pokoju w Europie. Rząd Rzeszy wykonał zbrojenia, które niewątpliwie były przekroczeniem warunków, zakreślonych w części 5 traktatu wersalskiego. Wytworzyła się nadto specjalna sytuacja z chwilą, gdy przez wyjście Niemiec z Ligi Narodów utrudnione zostały prace konferencji rozbrojeniowej.

Aby naprawić tę sytuację udałem się do Londynu na zaproszenie ministrów angielskich. W rokowaniach uwzględniłem siłą zupełną zgodność poglądów w sprawie organizacji pokoju w Europie. Zgodność ta wyraziła się w zasadniczym punkcie, że dzieło ograniczenia zbrojeń nie powinno być przerwane i że należy dolożyć wszelkich wysiłków, aby doprowadzić do ogólnej konwencji rozbrojeniowej.

Stworzyliśmy solidarność i zupełną wzajemność w akcji między rządem brytyjskim i francuskim. Nie o-

znacza to, abyśmy się trzymali tak ograniczonych form. Nasza koncepcja polega na tem, że cała Europa zachodnia i narody, przywiązane do pokoju, powinny być stowarzyszone w celu uniknięcia niebezpieczeństwa powietrznego. Dlatego po dojeździe do porozumienia co do zasad, cała rządy postanowiły zaprosić na uprzednią rozmowę Niemcy, Belgję i Włochy, czyli państwa, figurujące w pakcie locarneńskim.

Nie chcę przez to powiedzieć i pragnę to podkreślić, że projekt tej konwencji lotniczej w jakikolwiek sposób zastępuje Locarno, które pozostać nieknięte Konwencja lotnicza stanowi jednak szczyt i bardziej decydującą procedurę w specjalnych ramach. Przez współpracę wszystkich sił lotniczych obrońców pokoju położyliśmy podstawę pod system prewencyjny przeciwko rozrętanju kroków wojennych. Wydaje nam się to punktem głównym.

Deklarację premiera cała izba przyjęła gorącymi oklaskami.

Likwidowanie sprawy Saary

Rzym. (PAT) W pałacu Chigi pod przewodnictwem bar. Aloisi ego zebrał się „komitet trzech“. Obecny był prezydent komisji rządzącej Zagłębia Saary Knox, który referował sytuację i zagadnienia, wymagające likwidacji wobec wyników plebiscytu. Chodzi tu przeważnie o kwestje ekonomiczne z dziedziny ubezpieczeń społecznych, o zagadnienia uposażeń i emerytur urzędników i t. p.

Prezydent Knox zawiadomił, iż w tych sprawach doszło już do porozumienia z rządem niemieckim. Układ został parafowany i zapewne będzie podpisany w Rzymie przed zakończeniem prac komitetu, który oczekuje na przyjazd rzeczoznawców francuskich i niemieckich.

Paryż (PAT) Rokowania francusko-niemieckie w sprawie Zagłębia Saary zakończono, nie osiągając jednak ostatecznego porozumienia co do kilku punktów spornych, dotyczących konwencji kolejowej.

Dwóch członków delegacji francuskiej wyjechało do Rzymu, by zdać sprawozdanie przewodniczącemu Komitetu Trzech z projektów konwencji. Rozmowy pomiędzy członkami obu delegacji trwają w dalszym ciągu.

niem prac komitetu, który oczekuje na przyjazd rzeczoznawców francuskich i niemieckich.

Paryż (PAT) Rokowania francusko-niemieckie w sprawie Zagłębia Saary zakończono, nie osiągając jednak ostatecznego porozumienia co do kilku punktów spornych, dotyczących konwencji kolejowej.

Dwóch członków delegacji francuskiej wyjechało do Rzymu, by zdać sprawozdanie przewodniczącemu Komitetu Trzech z projektów konwencji. Rozmowy pomiędzy członkami obu delegacji trwają w dalszym ciągu.

Na pogrzeb do Wilna

Warszawa (Tel. wł.) Wczoraj odbyła się ekspozycja zwłok śp. Zofji Kadenacowej ze szpitala na dworzec główny, gdzie trumnę oczekiwał brat zmarłej, p. marsz. Piłsudski. W nocy wagon ze zwłokami odszedł do Wilna. Wyjechał tam równocześnie na pogrzeb p. marsz. Piłsudski.

Paszporty genealogiczne

Berlin (PAT). Min. spraw wewn. Rzeszy dr. Frick podaje do wiadomości zarządzenie o wprowadzeniu dla obywateli niemieckich t. zw. paszportów genealogicznych dla udowodnienia aryjskiego pochodzenia posiadacza.

„Niepodległa“ Albania

Londyn (Tel. wł.) Korespondent „Timesa“ z Rzymu donosi, że rząd włoski udzielił rządowi albańskiemu „bezwrotną subwencję“ w sumie 3 milj. franków zł.

Nie może ulegać wątpliwości, że Mussolini w ten sposób pragnie wzmacnić pozycję Włoch na Bałkanach, zagrożoną ostatnimi niepokoja-

mi w Albanji. Jak wiadomo, niepokoje wynikły w związku z trudnościami budżetowymi. Obecna „subwencja“ włoska jest wyrazem wznowionej zależności Albanji od Rzymu.

Za przykładem Niemiec

Genewa (Tel. wł.) Delegat węgierski przy Lidze Narodów zrobił demarche w sekretariacie Ligi, ażeby osiągnąć informacji o możliwości zmiany traktatu z Trianon.

Równocześnie posłowie węgierscy w Paryżu i Londynie zaczęli badać opinię, czy Węgry będą mogły liczyć na uzyskanie równowagi w zbrojeniach.

Nowe wybory w Jugosławiji

Białogrod. (PAT) Dekretem Rady regencyjnej parlament, wybrany 8 listopada, został rozwiązany. Nowe wybory odbędą się 5 maja.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.32 zł, w Gdańsku na Warszawie 5.28 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. gotówką 200,00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.61 zł, gotówką 172.31 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 7. 2. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 67,25—67,50 oraz za 4% poz. inwest. 115,50, natomiast ofiarowano 3% poz. bud. po 46,25.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4 1/2% dol. listy zast. 48 3/4% oraz za 4% listy zast. konwert. 48 3/4—48 3/4%, natomiast ofiarowano 4 1/2% złotowe listy zast. po 48 1/4%.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 98,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu zrzęł w złotych za sztukę.

Papier procentowy

5% państw. poz. konwers. 67,25—67,50 P.
4% premj. poz. inwest. 115,50 P.
3% poz. bud. serja I 46,25 O.
4 1/2% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 48,25 P.
4 1/2% złotowe listy zast. serji K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 48,25 O.
4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K.
48,25—48,50—48,25 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 98,— P.

Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 7. 2. 1935 r.

Warunki: Handel burtowy parwetł Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Stanfarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne

Zyto 220 tonn par. Poznań . . . 15,50

Owies 15 tonn par. Poznań . . . 15,50

Ceny orientacyjne

Zyto (Usp. spokojne) 15,25—15,50

Pszenica (Usp. spokojne) 15,50—16,00

Jęczmień browarowy 21,25—22,00

Usp. sianie spokojne.

Jęczmień 710—725 g/l. . . . 20,50—20,75

Jęczmień 690—690 g/l. . . . 19,50—20,0

Usp. sianie spokojne.

Owies (Usp. spokojne) 15,25—15,75

Żytnia I gat. 0,55% wł. w 21,75—22,75

Żytnia I gat. 0,65% wł. w 20,75—21,75

Żytnia II gat. 55—70% wł. w 15,25—16,25

Żytnia ości don. 70% wł. w 13,25—14,25

Żytnia razowa 0,95% wł. w 17,25—18,25

Usp. sianie spokojne.

Pszenka gat. IA 0 2% wł. w 27,00—29,50

Pszenka gat. IB 0 45% wł. w 26,50—27,00

Pszenka gat. IC 0 55% wł. w 25,50—26,00

Pszenka gat. ID 0 60% wł. w 24,50—25,0

Pszenka gat. IE 0 65% wł. w 23,50—24,00

Pszen. gat. IIA 20 55% wł. w 22,50—23,00

Pszen. gat. IIB 20 65% wł. w 22,00—22,50

Pszen. gat. IID 45 65% wł. w 19,00—19,50

Pszen. gat. IIF 55 65% wł. w 16,25—16,75

Pszen. gat. IIIA 65 70% wł. w 15,25—15,75

Pszen. gat. IIIB 70 75% wł. w 12,75—13,25

Usp. sianie spokojne.

Otręby żytnie stanł. . . 10,00—10,75

Otręby pszenne grube stanł. 10,50—11,00

Otręby pszenne średnie stanł. 9,75—10,25

Otręby jęczmieńne . . . 10,25—11,75

Rzepak zimowy . . . 41,00—44,00

Rzepak letowy . . . 38,00—40,00

Siemię lniane . . . 43,00—45,00

Gorzecza . . . 39,00—43,00

Wvka letowa . . . 29,00—31,00

Peluszka . . . 30,00—32,00

Groch Viktorja . . . 36,00—42,00

Groch Foltoria . . . 31,00—33,00

Żubin niebieski . . . 10,00—10,50

Żubin żółty . . . 12,00—12,50

Seradela . . . 12,00—14,00

Koniczyna czerwona surowa 130,00—140,00

Koniczyna czerw. 95—97% cz. 155,00—165,00

Koniczyna biała . . . 80,00—110,00

Koniczyna szwedzka . . . 200,00—220,00

Koniczyna żółta odluszczona 70,00—80,00

Przelot . . . 75,00—95,00

Tymoteusz . . . 60,00—70,00

Rajgras angielski . . . 90,00—100,00

Słoma pszenka luzem . . . 2,75—2,95

„ pszenka prasowana . . . 3,35—3,55

„ żytnia luzem . . . 3,00—3,25

„ żytnia prasowana . . . 3,50—3,75

„ owsiana luzem . . . 3,50—3,75

„ owsiana prasowana . . . 4,00—4,25

„ jęczmieńna luzem . . . 2,20—2,70

„ jęczmieńna prasow. . . 3,10—3,30

Siano zwykłe luzem . . . 7,00—7,50

„ zwykłe prasowane . . . 7,50—8,00

„ nadnoteckie luzem . . . 8,00—8,50

„ na foteczki pras . . . 8,50—9,00

Makuch lnian w taflach 17,50—18,00

Makuch rzepakowy w tafl. 13,00—13,25

Makuch słon. w tafl. 42/43% 18,75—19,25

Śrut Soja . . . 20,00—20,50

Mak niebieski . . . 34,00—38,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1060 tonn, pszenicy 505 tonn, jęczmienia 351,5 tonn, owsa 90 tonn, maki żytniej 141,6 tonn, maki pszennej 105,6 tonn, otrąb żytnich 195 tonn, otrąb pszennych 140 tonn, otrąb jęczmieńnych 30 tonn, wyki 3 tonn, peluszki 12 tonn, seradeli 10 tonn, grochu Wiktorja 15 tonn, makuchu lnianego 15 tonn, nasion 4,10 tonn, słomy 110 tonn

Niepokoje kowieńskie

Kowno, w lutym

Panuje tutaj od dłuższego czasu poważny niepokój, spowodowany ostatnimi wypadkami w Kłajpedzie oraz... w bezpośrednim jej sąsiedztwie, w Prusach Wschodnich, po tamtej stronie dolnego biegu Niemna. Koncentracja Reichswehry i szurmowców S. A., potwierdzona nawet przez neutralne źródła, wywołuje obawy, czy nie istnieje jakieś junctim między „procesem 126-ciu“ a posunięciami militarnymi, mającymi miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie z tym obszarem.

Czem jest „proces 126-ciu“? Aby zrozumieć, o co chodzi w tej sprawie, należy cofnąć się o dwadzieścia lat wstecz do czasów, kiedy Litwa, korzystając z kłopotów Niemiec w Zagłębiu Ruhry, postawiła świat wobec „faktu dokonanego“, zagarniając Kłajpedę z okolicą, który to obszar, jak wiadomo, oderwany został traktatem wersalskim od Niemiec i oddany pod opiekę pięciu wielkich mocarstw zwycięskich, które miały później zdecydować o jego losach. Otóż w styczniu r. 1923, niemal nazajutrz po wkroczeniu Francuzów do Zagłębia Ruhry, Kłajpeda obsadzona została przez Litwinów. W miesiąc potem Konferencja Ambasadorów przyznała Litwie prawa suwerenne nad okrugiem kłajpedzkim z zastrzeżeniem autonomii i praw ludności niemieckiej, albowiem Niemcy stanowią około 40 proc. ludności tego obszaru. Nie od rzeczy będzie przypomnieć, iż niemal jednocześnie, bo na wiosnę 1923 roku, też sama Konferencja Ambasadorów uznała suwerenne prawa Polski nad Wileńszczyzną, co stanowiło jakgdyby równoważnik „podarowania“ Kłajpedy Litwie.

Stosunki narodowościowe w okregu kłajpedzkim ułożyły się nienajlepiej. Wedle przedwojennych statystyk niemieckich, potwierdzonych przez wyniki spisu ludności 1925 r., przeprowadzonego przez władze autonomiczne Kłajpedy, 59 proc. ludności obszaru kłajpedzkiego mówi po litewsku, 38 proc. po niemiecku, a 3 proc. innymi językami. Niemcy skupieni są głównie w miastach, gdzie mają większość. Statut autonomiczny Kłajpedy, ustanowiony w r. 1924, zawierał niesłychanie ważne postanowienia, w myśl których „prawa, nabyte przez dawnych urzędników obszaru, będących na służbie w dniu 1 stycznia 1923 r., winny być uznane przez organy powyższego terytorjum“. W praktyce znaczyło to, iż w Kłajpedzie pozostało bardzo wielu urzędników byłego cesarstwa niemieckiego. Ci właśnie urzędnicy wykorzystani zostali przez rząd berliński dla pewnych celów politycznych. Dziś stanowią oni jądro kłajpedzkiej „irredenty niemieckiej“.

Odpowiednikiem kłajpedzkim N. S. D. A. P. stała się utworzona przez emisariusza berlińskiego p. Neumanna „Sozialistische Volksgemeinschaft“ zwana w skróceniu „Sovog“. Zorganizowała ona nawet swoje oddziały wojskowe, wzorowane na niemieckich S. A., oczywiście odpowiednio zakamspirowane. Nie obeszło się z ich strony bez aktów terroru; niedawno zabity został policjant Jasutis (członek Sovogu) za zdradę tajemnic politycznych. Rząd kowieński nie chciał dłużej tolerować tego stanu rzeczy. Wytoczono proces 126-ciu członkom powyższej organizacji, oskarżając ich o zdradę stanu. Proces ten trwa już parę tygodni i ujawnia coraz to nowe fakty występnej działalności podsądnych.

Przytoczone wyżej wiadomości o koncentracji niemieckich sił zbrojnych na terytorjum Prus Wschodnich oraz gwałtowna kampania prasy narodo-

wo-socjalistycznej z „Völkischer Beobachter“ na czele przeciwko Litwie, wywołują w kołach kowieńskich bardzo poważne obawy. Jak objaśnić nadniemieckie „manewry“? Czy jest to tylko próba wywarcia nacisku na rząd litewski, celem niedopuszczenia do skazania „stu dwudziestu sześciu“, czy też coś więcej?... Te pytania (i inne jeszcze) spędzają dzisiaj sen z powiek miarodajnych czynników w Kownie.

A może poczynania powyższe mają szersze podłoże? Kto wie, czy nie są one zwiastunami zmiany kierunku ofensywy dyplomatycznej Berlina z południowego na północno-wschodni?

Nie należy się spodziewać, by rząd

litewski miał się zgodzić dobrowolnie na rewizję swojej granicy zachodniej, zabezpieczającej temu krajowi dostęp do morza. Z ust jednego z zagranicznych przedstawicieli Litwy padło niedawno jak najbardziej stanowcze oświadczenie, które napewno było uzgodnione z rządem centralnym. Stosownie do tego oświadczenia, nie może nawet mowy być o tem, by Litwa miała się zgodzić w chwili obecnej na plebiscyt w obszarze kłajpedzkim; a jeżeli ktoś zamierza wogóle wysunąć sprawę Kłajpedy, winien przede wszystkim zwrócić się do Anglii, Francji, Włoch i Japonii, t. j. czterech mocarstw, które zagwarantowały autonomię tego obszaru. W.

Walka o tani chleb we Francji

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Paryż, 5 lutego

Chleba naszego powszedniego... Człowiek zrealizował cudowne wprost wynalazki we wszystkich dziedzinach życia: tajemnicze promienie leczą choroby; lotnictwo i radio zbliżyły do siebie najodleglejsze części świata. Zarazem ogromne, apokaliptyczne wprost maszyny miały ułatwić pracę, ulżyć człowiekowi — tymczasem odwrótnie, ludzkość pada ich ofiarą. Nadprodukcja, wywołana właśnie w dużym stopniu przez ulepszenia mechaniczne, sprawiła, że przymierają z głodu tysiące ludzi, że z miesiąca na miesiąc powiększają się na całym świecie zastępy 30-miljonowej armii bezrobotnych!

Ta właśnie armia zdaje się powtarzać chórem: Chleba naszego powszedniego...

Zabrakło go bowiem, choć tymczasem zbożem wypełnione są śpiżnice całego świata. Obraz tej tragedii głodu i dobrobytu odmalował właśnie w ciekawym zestawieniu p. Jacques Duboin, jeden z tutejszych wybitnych ekonomistów.

W państwach par excellence rolniczych — stwierdza on — zniszczono

dobrowolnie zbiory zboża, mogące żywić wszystkich Francuzów przez okres jednego roku. W Stanach Zjednoczonych wycofano z rynku spożywczego 6 milionów swni i 600.000 krów. W Ameryce Południowej zgładzono po prostu 500.000 baranów; to samo uczyniła Holandia z 200.000 krów mlecznych. W Egipcie i w Brazylii spalono mnóstwo bawełny i rzucono do morza 32 miliony worków kawy. Na Kubie spalono 13 milionów tonn trzciny cukrowej... Mniemano, że w ten sposób uda się utrzymać na pewnym poziomie ceny przez ograniczenie produkcji.

Cały problemat dzisiejszego kryzysu polega bowiem na przystosowaniu produkcji właśnie do zdolności konsumowania. A zdolność konsumowania nie tylko zmalała w sposób niesłychany, ale i zmniejsza się jeszcze, ponieważ bezrobocie stale wzrasta. Większość ludzi może zaś tylko wtedy spożywać, gdy pracuje. Dzisiaj maszyny, poruszane siłami pozaludzkimi, pracują za nich, czyli odbierają im chleb.

Niedawno właśnie toczyła się we francuskiej izbie deputowanych żywa, chwilami dramatyczna dyskusja na temat tego żywotnego zagadnienia, jakim jest u nas kwestja zbożowa. Ciężki stan tutejszego rolnictwa, rozwinięta na szeroką skalę spekulacja sprawiły, iż sytuacja stała się nieźmiernie niepokojącą.

Nadwyżka zboża, pochodzącego ze zbiorów 1933-1934, wynosi potworną cyfrę 25 milionów centnarów! Oficjalna jego cena wynosiła dotąd 115 fr. za centnar, ale będący w potrzebie rolnicy oddawali je nawet po 80 fr. Natomiast cena chleba wcale nie spadała; dość powiedzieć, że kilogram jego kosztuje obecnie 1 fr. 95 centymów. Trzeba wiedzieć, że Francuz spożywa ogromne ilości chleba. Rodzina, złożona z 4 osób, zjada średnio 2 kg dziennie, co wyraża się cyfrą 180 franków miesięcznie! W tych warunkach uzdrowienie rynku zbożowego stało się palącą koniecznością.

Do tego właśnie zmierza projekt ostatnio uchwalony. Dyskusja nad nim w pewnym momencie zachwiała nawet sytuacją gabinetu p. Flandina. Na czym jednak ów uchwalony projekt polega?

Obecny premier jest zwolennikiem powrotu do wolnego rynku zbożowego; konieczne jest jednak uprzednie uzdrowienie tego rynku. W tym celu państwo zakupi zapasy zboża ze zbiorów 1933-34 r., jakie pozostaną niesprzedanymi w dniu 1 lipca 1935 r. Komisja rolnicza parlamentu pragnęła natomiast — i na ten temat wyłonił się ostry konflikt — żeby rząd za centnar zboża płacił wówczas zgóry ustaloną cyfrę 97 franków. Przeważała teza p. Flandina, na mocy której rząd zapłaci sumę przeciętną, ustaloną na podstawie kursu zboża z ostatnich 6 miesięcy przed lipcem. Na ten cel rząd przeznacza 1500 milionów.

„Rynek zbożowy powinien być uzdrowiony, — powiedział p. Flandin, — tanię zboże musi dać Francuzom tani chleb. Pragnę też równocześnie, by Francuzi powrócili do swego dawnego tradycyjnego stanowiska, a mianowicie, by liczyli na siebie samych, a nie ustawicznie na państwo“.

Pod tym względem należy rzeczywiście podkreślić, iż w ostatnich zwłaszcza latach państwo stało się właściwie instytucją, pokrywającą dług najrozmaitszych wierzycieli. Raz po raz musi ratować swoimi kapitałami jakiś bank, zmuszony do zawieszenia wypłat, lub różnych wielkich przemysłowców, by przez zamknięcie fabryk

UWAGI

General włoski Emilio de Bono przedstawia typ wojskowego: urzędnika zarazem, jakimi posługuje się centralna administracja niejednego państwa do rządzenia „stabykami“. W kolonjach, wśród kolorowych poddanych, trzeba przede wszystkim silnej ręki. Rozkaz zastępuje subtelności prawnicze, a siła fizyczna argumenty rozumowe. Jest to odwieczny sposób rządzenia tam, gdzie państwo ma swoich „obywateli drugiej klasy“.

General Bono nie jest pierwszym tego rodzaju w służbie publicznej Italji. Wyprzedził go parę lat temu głośny Italo Balbo, również wojskowy. Balbo, podobno niewygodny Mussoliniemu w Rzymie, posłany został do Libji na wielkorządcę. Teraz koleś Bono, do niedawna minister kolonij, upatrzony został do podobnej funkcji w Erytrei i Somalji. W pewnej ad hoc granij rewji skojarzono od razu owe dwa duże „B“ — i śpiewa się kuplet, że to dumny symbol rządzenia cywilami. Oczywiście w włoskich kolonjach.

O generale Bono wiadomo, że dzielny z niego wojskowy i organizator. Potrafi więc niewątpliwie poskramiać hordy abisyńskie i w razie czego budować administrację włoską na piaskach somalsko-erytrejskich. Gorzej tylko, że czekają nań również zadania dyplomatyczne, — a wiadomo, że oręż i dyplomacja przeważnie są w rozbracie. Są zaś dookoła partnerzy kuci na cztery nogi.

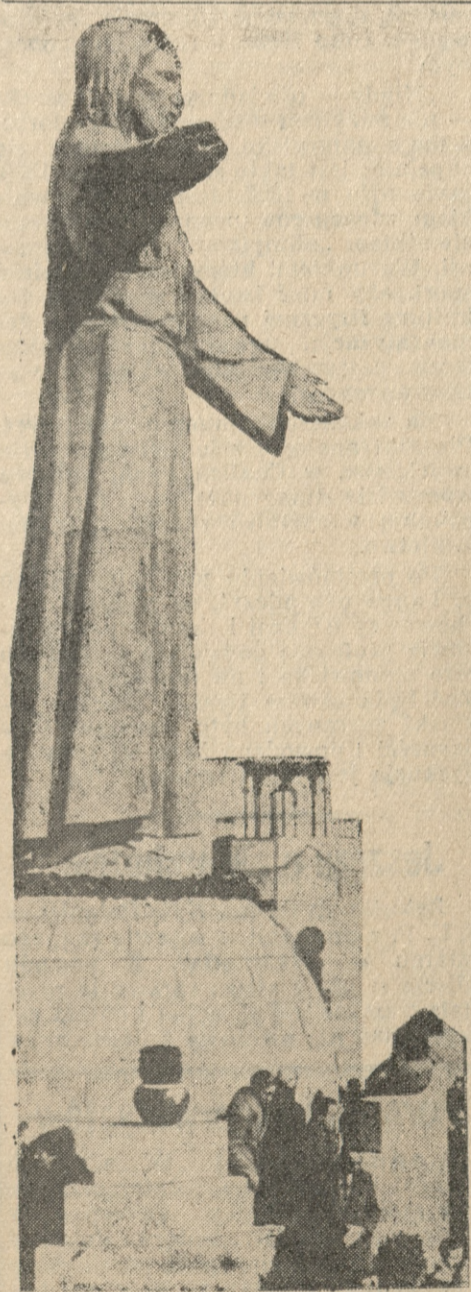
Przedewszystkiem sama Abisynja. Ma ona nietylko zwinnych wojaków, którzy dwukrotnie w historii potrafiliby Rzymowi zadać krwawe cęgi, ale ma także niezrównany krętacz-negocjatorów, którzy z właściwym semitom tupetem wciskają się do gabinetów europejskich oraz palacu Ligi w Genewie, by przekonać drugich o swej sprawie. Nie wystarczy więc straszyć ich tankami czy wojną gazową, ale trzeba również umieć ich przegadać. Romie przydałby się więc od razu Mars, jak i Merkury.

Drugim o krzywo patrzy na zamiary włoskie, to John Bull. Stoi on jedną nogą w Sudanie, drugą w Somalji brytyjskiej. Pośrodku leży Abisynja, niechętnie więc widzi, gdy tam grożą niepokoje. Suwerenne to państwo jest dla Anglii dogodnym buforem, o który lamią się wpływy francuskie i włoskie. Sam robi i tak co chce. Pocóż więc miałby się Mussolini tu mieszać?

Trzeci z zainteresowanych, Francja, ma tak duże posiadłości na Czarnym Łądzie i tyle piękniejszych krajów pod swymi rozkazami, że ostatecznie mniej zazdrośnie patrzy na Afrykę wschodnią. Dlatego mogła parę setek tysięcy kilometrów kwadratowych „cennej“ pustyni odstąpić niedawno Italji, tak samo też z pewną obojętnością spogląda na dzisiejsze tendencje Rzymu, które zmierzają do rozbioru Abisynji.

Jak dobry Bono wybrnie z tego labiryntu sprzecznych interesów? Jak potrafi rozwiąć polityczny klebek sytuacji? Będzie to niecodzienna gra dyplomatyczna, godna tego negocjatora.

To też w gabinetach europejskich patrzają dziś z zacięciem na ów skrawek Afryki, dokąd przybył general robić politykę.

CHRYSZTUS KRÓLUJĄCY

W Barcelonie ustawiono na wierzchołku wzgórza Tibitabo 10-metrową statwę Chrystusa, dzieło rzeźbiarza Federico Mars Posag ten jest największym w Hiszpanji a drugi co do wielkości w świecie. W odslonięciu posagu uczestniczyły tysiące wiernych.

nie poszły na bruk tysiące robotników. Wreszcie państwo musi w tych ostatnich latach skupować nadmiar zboża, czy też nadmiar wina. W tych warunkach zrozumieć łatwo, że gdy jakkolwiek instytucja zaczyna utykać, pierwszą reakcją jej kierowników jest myśl: państwo nas poratuje. Ale państwo to obywatele, placący ciężkie podatki i różne powinności wciąż rosnące wskutek tego właśnie, że trzeba było ustawicznie dawać zapomogi, i to nieraz miljonowe.

Czy reforma, projektowana przez premiera Flandina, da spodziewane rezultaty, — to inna rzecz. Zboże napewno potanieje. Przewiduje się nawet, że cena jego ustali się na poziomie około 80 franków. W obecnej chwili chodzi oczywiście przede wszystkim o spowodowanie obniżki ceny chleba o 20—25 centymów na kilogramie. Niemniej jednak już dzisiaj, i to z różnych stron, przygotowuje się prawdziwa ofensywa, wymierzona przeciwko projektom rządowym.

Jeżeli dołączymy do niej rozwijającą się kampanję spekulacyjną, zrozumiemy, że rząd p. Flandina będzie musiał rozwinąć energiczną działalność, by przegłosowane uchwały zostały rzeczywiście wprowadzone w życie bez ponownego poszkodowania francuskich rolników, niezmiernie już ciężko dotkniętych przedłużającym się kryzysem. I B.

P. S. Dla zilustrowania sytuacji warto przytoczyć charakterystyczny fakt. Niedawno odbył się w Rochefort, wielkim porcie francuskim nad Atlantykiem, ogromny wiec producentów zboża, wina, mięsa i mleka. Przed zgromadzeniem odbył się wielki również bankiet. Opatkę od każdego biesiadnika oznaczono na — 18 kilogramów zboża!

Nasze sprawy samorządowe

Przed zjazdem miast polskich

W najbliższych dniach rady miejskie muszą wybrać delegatów na ogólny zjazd

W dniach 6 i 7 kwietnia br. odbędzie się w Warszawie ogólny zjazd miast polskich.

Zjazd ten ma szczególne znaczenie, gdyż jest zjazdem wyborczym i konstytucyjnym po długim okresie, przez który ogólne zjazdy miast nie odbywały się. Mianowicie jeszcze dnia 22 lutego 1931 na zjeździe miast w Krakowie uchwalono nowy statut Związku Miast, który wejście w życie dopiero teraz po nowych wyborach organów Związku.

W zjeździe wezmą udział delegaci wszystkich miast w liczbie zależnej od liczby mieszkańców (do 15 tys. — 1 delegat, do 25 tys. — 2, do 50 tys. — 3, a następnie na każdych 25 tysięcy po 1 delegacie więcej).

Delegatów tych „wybiorają rady miejskie ze swego grona oraz z grona członków magistratu z uwzględnieniem zasady proporcjonalności” — tak mówi statut Związku. Wynikałoby z tego, że same wybory odbywają się według zasady proporcjonalności; czy także z grona rady miejskiej i magistratu muszą być wybrani delegaci w liczbie odpowiadającej liczbie tych organów, nie jest jasne, ale i ze względów słuszności w większych miastach zalecałoby się trzymać takiej zasady.

Nazwiska delegatów muszą być zgłoszone do biura Związku najpóźniej do 15 lutego br. Wybór ich przez rady miejskie musi zatem nastąpić przed tym terminem. (Gdzie są rady miejskie nieczynne, wybiera delegatów magistrat, a gdzie jest tylko komisarz rządowy bez rady i magistratu, tam sam komisarz jest delegatem).

Delegaci miast, tworząc na zjeździe

zebranie ogólne, wybierają na 3 lata radę naczelną, a rada wybiera na czas swej kadencji zarząd.

Rada Naczelną jest najważniejszym organem Związku, gdyż ona uchwała budżet i składki członkowskie, wybiera zarząd i prezydium Związku oraz mianuje jego dyrektora. Składa się ona z 80 członków wybieranych, a samą może do tej liczby dokooptować jeszcze 10 członków. Z tych 80 członków wybierają 40 członków delegacji poszczególnych kół wojewódzkich według liczby ludności miast przez nich reprezentowanych, drugich zaś 40 członków wybiera plenum zjazdu, w obu razach systemem proporcjonalnym. Członkiem rady może być wybrany tylko radny miejski lub członek magistratu.

Zarząd Związku składa się z 20 członków, wybieranych przez radę spośród jej członków.

Prezesem Związku oraz dwu jego zastępców wybiera rada naczelną. Prezes przewodniczy zarówno radzie, jak i zarządowi.

Związek Miast, istniejący od początku naszej państwowości, reprezentuje interesy wszystkich miast polskich i jest ich doradcą w całej ich działalności, a organ jego „Samorząd Miejski” jest dziś jedynym informatorem fachowym miast. W ostatnich latach działalność Związku rozwinęła się wszechstronnie. Jest on zatem instytucją bardzo ważną w życiu miast i wpływową. Dlatego kwietniowy zjazd konstytucyjny i jego należyte obesłanie zasługuje na szczególną uwagę członków rad miejskich.

Sądownictwo i polityka

Przemówienie ks. sen. Bolta i replika min. Michałowskiego

W czasie obrad senackiej komisji skarbowo - budżetowej nad budżetem min. sprawiedliwości zabrał głos m. i. przedstawił Pomorza, ks. sen. Bolt z Klubu Narodowego.

Ks. sen. Bolt wskazał, że ministerstwo sprawiedliwości jest uważane na ziemiach zachodnich za resort najważniejszy, ponieważ ma ono czuwać nad majestatem prawa. Lud pomorski ma tak silne poczucie prawa, że nie pojmuje, jak może ono w Polsce być lekceważone.

Mówca przytoczył szereg przykładów z dziedziny wymiaru sprawiedliwości, szczególnie z orzecznictwa sędziego Jodłowskiego w Starogardzie, które — zdaniem ks. sen. Bolta — świadczą rażąco o tym, że sędziowie w licznych sprawach powołują się na względy partyjne, zarówno w toku rozpraw, jak i przy wyroczowaniu.

Sen. Bolt zgadza się z sen. Woźniczkiem, że sądy zwykły przywiązywać do wyroku wagę nie tylko do zeznań policjantów, ale nawet konfidentów, którzy rekrutują się z kół niezbyt zasługujących na wiarę, co często do pośród przestępców kryminalnych, zasądzonych na cięższe kary więzienia.

W związku z przemówieniem sen. Everta z B. B. mówca stwierdził, że także Kościół katolicki pragnie, aby zagadnienia małżeńskie zostały jak najprędzej ujednolicone w Polsce, ponieważ dzisiejszy chaos doprowadza do wypadków, niezgodnych z zasadami wiary katolickiej. Kościół musi jednak przy normowaniu tej kwestji trwać przy swoich niezłomnych zasadach.

Omówienie niektórych zagadnień ks. Bolt odłożył do chwili rozpatrywania budżetu ministerstwa spraw. wewnątrznych.

Min. Michałowski w odpowie-

dzi oświadczył, że jego zdaniem sądy nie powinny przykładać większej wagi do zeznań ludzi, którzy zajmują jakieś stanowiska urzędowe, ale w te sprawy wkroczać nie może, gdyż jest to rzecz sędziów. W zakresie ustawodawstwa małżeńskiego pragnie, ażeby jak najprędzej doszło do jednolitego prawa w całym państwie, ponieważ znane mu są wypadki wręcz przerażające, które wynikają z obecnego stanu rzeczy, ale trzeba najpierw uzgodnić szereg zagadnień z pewnymi czynnikiem, co przeciąga się, choć projekt prawa małżeńskiego został przez komisję kodyfikacyjną przygotowany już przed dwoma laty.

Ks. Boltowi odpowiedział minister że sędziowie nie powinni należeć do żadnej partji politycznej, nawet do BB., ale Związek Strzeleckiego nie uważa za partję polityczną, tylko za organizację obrony kraju i wychowania fizycznego, dlatego nie może zabronić sędziom należenia do niego. Poszczególne zarzuty postawione sędziemu Jodłowskiemu p. Michałowski zbada, zaznacza jednak, że przeciw tym, które wysunięto w komisji sejmowej, sędzia ów prostuje i twierdzi, że są nieprawdziwe.

Rekordomanja czy kultura fizyczna?

Na zebraniu sekcji wychowania fizycznego i higieny szkolnej towarzystwa higienicznego poruszono sprawę ataku na prof. Piaseckiego ze strony sportowej prasy warszawskiej t. zw. „czerwonej” w związku z jego referatem na ostatnim walnym zebraniu T. N. S. W.

Przewodniczący zebrania, prof.

Padlewski przed rozpoczęciem normalnego porządku obrad udzielił głosu p. Langemu, który wyraził oburzenie z powodu niesłusznego ataku prasowego i poprosił prof. Piaseckiego w imieniu jego wychowanków o wypowiedzenie się w tej sprawie.

Następnie zabrał głos prof. Piasecki i przedstawił pokrótce przebieg całej sprawy; przeczytał odnośne wyjątki swego referatu i jeszcze raz sprezyował swoje poglądy na znaczenie oraz rolę sportu.

Tytuł referatu, wygłoszonego na zebraniu T. N. S. W. brzmiał: „Kultura fizyczna, jako problem wychowania narodowego”. Omawiając w nim znaczenie sportu prof. Piasecki potępił wybujały „olimpizm”, który odwraca uwagę od istotnych sprawdzianów kultury fizycznej. Cóż z tego, jeśli przedstawiciel jakiegoś narodu zdobędzie światowy rekord w jednej z dziedzin sportu, jeśli ten sukces nie jest wykładnikiem kultury fizycznej w szerokiej warstwach danego narodu. Zdumny triumf zaspokaja conajwyżej próżność rekordzisty. Jeśli na terenie międzynarodowym osiągamy jakieś sukcesy w takich czy innych konkurencjach, nie zmienia to faktu, że naród nasz pod względem powszechności uprawiania sportu stoi na o wiele dalszym miejscu od naszych sąsiadów. Co ósmy Czechosłowak, co dwunasty Niemiec a zaledwie co 120 Polak należy do zrzeszenia sportowego i uprawia czynnie sport.

Olimpiady, wskrzeszone jako miejsce szlachetnego współzawodnictwa narodów w dziedzinie kultury fizycznej, zatraciły swój sens, gdy stały się terenem do rywalizacji rekordów. Łączy się to z komercjalizacją sportu; menażer żeruje na rekordziście, wyzykując go kupiecku jego rozgłos, bez pożytku dla prawdziwego sportu.

Balamucstwo, które miesza „olimpizm” z wychowaniem fizycznym, sięga ostatnio do szkolnictwa. Są dążenia, aby instruktorów wych. fiz. zastąpić przez trenerów.

Referat prof. Piaseckiego na zebraniu T. N. S. W. został przez prasę „czerwoną” zinterpretowany, jako wystąpienie przeciwko sportowi. Sprawozdawca, który to napisał, nie rozumiał najwidoczniej treści referatu. Zarzucono prelegentowi, że zmienił swe stanowisko do sportu, dopatrując się istotnych różnic pomiędzy jego referatem na pierwszym kongresie sportowym w roku 1923, a referatem obecnym.

„Nigdy — oświadczył prof. Piasecki — nie mówiłem o szkodliwości sportu, a moje stanowisko nie zmieniło się zupełnie; jest takie samo w roku 1935, jakie było w 1923. Jestem przeciwnikiem zdegenerowanego sportu, przeciwnikiem „olimpizmu” i rekordomanji. Warunkiem, który musi wypełnić sport, aby mieć istotne znaczenie dla kultury fizycznej narodu jest jego demokratyzacja, powszechność i skuteczność stosowanych zabiegów wychowawczych”.

Na zakończenie przeprowadził prof. Piasecki analogię z lotnictwem, gdzie zwycięstwa w Challenge'ach, budzące wprawdzie dumę narodową, nie wypełniają wszystkich zadań, jakie ma lotnictwo.

Po przemówieniu prof. Piaseckiego p. Lange oświadczył, że wszyscy wychowawcy fizyczni i liczni wychowankowie profesora podziwiają całkowicie jego stanowisko i na tem stanowisku stać będą zawsze twardo. Huczne oklaski zebranych były wyrazem solidarności i dowodem, że w tej sprawie dyskusja jest niepotrzebna. (tk).

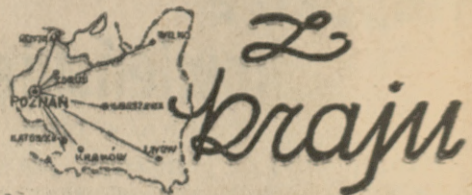
Jeszcze o „Marcholcie”

Zgłosiło się do nas Koło Polonistów S. U. P. z uwagami w sprawie znanego zatargu o „Marcholta”. Z powodu zdjęcia sztuki z afisza sprawa ta przestała wszakże być aktualna i dalsza dyskusja nad nią uważamy za zamkniętą.

Porażka konserwatystów

Londyn. (PAT.) W odbytych wczoraj wyborach uzupełniających do izby gmin w dzielnicy Wavertree w Liverpoolu mandat, będący dotąd w niepodzielnej posiadaniu partji konserwatywnej, zdobyty został przez Labour Party.

Wynik ten spowodowany został rozbięciem głosów konserwatywnych, wskutek wystąpienia na arenie 23-letniego Randolfa Churchilla, dziennikarza, pisującego kronikę wewnątrzpartijczą dla niedzielnych gazet *London Rothermera*.

PRZEPISY O SPRZEDAŻY MAJĄTKÓW OBCYCH W PASIE POGRANICZNYM

Jak donoszą, ministerstwo sprawiedliwości opracowało przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta R. P. o cudzoziemcach z roku 1928. Obywatele obcy, właściciele nieruchomości w pasie pogranicznym będą musieli się ich wyzbyć wobec istniejącego zakazu posiadania nieruchomości przez cudzoziemców w tych miejscowościach. O ile sprzedaż ta nie nastąpi w przepisany terminie, wojewodowie zarządzą będą mogli sprzedaż przymusową w drodze sądowej.

RUCH TELEFONICZNY W MIASTACH

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, w grudniu ub. roku przeprowadzono w ważniejszych miastach Polski 43.126 tys. rozmów telefonicznych miejscowych, w tem w Warszawie 24.403 tys. rozmów, w Łodzi 5.288 tys., we Lwowie 4.355, w Wilnie 2.596, w Krakowie 1.972 tys., Poznaniu 927 tys., w Katowicach 900 tys., w Bydgoszczy 740 tys., w Białymstoku 715 tys., w Toruniu 557 tys., w Gdyni 389 tys. rozmów. Liczba rozmów telefonicznych pozamiejscowych wynosiła w ważniejszych miastach 1.019 tys., z tego w Warszawie 348 tys., w Katowicach 176 tys., w Krakowie 103 tys., w innych miastach poniżej 10 tys. rozmów.

PO ZAMORDOWANIU DYREKTORA GIMNAZJUM

Dokonane przed kilku dniami morderstwo na dyrektorze gimnazjum państwowego w Zduniskiej Woli sp. Edwardzie Biegańskim nadal żywo porusza opinię społeczną. W związku z tą sprawą aresztowano, jak donoszą, woźnego gimnazjum Tadeusza Sowińskiego i jego brata Michała, podejrzanych jakoby o współdziałanie z zabójcami.

WŁOSKI STRAJK W KOPALNI

W kopalni Grodziec pod Sosnowcem od tygodnia już trwa włoski strajk górników, którym nie wypłacano zarobków. Strajkujący nie opuszczają kopalni, pełnią straż na zmianę.

Z POGRANICZA POLSKO - CZESKIEGO

Do granicy w Cieszynie odstawili policjanci czechy drobnego kupca polskiego Mikolaja Ciekana, który od lat już mieszkał w Czechosłowacji, prowadząc tam mały skład sukna. Przedłużano mu stałe prawo pobytu i obecnie Ciekana stawili również o to wnioski do prezydenta Masaryka. Tym razem jednak przeciwnie, kazano mu się wynosić zagranicę, bez względu na to, że musiał pozostawić na miejscu liczniejszą rodzinę i całą swoją chudebę.

ODZNACZENIE ZASŁUŻONYCH DZIAŁACZY DIECEZJI ŁUCKIEJ

Na przedstawienie J. E. ks. biskupa Szełacka, odznaczeni zostali złotym krzyżem laterańskim: p. Stefan Bojakowski, kapłan K. O. P. w Ostkach, za zasługi przy budowie kościoła w Budkach Śnowidzickich parafji rokitańskiej p. inż. Jan Czernichowski, nadleśniczy lasów państwowych w Karpilówce i p. Władysław Romaniewicz, leśniczy lasów państwowych w Karpilówce, za zasługi przy budowie kościoła w Okopach tejsze parafji, oraz p. Stanisław Błaszczyski, em. zawiadowca stacji kolejowej w Sienkiewiczówce, za zasługi przy budowie kościołów w Ramaczach i Sienkiewiczówce. (KAP)

SKUTKI ŚNIEŻYCY POD LWOWEM

Śnieżycą jaka szalała w tych dniach w okolicy Lwowa, spowodowała znaczne trudności w ruchu komunikacyjnym. Na linii Warszawa — Lwów — Bukareszt komunikacja lotnicza narazie została wstrzymana. Tory kolejowe oczyszcza się przy pomocy pługów śniegowych, lecz potrwa to jeszcze dość długo, zanim sprawność komunikacyjna będzie znowu całkowicie przywrócona.

FANTAZJE NA TEMAT UKRYTYCH SKARBÓW

W ostatnich czasach rozpowszechnia się w Wilnie pogłoski, że w murach kościoła św. Jana ukryta została trumna, napelniona klejnotami bezcennej wartości. Pogłoski te postanowili sprawdzić dwaj monterzy, którzy zatrudnieni byli przy instalacji elektrycznej. Rozpoczęli oni poszukiwania na własną rękę i, prowadząc je po całych dniach, tak zaniedbali pracę zawodową, że proboszcz kościoła zmuszony był wymówić im zajęcie. Rozumie się, że w kościele św. Jana niema żadnego skarbu i że opowiadania o nim są tylko wymysłem ludzi o bujnej wyobraźni. Podobnie fantastyczne wieści rozpowszechniano też o rzekomych skarbach książąt rosyjskich na górze Trykryjskiej, Zamkowej, Bekiejsza i innych. Podjęte poszukiwania nie dały oczywiście żadnego rezultatu.

Dziś, w czwartek, o godz. 20-tej przemawiać będą

Jerzy Gertych z Warszawy

ORAZ
Jan Tarnowski

na

WIELKIEM ZEBRANIU INFORMACYJNEM Młodzieży Wszehpolskiej

w sali 17-tej Coll. Mian.

Obraz dzisiejszej Polski

Przemówienie prezesa Klubu Narodowego posła prof. Rybarskiego, wygłoszone w Sejmie w ogólnej dyskusji budżetowej 5 lutego 1935 r.

DEFICYT PIĘCIU LAT

Po raz piąty obecny Sejm uchwała budżet i po raz piąty ten budżet jest deficytowy. Cyfra tych deficytów dotychczas osiągniętych i spodziewanych, cyfra oficjalna za pięć lat wynosi 1.288 milionów — w przybliżeniu, bo wyniki tego roku nie są jeszcze znane, ale to jest cyfra oficjalna. Musimy uwzględnić, iż dużo jest deficytu ukrytego, wyrażającego się w zadłużaniu przedsiębiorstw i monopoli, cofaniu rozmaitych kredytów akcyzowych przez skarbu, zjadaniu zapasów.

Wycofanie naprzykład kapitału obrotowego monopolu tytoniowego wynosi razem z tem, co już wycofano, 104.000.000 zł, w monopolu spirytusowym — 64.000.000 zł. Zadłużenie monopolów, według danych, które znamy z komisji, — 50.000.000 zł, zadłużenie funduszu drogowego — 26.000.000 zł, zmniejszenie zapasów kolejowych przekroczyło w każdym razie, lekko licząc, setkę milionów. To też rachując bardzo ostrożnie, należy stwierdzić, że deficyt za te pięć lat wyniesie dobrze ponad 1.600.000.000 zł, a jeszcze będziemy dalecy od rzeczywistości.

POZORNE OSZCZĘDNOŚCI

Pan referent generalny wskazał na wielki, jego zdaniem, wysiłek oszczędnościowy państwa, osiągnięty w ostatnich latach, na bardzo znaczne zmniejszenie budżetu. Czytamy w sprawozdaniu: „Wydatki państwa zostały obniżone z 2.993.000.000 zł w r. 1930-31 do mniej więcej 2.150.000.000 zł w roku bieżącym, to jest prawie o 800.000.000 zł, czyli przeszło 28 proc.“. Otóż tutaj jest najpierw duża nieścisłość. W tych cyfrach jest omyłka: mianowicie wydatki państwa w roku 1930-31 nie wynosiły 2.993.000.000 zł, tylko 2.813.000.000 złotych.

Następnie to zestawienie nie uwzględnia tego faktu, że wydatki państwowe w obecnych budżetach, zreasumowane w budżecie netto, są inne, aniżeli w poprzednich latach, ponieważ przeniesiono szereg wydatków do funduszy. Wystarczy wymienić Fundusz Pracy i Fundusz Drogowy. Dalej mamy wydatki, które potracą się z cel na premje wywozowe. Następnie mamy wydatki na lotnictwo cywilne, przeniesione z budżetu brutto do budżetu netto, do przedsiębiorstwa kolei żelaznych, i tego będzie razem ponad 150 milionów.

Wreszcie należy uwzględnić jeszcze jedną okoliczność, miarodajną dla oceny wysiłku oszczędnościowego rządu, a mianowicie 78 milionów zysku z tego, że się nie płaci długu amerykańskiego, a nieplacenie długu — nie mówię, żeby ten dług płacić — nie jest wysiłkiem oszczędnościowym, — otóż razem to uwzględnijmy, otrzymamy redukcję od 17—15 proc. A tymczasem w tych 2 latach ceny hurtowe spadły zgórą o 29 proc., czyli redukcja budżetu nie poszła w parze ze wzrostem wartości pieniądza. Jest to czynnik, który również należy wziąć pod uwagę.

USTAWA SCALENIOWA I SAMORZĄD GOSPODARCZY

Albo pamiętajmy jeszcze o innych rzeczach. Pamiętajmy o tem, że w tym samym czasie, kiedy budżet był redukowany, zwiększono ciężary, nałożone przez ustawę scaleniową, to jest przez ustawę o ubezpieczeniach społecznych.

Pamiętajmy o tem, że wzrosły ciężary, nakładane przez samorządy gospodarcze. Te ciężary się powiększają. Razem więc ten wysiłek oszczędnościowy należy uznać za niedostateczny. Są pozycje, gdzie można robić oszczędności.

ZDOBIENIE WARSZAWY

Te wszystkie możliwości oszczędności nie zostały wyczerpane. P. referent słusznie wskazał na samorządy. Wskazał na to, że niektóre samorządy obecnie znowu objawiają tendencje do powiększania swoich wydatków. Otóż dzisiaj mamy sytuację taką, że samorządy korzystają z moratorium w płaceniu swoich zobowiązań, a jednocześnie w Warszawie snują się wielkie plany zdobienia Warszawy wtedy, gdy niszczyją zabezpieczenia przed powodzą, gdy bezdomność w Polsce jest

zbyt wielka. Naszem zdaniem, samorząd może w dzisiejszej sytuacji zaciągnąć pożyczki tylko na cele bezpośrednio produktywne. Natomiast na cele, które, chociaż są inwestycjami, nie opłacają się, pożyczek zaciągać nie wolno. Słowem w każdej dziedzinie gospodarki publicznej możemy stwierdzić możliwości redukcji i te redukcje są konieczne.

FISKALIZM

P. referent wskazał na szybywność wydatków, ale z drugiej strony w tej chwili za punkt wyjścia w ocenie ciężarów, które nakłada państwo, które nakładają samorządy, trzeba brać przede wszystkim siłę płatniczą ludności. Jesteśmy w tem położeniu, że musimy dostosować wydatki do dochodów, a nie dochody do wydatków. Sytuacja jest zbyt ciężka, by pójść tą dawną wygodną, klasyczną drogą.

Otóż tutaj dziś wskazywano na powszechne już niebezpieczeństwo fiskalizmu. P. referent generalny mówił o tem bardzo wymownie na komisji. Otóż mówi się o tem pod koniec sesji sejmowej. Myśmy zaczęli o tem mówić na jej początku, bo już dnia 16 grudnia 1930 r. imieniem Klubu Narodowego przestrzegaliśmy przed nadmiernym fiskalizmem; powtarzałem to i później, a wtedy z ław klubu BB. padały słowa: „to stare, to nudne, to niepotrzebne“. Wtedy, np. dnia 6 listopada 1931 r., mówiłem: „zawiódł jeden podatek, wprowadza się drugi, będzie to taki nieustający korowodł corazto nowych podatków“. I zdaje się, że ta przepowiednia spełniła się aż z nawiązką. A p. referent generalny mówił 5 lutego 1931 r.: „każdy chce zniżyć podatki, ale musimy wprawdzie pomyśleć o stworzeniu państwu nowych źródeł dochodu“.

Otóż myślano parę lat o tem, ale tych nowych źródeł poza podatkami niema. Zostały tylko podatki i w dzisiejszych warunkach tylko podatki są źródłem dochodu państwa.

ŚRUBA PODATKOWA

Dziś, jak już powiedziałem, wszyscy potępiają fiskalizm, nawet mamy ministra skarbu, który fiskalizm potępia. P. minister skarbu mówił bardzo czule o losie podatnika, miało się chwila wrażenie, że p. minister skarbu gwałtownie broni podatnika przed urzędnikami podatkowymi. Tutaj trzeba powiedzieć tak: wskazuje się na biurokrację podatkową, na urzędnika, na ten obecny aparat, który idzie rzekomo naosłep. Otóż ten aparat skarbowy tak zupełnie naosłep nie działa. Ma instrukcję, powodującą wielką sprawność w ściąganiu podatków bezpośrednich. Gdyby to był aparat, działający w granicach rozwoju życia gospodarczego, w granicach prawa, to byłoby dość tego faktu, że deficyt w stosunku do przewidywań przynoszą podatki pośrednie, natomiast podatki bezpośrednie przynoszą więcej i jakkolwiek obroty są mniejsze, to dochód czysty wzrasta. To jest jedno z pewnych „osiągnięć“ obecnego rządu; przy zmniejszających się obrotach i spadających cenach rośnie w całym szereg przedsiębiorstw czysty dochód podatkowy.

LEGJON MŁODYCH... SEKWESTRATORÓW

Otóż nie chcę bronić aparatu skarbowego w całości, zwłaszcza tego nowego aparatu sekwestratorów, bo wiadomo, z kogo się oni rekrutują. W jednym mieście Małopolski Legion Młodych nie miał powodzenia, ale gdy trzeba było w pewnym momencie powiększyć ilość kontraktowych sekwestratorów, znalazło się odrazu 30—40 członków Legionu Młodych. Potem idzie raz jakiś pochód przez ulice tego miasta i publiczność się zastanawia: czy to pochód Legionu Młodych, czy pochód sekwestratorów. Można to pogodzić; szedł Legion Młodych Sekwestratorów. Otóż ten Legion Młodych Sekwestratorów, ci ludzie, przejęci „idea państwową“, najgorzej szkoda państwu i społeczeństwu, bo podkopują autorytet państwa. Ci ludzie bez wykształcenia, karierowicze, którym się daje w ręce tak czuły aparat, jak aparat podatkowy, są w najwyższym stopniu czynnikami antypaństwowym

(oklaski na ławach Klubu Narodowego). Za to ponosi odpowiedzialność nie jakaś nieokreślona biurokracja skarbową, ale ci, którzy ten aparat dobierają.

ZALEGŁOŚCI PODATKOWE

Była mowa o zaległościach podatkowych. P. minister skarbu wskazywał na to, że chciałby uporządkować te zaległości podatkowe, że chciałby w tej dziedzinie przeprowadzić ulgi i nad tem się zastanawia, tylko, że to jest sprawa bardzo trudna. Otóż, jak się naprawdę przedstawia to zagadnienie zaległości podatkowych? Dokładnych cyfr nie mamy, tylko częściowe. Wiadomo nam, że na 1 kwietnia 1931 roku zaległości podatkowe, bez podatku majątkowego, z 10 proc. dodatkiem w podatkach bezpośrednich — wynosiły 636 milionów; a podatki bezpośrednie, również bez podatku majątkowego, przyniosły w tym roku 789 milionów, czyli była nadwyżka podatków nad zaległościami. Obecnie stosunek jest odwrotny. Np. podatek gruntowy wykazywał zaległości na 1 kwietnia 1931 r. 44 miliony, teraz zaległości w tym podatku wynoszą 77 milionów. Podatki bezpośrednie, bez podatku majątkowego, przyniosły obecnie razem 600 milionów, a zaległości się powiększyły. Jak powiedział pan minister, więcej jest zaległości w podatkach pośrednich, niż wynosi roczny wpływ w tych podatkach. Otóż można by tu jedną rzecz zrobić — przed wyborami mógłby pan minister skarbu darować podatki bieżące na cały rok, ogłosić amnestję podatkową, a natomiast słać wszystkie zaległości. Dłoby to skarbowi więcej, wystarczyłoby nawet na wybory — nie tylko 8 milionów, ale i 80 milionów. (Oklaski na ławach Klubu Narod.) Byłoby to wielki sukces przedwyborczy.

Ta sprawa wymaga uregulowania; chociaż przyznajemy, że jest to sprawa trudna.

ROZWIĄZANIE SPRAWIEDLIWE

Jesteśmy przeciwni przyznawaniu indywidualnych ulg podatkowych przez władze skarbowe, bo to demoralizuje zarówno urzędnika, jak i płacącego podatki. Podzielamy tę obawę, którą musi żywić każdy minister skarbu, że w pewnych wypadkach wszelkie amnestje w zaległościach podatkowych pociągają za sobą zachętę do nieplacenia podatków. Jest to premia dla opieszalych.

Trzeba tę rzecz rozwiązać w sposób sprawiedliwy. Trzeba wziąć pod uwagę tę okoliczność, którą się tak często przytacza przy regulowaniu stosunku wierzyciela do dłużnika, że pieniądze zmieniają swą wartość, że rolnik, płacąc zaległości za rok 1928, musi sprzedać na to 3 razy więcej żyta. Czyli byłoby możliwe, bez podkopania zaufania, wprowadzenie do tych zaległości wskaźników, opartych na wartości produktów, wytwarzanych przez podatnika danej kategorii. Rolnikom — przypuścimy — zredukowały się zaległości do jednej trzeciej w pewnych wypadkach, a kartelowi, który mało obniżył ceny, mniej. W każdym razie, nie zgłaszając żadnych projektów chcę wskazać, że to zagadnienie istnieje i da się zawsze rozwiązać.

CZY JEST POPRAWA?

Mówiąc o ciężkiej sytuacji podatkowej, trzeba również zastanowić się nad położeniem gospodarczym. Mówi się wiele o t. zw. poprawie gospodarczej. Przyznajemy, że p. referent przedstawił te rzeczy bardzo ostrożnie; czasami to się robi mniej ostrożnie. Otóż, gdzie jest poprawa gospodarcza? Poprawę gospodarczą wykazuje — w całym świecie — więcej, niż u nas, — indeks produkcji przemysłowej. Jest w przemyśle wzrost produkcji ilościowy z powodu wyczerpania się zapasów, bo przecież to musiało przyjść. Ale wzrost produkcji ilościowej nie jest jednoznaczny ze wzrostem wartości i nie upoważnia do wprowadzania nowych ciężarów podatkowych, do większego fiskalizmu. Te rzeczy trzeba odróżniać. Po drugie, — co jest rzeczą najważniejszą u nas i z czem się wszyscy godzą — o poprawie gospodarczej wiedzy można by zacząć mówić, gdyby nastąpiła istotna poprawa w

rolnictwie. Tymczasem w rolnictwie jest raczej gorzej, aniżeli lepiej. To jest podstawa naszego położenia gospodarczego i dlatego rozumowanie na podstawie indeksów jest w naszych warunkach dość zawodne.

NARZEKANIA ŻYDOWSKIE

Zresztą muszę powiedzieć, że nie wszyscy ludzie, nawet popierający rząd, oceniają bardzo optymistycznie

Przeciw obstrukcji, hemoroidom, zaburzeniom w żołądku i kiszkiach, zastoinie w wątrobie i śledzionie, bólom krzyża zaleca się picie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa kilka razy dziennie. Zalecane przez lekarzy. Tg 197

to położenie gospodarcze. Naprzykład niedawno Żydowska Agencja Telegraficzna podała sprawozdanie z odczytu, który wygłosił w Londynie jeden z najbardziej reprezentatywnych przedstawicieli polskiego żydostwa, p. rabin Schorr. I co on tam powiedział: „Wiadomo jest z ogólnych danych statystycznych, że nie mniej, niż jedna trzecia całej ludności żydowskiej w Polsce ubiegać się musi w tej czy innej postaci o pomoc instytucji dobroczynności społecznej. W szeregu miast na prowincji liczba zmuszonych do ubiegania się o tę pomoc dochodzi do 60 proc. ludności żydowskiej“. Słowem położenie gospodarcze Polski maluje się zagranicą w bardzo czarnych barwach. I ostatecznie Anglik sobie pomyśli, że jeżeli z pośród tak ruchliwego żywiołu, jak Żydzi, jedna trzecia żyje z dobroczynności publicznej, to cóż dopiero jest z polskim narodem? Panowie odpowiadają, że to wywołają akcja bojkotowa. (P. Rottensztraich: Myśmy prawdę mówili). Otóż jeśli Panowie powiedzieli, że to jest akcja bojkotowa, to dla rządu nie byłoby przyjemne, że już teraz ta akcja przy całym poparciu, udzielanym żydostwu, ma takie skutki.

Przyznaję, że położenie Żydów też może pogorszyć się, stwierdzamy jednak wzrost kapitałów żydowskich, które wykupują coraz więcej dóbr z rąk polskich. Natomiast jest żywiołowy pęd ludności polskiej, chłopów i rzemieślników do handlu, do obywatela się bez pośrednictwa Żydów i tego pędu żadna siła, żadna polityka gospodarcza nie powstrzyma. (Oklaski na ławach Klubu Narodowego).

ZEBRANINA ŻYDOWSKA

Ale jest tu jeszcze inna rzecz. P. rabin Schorr apelował do dobroczynności, apelował o pomoc dla Żydów. Otóż jabym tak powiedział: Gdyby Żydzi w Polsce mieli obywatelstwo palestyńskie i zwracali się o pomoc do swoich współobywateli palestyńskich w Anglii, czy gdzieindziej, to nic nie moglibyśmy mieć przeciwko temu. Ale jeżeli uważacie ich panowie za prawdziwych Polaków, w znaczeniu państwowem, za lepszych Polaków od nas, to trzeba powiedzieć, że nie godzi się taka zebrania z poczuciem prawdziwego Polaka, przynajmniej z naszym poczuciem się nie godzi, bo nam głęboko zapadły w dusze słowa poety, że „gdy prawdziwi Polacy powstaną, to na nich składkę zbierać nie będą narody“. (Oklaski na ławach Kl. Narodowego).

(Dalszy ciąg nastąpi)

Walne zebranie Tow. Polsko-Czechosłowackiego

W poniedziałek, dnia 11 lutego r. b. o godz. 20 odbędzie się w Klubie Urzędniczym (ul. Fredry 12) doroczne walne zebranie członków Tow. Polsko-Czechosłowackiego w Poznaniu. Po zebraniu prof. Tadeusz Grabowski wygłosi niezmiernie ciekawy referat p. t. „Moje wspomnienia praskie z czasów wojny światowej“.

Młodzież Wszechpolska

Stow. S. U. P.

Jutro, w piątek, dnia 8 bm. o godz. 19-tej odbędzie się w lokalu własnym M. W. odprawa wszystkich członków Obecność bezwzględnie obowiązkowa. Zarząd.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Luty

8

PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Jana z Mathy
Sobota: Apolonji
Kalendarz słowiański
Piątek: Gniewomira
Sobota: Gorysława
Słońca: wschód 7,26
zachód 16,49
Długość dnia 9 godz. 23 m.
Księżyc: wschód 3,29
zachód 24,02

Faza: 5 dzień po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska minus 8 st. C., ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm, pogodnie wiatr północno-zachodni — W ub. dobre temperatury najwyższa plus 1 st. C., najniższa minus 7 st. C., Grubość pokrywy śnieżnej 5 cm.

Stan wody w wodzie według notowań Inspekcji Drog Wodnych w Poznaniu: Dzisiaj plus 0,47 m.

Przewidywana pogoda na piątek: W dalszym ciągu pogodnie przy lekkim mrozie. Wiatry północno-wschodnie lub wschodnie.

Komunikat Orbisu. Plac Wolności 9, tel. 52-18. **Do ZAKOPANEGO** indywidualne żółtki od 21. II — 2. III. **Do BERLINA** od 16—23. II. (Wycieczka 7-dniowa). **Do CZECHOSŁOWACJI** — Paszporty ulgowe. **Do HISPANJI** Na Riviere od 5—29. IV. ng 6080

W sprawie premii pieniężnych na klacze hodowlane i konie remontowe. — Wielkopolska Izba Rolnicza komunikuje, że zorganizowane przed 1 marca br. Powiatowe Koła Związków Hodowców Koni mogą reflektować na subwencje pieniężne na premjowanie swoich klaczy hodowlanych, jak również remontów w r. 1935. Po założeniu Powiatowego Koła Hodowców Koni może poszczególne Koło wniesić wniosek ze wskazaniem pożądanej sumy, oddzielnie dla klaczy hodowlanych, oddzielnie dla remontów z rocznika 1932 do Ministerstwa Spraw Wojskowych. Kierownictwo Remontu przez Komisję Remontową nr. 2, do dnia 15 lutego 1935 r. Premjowanie koni remontowych odbywać się będzie tylko na pokazach regionalnych, urządzanych przez poszczególne Koła Powiatowe. W roku bieżącym przewiduje się 4 pokazy na terenie województwa poznańskiego, a mianowicie: Kepno, Jarocin, Kościan i Pniewy, o ile w trzech ostatnich miejscowościach ukonstytuują się Koła Powiatowe.

Hodowcy konia szlacheckiego, zamieszkujący powiaty, które ze względu na niski stan materjału zarodowego nie mogą być tymczasowo brane pod uwagę przy organizowaniu Kół Powiatowych, mogą przylączyć się do najbliższych Powiatowych Kół innego powiatu.

Z Wyższej Szkoły Budowy Maszyn. W dniu 24 stycznia br. odbył się egzamin dyplomowy na wydziale mechanicznym, przy czym dyplom i tytuł technolog-mechanik otrzymali pp.: Blikowski Jan — Janów Podlaski; Dannenberg Artur — Kurmaiszu (Lotwa); Fraszczak Alfred — Berlin; Komorowski Franciszek — Łódź; Mazurek Tadeusz — Poznań; Misterko Kazimierz — Potok Złoty; Przybylski Bogdan — Bydgoszcz; Szczepański Jan — Rzeszki; Stryczyński Edmund — Poznań; Szczepkowski Witold — Czesłchowa; Szmied Bogumił — Nawarzyce; Szymczyk Romuald — Barczkowie; Scibor Stefan — Karmanowice; Toczkiewicz Stefan — Winnica; Wróbel Marjan — Chelmno; Wacław Karol — Zaburzany; Unierzyski Stefan — Warszawa; Zakrzewski Sylwester — Unikowo.

Kalendarzyk łowiecki na marzec Na zasadzie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego kraju (oprócz woj. śląskiego), w marcu przypada czas ochronny na następującą zwierzynę i ptactwo: łosie-byki, łosie-samice, jelenie, jelenie-byki, jelenie-rogacze, jelenie i daniel-samice i cielęta, sarny-kozy, sarny-kozy i koźlęta, dziki, niedźwiedzie, niedźwiedźcie z małymi, rysie, zбіki kuny lesne (tumulki), norki, borsuki, wiewiórki, zajęcy — szaraki, zajęcy — bielaki, gliszcze-kozycy (do 15 marca), gliszcze-kury, ciętrzewie-kury, jarząbki, pardwy, bażanty-koguty, bażanty-kury, kuronapaw, przepiórki, dzikie indyki-samice, dzikie kaczki-samice i młode oraz inne ptactwo wodne i błotne, czarne bociany, drogie dropie kamionki (strepy), dzikie gołębie, drozdy kwiczoły, paszkioty, ptaki krukowate i draniężce (z wyjątkiem jastrzębi gołębiarzy, krogulców wron i srok) żubry, bobry, koźce i świstaki.

Bójka na łańcuchy W uzupełnieniu wczorajszego sprawozdania z procesu przeciwko Janowi Nowakowi, 20-letniemu

Historja fałszywego banknotu studolarowego

„Skarb” ze starych akt sądowych nikomu nie przyniósł szczęścia

W dniu 13 października 1933 roku Leon Remelski, drogerzysta z Poznania, zam. przy ul. Kraszewskiego 26 zakupił pewną ilość starego papieru, pochodzącego ze zniszczonych akt sądowych. Stosy starych akt przewieziono do wielkopolskiej fabryki papieru w Bydgoszczy, z którą Remelski utrzymywał stosunki handlowe.

W czasie wyładowywania papieru robotnik Ignacy Pechkranz zauważył wśród makulatury banknot 100-dolarowy, znajdujący się w kopercie z napisem „falsyfikat”.

Był on prawdopodobnie dowodem rzeczowym, przeciwko jakiemuś fałszerzowi obcych walut, w procesie, który odbył się przed kilku laty.

Pechkranz banknot ten oddał Remelskiemu, zwracając mu uwagę na to, że banknot jest falsyfikatem.

Remelski, mając zobowiązania wobec kupca Bolesława Górskiego w Poznaniu, wręczył mu ten banknot na zabezpieczenie jego pretensji. Ostrzeżił go równocześnie, że banknot jest podrobiony.

Tymczasem fałszywy banknot studolarowy kursował dalej. Górski zastawił go bowiem u niejakiego Banaszaka za kwotę 100 zł.

Tak się złożyło, że nowy posiadacz dolarów Banaszak, wybrał się w podróż zagranicę.

Banknot oddał w kopercie na przechowanie w kolekturze loterii państwowej M. Tatarczewskiej w Poznaniu, a Górskiemu wręczył kwit, uprawniający go do podjęcia zastawionego banknotu, pod warunkiem zwrotu 75 złotych.

Górski nie posiadał pieniędzy, więc zwrócił się do swojego znajomego Leona Szkudlarskiego, kupca z Poznania, z propozycją, aby ten banknot wykupił.

Szkudlarski 15 grudnia 34 r. banknot wykupił. Górski oprócz tych 75 zł na wykupienie „dolarów” był winien Szkudlarskiemu jeszcze 50 zł.

Zostawił też w posiadaniu Szkudlarskiego banknot, na zabezpieczenie tych jego 125 zł.

Szkudlarski, nie mogąc się doczekać zwrotu wyłożonych sum, 17 grudnia 1934 r. udał się do banku „Danziger Privat-Actien-Bank Filiale Poznań” i tam banknot ten chciał sprzedać.

Urzędnik bankowy spostrzegł jednak, że banknot jest fałszywy.

W sprawę wdała się policja, która odtworzyła tajemnicę banknotu studolarowego.

Sąd okręgowy w Poznaniu w dniu wczorajszym po rozpoznaniu tej sprawy skazał Remelskiego na 1 rok więzienia za puszczanie w obieg fałszywych monet. Górskiemu wymierzył karę 1 i pół roku więzienia. W stosunku do obu zarządził utratę praw publicznych na 2 lata.

Leona Szkudlarskiego, po wysłuchaniu wywodów obrońcy Hrabyka, sądu uniewinnił. (k)

parobkowi ze Spław (pow. poznańskiego) oskarżonemu o spowodowanie nieumyślnej śmierci, podaliśmy, że po wysłuchaniu stron sąd uznał, że Jan Maćkowiak umarł nie skutkiem odniesionego w głowę urazu, zadanego łańcuchem, a skutkiem zaniechania rany, która zaczęła ropieć. Wywolała ona komplikacje, które bezpośrednio doprowadziły do śmierci. Oparując się na tych przesłankach, oskarżonego sąd uniewinnił. (k)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika chodzieska

SREBRNE GODY MAŁŻEŃSKIE. — W ub. tygodniu obchodzili srebrne gody małżeńskie znani i cenieni obywatele m. Grodziska pp. Antoniostwo Maikowie i Feliksostwo Biskupscy. Jubilatów „ad multos annos”. (ki.)

Z RUCHU TOWARZYSTW. Walne zebranie Kat. Stow. Kobiet, oddział Grodzisk, odbyło się w niedzielę, 20 stycznia przy licznych udziałach członkiń. Zebraniu przewodniczył ks. asystent Leśniewicz. — Po wysłuchaniu sprawozdań udzielono ustepującemu zarządowi absolutorjum. Nowy zarząd uzupełniono jak następuje pp.: P. Pawlicka — prezeska, I. Stankowska — sekretarka, M. Nowacka — skarbn., H. Koźlikówna — biblij., St. Kasperkówna — gospodyni. — W poniedziałek, dnia 14 stycznia odbyło się w Kurowie walne zebranie K. S. M. Męsk., któremu przewodniczył asystent kościelny ks. Rywolt. Nowy zarząd wybrano w następującym składzie pp.: F. Finz — prezes, J. Dałaszyński — wiceprezes, St. Stołarski — sekr., Jan Zeidler — skarbnik, Wł. Zeidler — naczelnik, Fr. Zeidler — gospodarz. Oddział kulrowski K. S. M. istnieje dopiero od lipca 1931 r. i rozwija ożywioną działalność. — Walne zebranie Cechu Krawieckiego na h. powiat grodzki odbędzie się w Opalenicy w poniedziałek, 11 bm. o godz. 2 po południu w lokalu p. Boni. — W niedzielę, 27 stycznia odbyło się w ognisku walne zebranie K. S. M. oddział żeński, Grodzisk, w wyniku którego wybrano zarząd w następującym składzie pp.: Adamczakówna — prezeska, Sępińska — sekr., Kaczmarekówna — skarbn., oraz Kortusówna — naczelniczka. Asystentem kościelnym wybrano ks. Leśniewicza. (ki.)

Kronika inowrocławska

USIŁOWAŁA POPELNICĆ SAMOBÓJSTWO. W zamiarze samobójczym wypita Józefa Wojciechowska zam. przy ul. Wałowej 10 w Inowrocławiu, większą dozę kwasu solnego. Wojciechowska odstawiono do szpitala powiatowego, gdzie wypompowano jej żołądek. Powód targnięcia się na życie jest narazie nieznaną. (iw.)

MUZYKALNY ZŁODZIEJ. Antoni Kamasa z Inowrocławia skradł J. Jankowskiemu saksofon który niej Michał Szczyński sprzedał dalej E. Kuklińskiemu z Warszawy. Wypadkiem zajęła się policja. W ten sposób saksofon powrócił do

swego właściciela, a muzyczny złodziej powędrował do więzienia. (iw.)

WŁAMANIA. Dnia 1 bm. włamali się nieznani sprawcy do mieszkania Pawła Nowikowa, zam. w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 24. Po wyduśczeniu szczyby w oknie i wtargnięciu do mieszkania, złodzieje skradli ubranie męskie, koc i rozmaite inne przedmioty. — Dnia 3 bm. włamali się do seminarium żeńskiego w Inowrocławiu Wincenty Roszak i Michał Chelminiak. Włamywaczy aresztowała policja. (iw.)

OSOBISTE. Z dniem 1 bm. po 5-letnim pobycie w Inowrocławiu przesiedlony został do sądu grodzkiego w Gdyni sędzia p. Marjan Witaszek. (iw.)

SPROSTOWANIE. Przewodniczącym Klubu Narodowego w radzie miejskiej w Inowrocławiu wybrano p. mec. Groblewskiego, a nie, jak mylnie wydrukowano, p. Wróblewskiego. (iw.)

Kronika jarocińska

Z RADY MIEJSKIEJ. Ostatnie posiedzenie rady miejskiej odbyło się w czwartek 31 stycznia w ratuszu Na wstępie p. burm. Rogalski zawiądomił radę o projektach magistratu, dotyczących rozbudowy szkoły powszechnej w Jarocinie i o zakupieniu trzeciego motoru dla elektrowni. Następnie wybrano komisję, która ma zbadać ewentualną likwidację taboru miejskiego. Do deputacji ubogich wybrano pp. Turowską i Filipczakową Na zjazd ogólny Związku Miast w Warszawie, który się odbędzie w dniach 6 i 7 kwietnia, delegowano p. burm. Rogalskiego. Poza tem uchwalono dodatkowy budżet na rok 1934-35. W dochodach i rozchodach głównej administracji w wydatkach zwyżczyłnych 23 513 zł, w nadzwyczajnych 40 031,98 zł. (jp)

ZE SPORTU. W ub. niedzielę odbył się w Jarocinie mecz bokserski pomiędzy harcercskim klubem sportowym Jarocin i poznańską „Wartą”. Wynik dla „Warty” 13:3 (jp.)

HOKEJ NA LODZIE. W niedzielę 3 bm. na ślizgawce parku ks. Radolina w Jarocinie odbył się mecz rewanżowy pomiędzy sekcjami sportowymi gimnazjum jarocińskiego i pleszewskiego z wynikiem 4:1 na korzyść Jarocina. (jp.)

ZABAWY W pięknie udekorowanej sali kinoteatru „Wiktorja” odbyła się w sobotę, 2 bm. zabawa karnawałowa Koła Przyjaciół Harcerzy. Publiczność wypełniła salę po brzegi. — Związek drużyn konduktorskich urządził w sobotę, 2 bm. w sali Hotelu Centralnego zabawę karnawałową. (jp)

Z SADU Sąd grodzki na rozprawie jawnej zasądził F. Pisarskiego z Przemysławek za pobicie w dwóch wypadkach na 10 miesięcy więzienia. — St. Matuszański z Jarocina za opór władzy na 6 mies. więzienia. — W Zdunka za usunięcie rzeczy z pod wezła zajęcia na 3 mies. sądu aresztu. — J. Przepióre za zmianę daty na dokumencie na tydzień aresztu. — F. Wasika za kradzież z włamaniem na 7 mies. więzienia i 100 zł grzywny. — W Swidurskiego, L. Rybczyńskiego i A. Zielińskiego z Goli za kradzież roweru każ-

dego po 7 mies. więzienia i po 100 złotych grzywny. (jp.)

Kronika kościańska

WAŻNE DLA STOWARZYSZEŃ. — W okresie zebrań walnych zwraca się uwagę zarządom towarzystw na obowiązek zgłaszania do starostwa zmian w składzie zarządów i to w ciągu 14 dni od walnego zebrania. (mk)

Z KOŁA WŁOŚCIANEK. Koło Włościanek Naclaw Czarnków odbyło roczne walne zebranie i po złożeniu sprawozdań z rocznej działalności wybrano następujący zarząd pp.: Marja Stróżykówna — prezeska, Marja Ogrodowczykówna — sekretarka, Wawrzyniakówna — skarbniczka. (mk)

STATYSTYKA. W czasie od 1 do 31 stycznia br. zanotowano w tutejszym urzędzie stanu cywilnego 39 urodzeń, 12 ślubów i 34 żony. (mk)

ZE ZWIĄZKU HALLERCZYKÓW. Związek Hallerczyków, placówka Kościan, odbył roczne walne zebranie, na którym wybrano następujący zarząd pp.: Piotr Korbiak — prezes, Stanisław Bieska — zast. prezesa, Antoni Stróżyk — sekretarz, Józef Jakubowski — zast. sekr., Jan Józefiak — skarbnik, Stanisław Łuczak, Jan Jankowski i Jan Fornalik — lawnicy. (mk)

POKAZ GOLEBI Tow. hodowcy gołębi pocztowych i sekcja drobiu w Kościanie urządziła w czasie od 9—11 bm. w sali strzelnicy w Kościanie pokaz rasowych gołębi pocztowych, drobiu domowego, zwierząt futerkowych i kańkarków. Wystawa zapowiada się bardzo imponująco i zainteresuje wszystkich ciekawymi i oryginalnymi pokazami. Udział w wystawie zgłosiło wielu znanych hodowców. Za wyróżnione pokazy będą wydawane nagrody wartościowe i dyplomy. (mk)

POŚWIĘCENIE OGNISKA. W dn. 4 bm. odbyło się poświęcenie ogniska Kat. Stow. Młodzieży Męskiej w Poladowie. — Aktu poświęcenia dokonał ks. Krych ze Śmigła. (mk)

Z TOW. ŚPIEWU „HARMONJA”. Tow. śpiewu „Harmonja” w Śmiele urządziło dnia 10 bm. w sali strzelnicy bal karnawałowy. (mk)

WYSTAWA DROBIU W dniu 9 b. m. o godz. 12 nastąpi w strzelnicy przy pl. Wolności otwarcie wystawy gołębi pocztowych i drobnego inwentarza. Wystawa trwać będzie do 12 bm.

Kronika krotoszyńska

Z BRACTWA KURKOWEGO. Dnia 29 stycznia obchodziło tut. Bractwo Kurkowe swe doroczne walne zebranie. Dotychczasowy zarząd wybrano ponownie z małymi zmianami. (kf.)

Kronika międzychodzka

ROZBUDOWA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO W poniedziałek, 28 stycznia pod przewodnictwem starosty p. Zenklera odbyło się zebranie Komitetu rozbudowy kościoła parafialnego. Sprawozdanie komisji rewizyjnej oraz udzielone wyjaśnienia przez wikariusza ks. Korcza, zostały przyjęte.

ODPRAWA NACZELNIKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY. W czwartek, dnia 31 stycznia na sali p. Wróza pod przewodnictwem prezesa zarządu powiatowego, burmistrza Skrzypczaka odbyła się odprawa naczelników ochotniczych i przywódców straży powiatu międzychodzkiego. Na zebraniu obecny był także inspektor Busza i instruktor Ogarzyński.

BAL WIOŚLARZY. Dnia 1 lutego tutejsze Tow. Wioślarzy urządziło swój doroczny bal reprezentacyjny na sali hotelu „Continental”.

Kronika morileńska

WALNE ZEBRANIE K. S. M. W ub. niedzielę odbyły się w Mogilinie walne zebrania kierownictwa Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Żeńskiej okręgu morileńskiego, połączone z kursem dla kierowniczek. W kursie wzięło udział 70 uczestniczek. Referaty wygłosili delegatka z Poznania, p. Śmierzewska i asystent okręgowy K. S. M. Z. ks. Kubicki. Następnie odbyło się walne zebranie, któremu przewodniczyła delegatka z Poznania, p. Śmierzewska. Ustepującemu kierownictwu okręgu udzielono absolutorjum, poczem przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który ukonstytuował się w następującym składzie pp.: K. Giezmienka z Olszy — prezeska, Gajewiczówna z Kwieczewa — wiceprezeska, Z. Stręgówna z Mogilna — sekr., R. Kosmowska z Mogilna — skarbn., H. Balcerowiczówna z Mogilna — nacz. Komisję rewizyjną tworzą: ks. prob. Brodowski i Filipiewiczówna. W walnych głosach przemawiał asystent ks. Kubicki, podając do wiadomości, iż zlot okręgowy K. S. M. odbędzie się w Mogilinie 1 września br. W dniu 25 lutego odbędzie się kurs dla naczelniczek. Po omówieniu kilku ważniejszych spraw organizacyjnych zakończono zebranie odśpiewaniem pieśni „Hej do apełu”. (mm)

WIECZORNICA K. S. M. Katolickie Stow. Młodzieży w Pakości urządziło w dniu 2 lutego przedstawienie amatorskie p. t. „Hanusia Krużanśka”, dramat w dwóch odsłonach z walki ludu polskiego o wiarę świętą oraz komedię „Przybłąda”. Po przedstawieniu odbyła się zabawa tańeczna. (wp)

— WALNE ZEBRANIE POWSTAŃCÓW. W ub. niedzielę odbyło się w Pakości walne zebranie Tow. Powstańców i Wojsaków, na którym wybrano nowy zarząd w osobach: St. Omiński — prezes, St. Szumacher — zast., Cz. Goede — sekr., St. Wardyński — skarb., Br. Chojnacki — komend., B. Wagner — ref. oświatowy, R. Smęt — ref. ubezp., K. Skonieczny — biblj. Komisje rewizyjną tworzą: Balcerzak, Klich i Wesolowski. (wp)

— ZWIŁOKI SP. KS. PROB. KURZAWSKIEGO POWRÓCA DO PAKOŚCI. Z inicjatywy Tow. Powstańców i Wojsaków w Pakości czyni się starania, celem sprowadzenia spoczywających od 10 lat w Śramle zwłok sp. ks. diekana Kurzawskiego do Pakości Sp. ks. Kurzawski był przez 23 lata duszpasterzem parafji pałkowskiej i położył wielkie zasługi około przygotowania powstania wielkopolskiego. (wp.)

Kronika rowotomska

— SREBRNE GODY KAPLAŃSKIE. W dniu 30 ub. m. obchodził proboszcz niepruszewski ks. Stanisław Radomski jubileusz 25-lecia kapłaństwa. Uroczystość ta stała się potężną manifestacją uczuć katolickich całej parafji niepruszewskiej. Liczne zebrani księży z całego dekanatu bukowskiego z ks. dziekanem Niklewiczem z Tarnowa Podgórnego na czele składali Jubilatowi życzenia, wręczając piękny upominek. W imieniu parafjan i dozoru kościelnego złożył życzenia osiedzielić maj. Brzoza p. Michał Sokolnicki, wręczając również hojny dar od parafjan. Poza tem składali życzenia wszystkie parafjalne organizacje, szkoły i ochronka z Więckowic. Dzieci wygłosiły piękne deklamacje. Zaznaczyć wypada, że ks. prob. Radomski pracuje w Niepruszewie jako duszpasterz od roku 1922 i w tym czasie dużo zdziałał dobrego. — W tymże samym dniu 25-lecie kapłaństwa obchodzili: ks. prob. Ludwik Tomaszewski z Daków Mokrych, ustanowiony w roku 1927 i ks. prob. Kazimierz Stachowiak z Słeszewa, ustanowiony w r. 1930. Kapłanom Jubilatów składamy serdeczne: Ad multos annos.

— ZNALEZIENIE NOWORODKA. Na polach majątności Sielniczo znaleziono ostatnio zwłoki noworodka. Sekcja wykazała, że dziecko zmarło zaraz po urodzeniu wskutek uduszenia. Wyrodnej matki dotąd nie wykryto. (bm.)

Kronika odolanowska

— BAL. Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Odolanowie urządza w dniu 20 bm. bal królowski. (oj.)

— ZAWODY PING PONGOWE. W sobotę, 26 stycznia w godzinach wieczornych reprezentacja klubu sport. „Odolanovia” rozegrała z reprezentacją harcerskiej jednostki żeglarskiej mecz ping pongowy z wynikiem 6:5 dla żegiarzy. Rozegrano 4 gry pojedyncze i jedną podwójną z wynikiem decydującym. Żeglarzy reprezentowali T. Ratajski, B. Świtala, J. Dziubka i Cz. Kamelski. (oj.)

Kronika obornicka

— SAMOBÓJSTWO. W Lipiu popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru w okolicę serca 31 letni robotnik Andrzej Hadyński. Powodem rozpaczliwego kroku miały być nieporozumienia na tle rodzinnem. (kl.)

— Z SALI SĄDOWEJ. Sąd grodzki w Rogoźnie zasadził Przysięka za kradzież z włamaniem na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 2 lata. — Cz. Bartnikowskiego za włóczęgostwo na 4 miesiące prac przymusowych w Bojanowie — Fr. Walęgo za kradzież roweru na 6 mies. więzienia z zawieszeniem na 2 lata. — J. Wietrzyńskiego z Rogoźna za sprzedaż cudzego roweru na 6 miesięcy więzienia. — M. Szymańskiego za kradzież w 2 wypadkach na rok więzienia. — Ignacego Bartosza z Rogoźna za kradzież na 7 miesięcy więzienia z zaw. na 2 lata. — J. Wleczyka z Wągrowca za kradzież 2 gęsi na 6 miesięcy więzienia. — W. Tomiaka, M. Zula-wiaka, Fl. Kaisera z Lipy za uraz cielesny każdego po 6 miesięcy więzienia. — Tadeusza i Bolesława Stachowiaków z Obrzycka i Kniaczyńskiego z Rogoźna za awanturnictwo każdego po 3 mies. więzienia. (rm.)

Epilog katastrofy samochodowej

Inowrocław (iw). We wrześniu 1933 r. jechał z Poznania ul. Toruńską samochód ciężarowy 3 pułku lotniczego, którym kierował Józef Kozłowski z Klecka pow. Gniezno. Na skrzyżowaniu najechał samochód wojskowy na samochód osobowy właściciela młyna Kosickiego z Jacewa.

Szofer wojskowy stracił panowanie nad maszyną i wjechał na chodnik, gdzie przygniół trzech robotników: Wawrzyna Roszaka, Stanisława Staszewskiego i Antoniego Jackowskiego, raniąc ich poważnie.

Sprawa oparła się o sąd. Po rozpatrzeniu sprawy skazany został Kozłowski na 3 lata za spowodowanie katastrofy przez nadmierną szybkość jazdy. Kosickiego sąd uwolnił.

Skrytobójczy strzał do brata

Ujęcie sprawcy tajemniczego strzału do zagrody — Beznadziejny stan ofiary

Inowrocław (iw). Ostrolnio dokonaliśmy o tajemniczym strzale, oddanym w ub. tygodniu w Przybysławiu pod Inowrocławiem. Gospodarze Zielińscy, siedząc w domu usłyszeli szczekanie psa. Gdy gospodyni zamierzała wyrzucić oknem na podwórzu, rozległ się strzał, który ugodził Zielińskiego.

Na alarm gospodyni złoczyńcy zbiegli. Przeprowadzone śledztwo wykryło sprawców zabójstwa w osobie rodzono-go brata postrzelonego, rolnika Cze-

slawa Zielińskiego, który dokonał zamachu w towarzystwie Czesława Walczaka i jeszcze jednego nieznanego osobnika.

Przyczyną sporu były sprawy majątkowe. Czesław Zieliński otrzymał od swego brata w spadku po rodzicach 6 tysięcy złotych, których mu postrzelony Jan Zieliński nie mógł narazie wypłacić.

Ofiara bratobójczego strzału przebywa w szpitalu w stanie beznadziejnym.

S. p. dr. Stanisław Krukowski zasłużony działacz gnieźnieński, o którego zgonie donosiliśmy wczoraj.

Choroba prez. Samulskiego

W ostatnim czasie zaniemógł ciężko p. Seweryn Samulski, prezes Izby Przemysłowej - Handlowej w Poznaniu i prezes rady nadzorczej spółki akcyjnej H. Cegielski w Poznaniu.

W dniu dzisiejszym, jak się dowiadujemy, stan zdrowia p. prezesa Samulskiego jest nadal bardzo groźny, ale istnieje nadzieja utrzymania go przy życiu.

Pociąg popularny do Zakopanego

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zawiadamia, iż w piątek 8 b. m. uruchomiony zostanie pociąg popularny na mecz hokejowy Polska — Niemcy do Zakopanego.

Odjazd z Poznania 8 b. m. o godz. 19.35 min., z Kalisza o godz. 21.39 i z Ostrowa Wlkp. w nocy o godz. 0.43. Powrotny odjazd z Zakopanego 11 b. m. o godz. 16. przyjazd do Poznania 12 b. m. rano. Cena biletu w kl. III do Zakopanego i z powrotem wynosi: z Poznania 23,60 zł oraz z Kalisza i z Ostrowa Wlkp. 19,60 zł.

Bilety sprzedają: w Poznaniu kasy biletowe na dworcu głównym, P. B. L. „Orbis” i Biuro „Podróżny”, Wagon Lit - Cook, w Kaliszu P. B. P. „Orbis” i w Ostrowie Wlkp. kolejowe kasy biletowe. Sprzedaż biletów ogranicza się do 8 b. m. godz. 14.

W razie zgłoszenia się małej ilości uczestników pociąg zostanie odwołany.

Za puszczenie w obieg fałszywych pieniędzy

Ostrów (os). Przed wydziałem karnym tut. sądu okręgowego odpowiedzialni Stanisław Kędziński i Jan Ciupka z Kalisza za puszczenie w obieg fałszywych pieniędzy. Kędziński kupował fałszyfikat, które następnie razem z Ciupką puszczał w obieg w Kotlinie.

Powiadomiona przez kupców policja ujęła oskarżonych, przyczem podczas rewizji znaleziono przy Kędzińskim 7 fałszyfikatów 10-złotowych, a przy Ciupce jeden.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał Kędzińskiego, który był już 5-krotnie karany długoletnim więzieniem, na 4 lata więzienia i utratę praw obywatelskich przez lat 5. Ciupka skazany został na 2 i pół roku więzienia i 5 lat utraty praw obywatelskich. Skazanym zaliczono areszt śledczy.

W obliczu śmierci

Swarzędz (zf). Na jeziorze swarzędzkim przeprawiali się po lodzie na t. zw. ostrówek malarze Alojzy Zawitaj i Walerjan Kubiak. W pewnej chwili lód się załamał.

Po kilkunastominutowej walce Zawitaj wydostał się na powierzchnię lodu. Na krzyk topiących się nadszedł przygodni przechodnie, którzy wspólnymi siłami wydostali z wody nieprzytomnego już Kubiaka.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: S. M. ku czci św. Judy Tadeusza, prosząc pokornie o pomoc w pewnej sprawie, 1,50 zł. — W. S. 2 zł. — W. G. z prośbą o pracę dla syna 2 zł. — Przymuszała 0,65 zł. — N. N. Międzybódz 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 117,15 zł.

SEANSE: 5-7-5 APOLLO - METROPOLIS SEANSE: 43, 63, 830

Od piątku, 8 lutego br.

FRANCISZKA

w najweselejszej przebojowej

G A A L

arcykomedji austriackiej

P I O T R U S

Jeśli iść — to na „PIOTRUSIA”
Jeśli śmiać się — to na „PIOTRUSIU”
Jeśli bawić się — to z „PIOTRUSIEM”

— Film w wersji niemieckiej — ng 5490

W kinie Metropolis atrakcyjny dodatek kolorowo-kreskowy

Dziś w czwartek w obu kinach poraz ostatni — sensacyjny, egzotyczny film polski „Czarna Perła”

Kronika wągrowiecka

— JUBILEUSZ. W tych dniach obchodzili uroczystość diamentowych godów małżeńskich pp. Różańscy ze Straszewa w pow. wągrowieckim. Mszę św. na intencję Jubilatów odprawił oraz błogosławieństwa udzielił ks. prob. Wróblewski w Wągrowcu.

— WALNE ZEBRANIE BRACTWA KURKOWEGO. W ub. niedzielę odbyło się roczne walne zebranie Bractwa Kurkowego w Wągrowcu. Obradom przewodniczył dr. Kuliński, na sekretarza powołano p. Musielskiego, na ławników pp. Różniewskiego i Stachowiaka. Sprawozdanie z rocznej działalności zdał p. Magdziarz, stan kasy przedstawił skarbnik p. Martyński. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi jednogłośnie pokwitowania, poczem wybrano jako nowych członków zarządu pp.: Musielskiego — sekretarzem, Golembowskiego — komendantem i Gorzyńskiego — strzelczym. W komunikatach ogłoszono o zawieszeniu prawa użytkowania nowej strzelnicy z powodu nadzoru sądowego i o zwaŕoryzowaniu hipoteki w starej strzelnicy na 1500 zł. — Honorowym członkiem mianowano p. Golembowskiego. P. Moszczeński referował ubezpieczenia w Z. U. W. Na tem obrady zakończono.

— NA POWODZIAN. Wydział Powiatowy w Wągrowcu złożył w Powiatowym Komitecie Pomocy Ofiarom Powodzi kwotę 500 zł. jako ofiarę na powodzian w Małopolsce (wb.)

— RUCH LUDNOŚCI. W miesiącu styczniu urząd stanu cywilnego w Wągrowcu zanotował w powiecie wągrowieckim 13 urodzeń 3 śluby i 6 zgonów. (wb.)

— Z KARNAWAŁU. W sobotę, 2 bm. odbyła się w nowej strzelnicy zabawa karnawałowa Stow Rodzina Policjina w Wągrowcu. Zabawa wypadła dobrze. (wb.)

Kronika wolsztynska

— Z KARNAWAŁU. Do uduanych imprez karnawałowych zaliczyć należy urządony ostatnio bal tut. „Sokoła” w lokalach strzelnicy. (wa.)

— WYPADEK ROWERZYSTY. Syn naczelnika kolejowego z Rostarzewa, jadąc rowerem, najechany został przez nieznanego samochód z Poznania. Rannego odstawiono do szpitala powiatowego, gdzie stwierdzono lekkie tylko obrażenia. Poszkodowany wrócił o własnych siłach do domu. (wa.)

— WALNE ZEBRANIA. Na zebraniu Tow. hodowców gołębi pocztowych (Pocztowa Wojenna) wybrano po sprawozdaniach zarządu i rozdaniu nagród pp. Borowiczowi, Urbaniakowi i Nowakowi, zarząd w skład którego weszli pp.: Nowak — prezes, Rybarczyk — zast., Sauer — sekretarz i Urbaniak — skarbnik. — Na walnym zebraniu Tow. Powst. i Wojsaków uczczono pamięć zmarłego członka sp. Ludwika Wróbla. Po sprawozdaniach wybrano do zarządu pp.: Klana — prez., Zielińskiego — zast., Mokrego — sekr., Pukackiego — zast., Grzelczaka — skarbn., Nadolnego i Maderę — ławnikami. Sąd honorowy tworzą pp.: Walkowiak, Dulat, Pawlicki i Karaśkiewicz. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Kaźmierczaka i Dulata. Długoletniego prezesa p. Stefana Zboralskiego wybrano członkiem honorowym towarzyszącego. (wa.)

Kronika zbaszyńska

— Z SALI SĄDOWEJ. Sąd grodzki w Zbaszynie rozpatywał onegdaj sprawę Władysława Jana, Feliksa Zuzów, Antoniego Cygana i Wojciecha Gawła z Łomnicy, oskarżonych o ciężkie pobicie w czasie zabawy w Łomnicy niej Fr. Adamczaka, któremu zadali kilka ciętych ran na głowie. Sąd skazał każdego z oskarżonych po 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 2 lata. — Za bezprawne przywłaszczenie sobie cudzego mienia zasądzono ślusarza Tomasza Chłopka z Nowej Wsi na 40 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych. (zb.)

— Z TOWARZYSTWA PRZEMYSŁOWCÓW. Dnia 2 lutego odbyło się przy licznych udziałach członków walne zebranie Towarzystwa Przemysłowców w Zbaszynie, któremu przewodniczył prezes, p. F. Filipowski. Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum, wybrano nowy zarząd w osobach pp.: F. Filipowski — prezes, St. Wiśniewski — zast., Fr. Rogacki — sekretarz, Styporek — zast., St. Stachowiak — skarbnik, L. Niezieliński, J. Skowron i Woś — ławnicy. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Tylkowski, Olejniczak i Ledzian. (zb.)

— Z DNIA SOKOŁÓW ZBASZYŃSKICH. Dnia 3 lutego o godz. 3 po południu w salce parafjalnej w Zbaszynie odbyło się walne zebranie Tow. gimn. „Sokol”, któremu przewodniczył prezes, p. Władysław Borowski. Po wysłuchaniu sprawozdań zarządu z działalności za rok ubiegły i referacie dh. prezesa udzielono zarządowi absolutorjum, poczem przystąpiono do wyboru nowego zarządu w osobach pp.: Władysław Borowski — prezes, W. Dulat — skarbnik, J. Górowski — sekretarz, St. Rzepa — naczelnik. Komisję rewizyjną tworzą pp.: L. Niezieliński, A. Mania, W. Olejniczak. Na ławników wybrano pp.: Hermanowicza, Bobrowskiego, Filipowskiego i Franciszka Wolnego. Odśpiewaniem pieśni „Ospaly i gnuśny” zamknięto walne zebranie. (zb.)

Epidemia tyfusu

Witkowo (wl). Wśród kilku rodzin zamieszkałych we wsi Skorzęciny pod Witkowiec wybuchł tyfus. Z pośród trzech osób, przewiezionych do szpitala miejskiego w Gnieźnie, jedna niej. Zielińska zmarła. Poprzednio zmarła już jej siostra.

Aby zapobiec przenoszeniu się choroby, zarządzone szczepienie ochronne wszystkich mieszkańców Skorzęcina.

Świątokrada w kościele

Pakość (pw). W Tuźnie pod Pakością zakradł się złodziej do kościoła parafjalnego. Świątokrada wszedł do kościoła przed zamknięciem drzwi, a następnie rozpoczął poszukiwania za gotówką, rozbijając skarbniki kościelne.

Zbrodniarz otworzył nawet tabernakulum, z którego jednak nie zabrał srebrnego kielicha. Śledztwo prowadzą miejscowe organy policyjne.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Jak Poznań przeżywa kryzys gospodarczy

P. mg. Stanisław Waszak zamieścił w ostatnim zeszytzie „Kroniki miasta Poznania” ciekawą rozprawę n. t. „Kryzys w Poznaniu”, z której wyjmujemy szereg interesujących danych statystycznych.

Spadek dochodów

Na podstawie statystyki podatkowej stwierdzić można, że opodatkowany łączny dochód w przemyśle, handlu, rzemiośle i zawodach wolnych wynosił przed rokiem 1931 — 84,5 miljn. złotych, natomiast w r. 1933 spadł na 58,3 miljn. złotych. O zubożeniu warstw urzędniczych świadczy fakt, że podatek od uposażeń, emerytur i za pracę najemną płacono w r. 1930 — 20 tys. osób w łącznej sumie 3 miljn. złotych, natomiast w r. 1932 ilość płatników tego podatku spadła na 16.400 zł, a suma podatku na 1.700.000 złotych.

Spadek obrotów

Wiele mówiącą ilustracją zjawiska spadku obrotów stanowią wpływy z podatku przemysłowego od obrotu, które — w liczbach zaokrąglonych — wyniosły: w r. 1928 — 11 miljn. zł, w r. 1929/30 — 13,8 miljn. zł, w r. 1930/31 — 10,9 miljn. zł, w r. 1931/32 — 2,240 miljn. zł, w r. 1932/33 — 6,9 miljn. zł, wreszcie w r. 1933/34 — 5,6 miljn. zł.

Analogiczny spadek zauważyć można w ilości weksli przyjętych do dyskonta w poznańskim oddziale Banku Polskiego w r. 1931 (458 miljn. zł) i w r. 1933 (298 miljn. zł). Podobnie rzecz się ma ze spadkiem obrotów na giełdzie pieniężnej w Poznaniu z 14,5 miljn. zł w r. 1929 na 6,5 miljn. zł w roku 1933.

Nieco mniejszy spadek notuje poznańska P. K. O., której obrót czekowy od r. 1930 — 2.605 miljn. zł spadł zaś ledwie do 2.329 miljn. zł w r. 1933.

Ruch na poczcie i na kolei

Charakterystyczne zmiany zaszły w ruchu pocztowym. Ilość nadanych telegramów zmniejszyła się w ostatnim czasie o 150.000 sztuk rocznie, a ilość rozmów telefonicznych o 250.000. Przekazów pocztowych i telegraficznych nadawno do r. 1930 na sumę około 60 miljn. zł, a poniżej 30 miljn. od r. 1932. Tak samo przyjmuje się w Poznaniu obecnie przekazów pieniężnych na sumę o połowę mniejszą niż w roku 1930, kiedy wynosiła 60,5 miljn. zł.

Ruch towarowy na poznańskich dworcach kolejowych wynosił do roku 1930 blisko 2 miljn. tonn rocznie. W r. 1932 nastąpił spadek na 1.142 tys.

Przemysł chemiczny w 1934 roku

Rok 1934 zaznaczył się w przemyśle chemicznym — z nielicznymi tylko wyjątkami — korzystniejszą ogólną sytuacją, niż rok 1933. Wzrost obrotów w tonażu ocenić można na 15%, wzrost obrotów w wartości — na 5%. Niewspółmierność tych obydwu liczb wskazuje, że spadek cen w przemyśle chemicznym postępował nadal, nie osiągając jednak tej ostrości, która była znamionną cechą ruchu cen w roku 1933, a zwłaszcza 1932.

O poprawie sytuacji świadczą też inne okoliczności, jak wzrost ilości zatrudnionych w przemyśle chemicznym robotników (z 26.765 w październiku r. 1933 do 28.558 w październiku 1934), lub wzrost ilości pracujących robotników — godzin (wskaźnik za październik r. 1933 — 78,3, za październik 1934 — 84,3).

Najcharakterystyczniejszym jednak przejawem żywotności przemysłu chemicznego w r. 1934 było niewątpliwie podjęcie produkcji dość poważnego zespołu artykułów chemicznych, dotychczas w Polsce nie wyrabianych. Na odcinku środków pomocniczych dla włókiennictwa wskazała trzeba rozpoczęcie fabrykacji wodorosiarczanu sodowego (hydrosulfitu) i jego formalinowych połączeń (rongalitu); hydrosulfit importowany był dotychczas wyłącznie z zagranicy. Skala wytwarzanych w kraju półproduktów organicznych, służących do wyrobu barwników, rozszerzyła się na kilkanaście nowych artykułów z naftolami i naftoaminami na czele, obejmując obecnie powyżej setki półproduktów szeregu aromatycznego. Jest to jeden krok dalej ku uniezależnieniu naszego przemysłu barwniarskiego od przywozu półproduktów z zagranicy.

Przemysł farmaceutyczny również wypuścił na rynek większą ilość nowych preparatów wśród których przedewszystkiem wskazała trzeba cementy dentystyczne oraz dalsze połączenie kwasu salicylo-

tonu, by w r. 1933 okazać pewną wyższość na 1.210 tys. tonn. Dobrym wskaźnikiem działalności przemysłowej jest cyfra przywozu węgla i żelaza, tych podstawowych surowców przemysłowych. Otóż w r. 1928 przywieziono do Poznania węgla — 300.993 tonn, a w r. 1932 — 224.674 tonn; w tym samym czasie przywieziono żelaza i stali surowej 4.500 tonn wzgl. 1.300 tonn.

Ruch osób na dworcach kolejowych w Poznaniu wynosił w latach 1927 do 1929 przeciętnie rocznie 3,5 miliona osób, natomiast w roku 1933 tylko 1,9 miliona osób. Tramwaje przewiozły w roku 1930 — 34.500 tys. osób, a w roku 1933 — 21.300 osób.

Jak skurczyła się konsumpcja?

Bardzo wymowny obraz daje zużycie gazu, prądu i wody na głowę mieszkańca, na którą przypadało 97,2 m³ gazu w r. 1929, a tylko 49,7 m³ w roku 1933 104,9 kwg. prądu w r. 1929 i 87 kwg. w r. 1933, wreszcie 30,8 m³ wody w r. 1929 i 25 m³ w r. 1933.

Spożycie mięsa na głowę mieszkańca spadło z 78,3 kg. w r. 1929 na 65 kg. w r. 1933.

Ludność Poznania ogranicza się nawet w takiej dziedzinie, jak uczęszczanie do kąpielni w łazienkach miejskich. Gdy bowiem w latach przedkryzysowych przeciętna frekwencja roczna wynosiła przeszło 190 tys. osób, w r. 1933 spadła do 103 tys. osób.

Tylko frekwencja w kinach wzrosła w r. 1933 do 1.930.200 z 1.800.000 w trzech poprzednich latach. Inna rzecz, że przed kryzysem w kinach sprzedawano poważnie ponad 2 miljn. biletów rocznie.

Mimo wszystko — wkłady oszczędnościowe rosły

Obawa przed niepewną przyszłością, a zwłaszcza przed redukcją skłaniania ludność do oszczędzania kosztem codziennych potrzeb. To też wkłady depozytowe w K. K. O. m. Poznania wzrosły z 19.460.000 zł w r. 1929 na 30.250.000 zł w r. 1933. Wkłady oszczędnościowe w poznańskiej P. K. O. wzrosły z 3 i pół miliona zł w r. 1929 na 14 i pół miljn. zł w r. 1933. Zatem oszczędności w K. K. O. m. Poznania wzrosły o 55 proc., zaś w P. K. O. o 311 procent.

Wzrost przestępczości

Nie dziw, że w trudnych warunkach gospodarczych przestępczość rośnie. W r. 1933 zameldowano policji o 6.000 przestępstw więcej, niż w r. 1930...

wego. W r. 1934 rozwinęła się poważniej wytwórczość sztucznych mas plastycznych, opartych na fenolach (bakeliti i t. p.), która zapoczątkowana była wprawdzie we wcześniejszych latach, jednak dopiero w roku ubiegłym zaopatrzyła rynek w towar. Ponadto zapoczątkowano produkcję szeregu innych artykułów chemicznych, mniejszego stosunkowo znaczenia, jak rozpuszczalniki pewne sole nieorganiczne i t. d. Na podkreślenie zasługuje też polepszenie gatunku lub wprowadzenie nowych odmian w zakresie dawniej produkowanych towarów.

Krótkie informacje gospodarcze

— Huta Królewska otrzymała zamówienie dla Rosji sowieckiej na 500 tonn części kołowych, przeznaczonych dla kolejnictwa sowieckiego. Wartość zamówienia wynosi około 200 tys. zł.

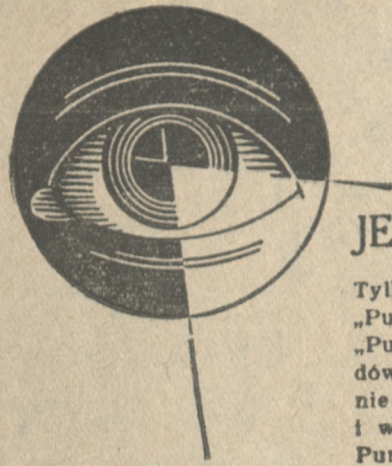
— Austrjacy kontyngent na przywóz jaj na pierwszy kwartał r. b. wynosi dla Polski 5500 kwintali

— Dnia 27 kwietnia b. r. zostanie otwarta w Brukseli wystawa światowa. W ramach tej wystawy urządzony będzie pawilon międzynarodowy, przeznaczony na ekspozycje firm prywatnych.

— Donoszą z Paryża, że ceny nawozów azotowych we Francji obniżone będą w tegorocznej kampanii o 4%.

— Długi państwowe Szwecji wynosiły na dzień 1 stycznia r. b. ogółem 2.466 milj. koron.

— Na XV Międzynarodowych Targach w Medjolanie, które odbędą się od 12 do 27 kwietnia b. r., zorganizowany będzie pawilon polski. Stoisko na ten pawilon zaprojektowano gratis tak że wystawca pokrywa jedynie koszty transportu eksponatów oraz koszty ogólne.

Nie każde szkło okularowe wypukłe

JEST SZKŁEM PUNKTAL

Tylko Zeiss ma prawo używać nazwy „Punktal” prawnie zastrzeżonej. Nazwa „Punktal” oznacza szkło produkcji Zakładów Optycznych Zeissa, dokładnie i wyraź nie dające oku obraz w każdym kierunku i w każdym punkcie. Cena szkła ZEISS Punktal nie jest wiele wyższą od innych zwykłych szkieł wypukłych Każde oryginalne szkło ZEISS-PUNKTAL zaopatrzone jest w wryty znak ☒

ZEISS-PUNKTAL

doskonale dla oka

Napisy reklamowe Zeissa w oknie wystawowym oznaczają, że firma optyczna sprzedaje wyroby fabryki Carl Zeiss Jena. Broszurki „PUNKTAL” i wyczerpujące prospekty wysła fabryka i Jeneralna Reprezentacja na Polskę. Dom Techniczno-Handlowy J. SEGALOWICZ Warszawa, ul. Moniuszki 2 a.

P. g. 2028-50, 120

KRONIKA GOSPODARCZA

ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE DLA PRZEDSIĘBIORSTW, ZAJMUJĄCYCH SIĘ SKŁADOWANIEM ZBOŻA DLA P. Z. P. Z.

Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe skupują zboże w celach interwencyjnych w tak dużych ilościach, że nie mogą go przechować we własnych pomieszczeniach. Zboże takie magazynują w młynach, względnie w przedsiębiorstwach zajmujących się handlem zbożem, które dysponują dużymi pomieszczeniami, niewykorzystanymi na własne cele z powodu zmniejszonych na skutek kryzysu obrotów. Zboże to dla celów konserwacyjnych ulega co pewien czas oczyszczaniu i przesuszaniu.

Władze skarbowe zajmowały do niedawna wobec tych czynności stanowisko niejednoznaczne, domagając się wykupienia świadectwa przemysłowego VII względnie VIII kategorii przemysłowej, zależnie od ilości robotników, zatrudnionych przy konserwacji zboża. W innych wypadkach domagały się wykupienia świadectwa przemysłowego I wzgl. II kategorii handlowej, a w jeszcze innych uważały za wystarczające wykupienie karty rejestracyjnej na odnośny skład zboża.

Ministerstwo skarbu ustaliło, że przedsiębiorstwa, magazynujące zboże dla P. Z. P. Z. należy traktować jako publiczne domy składowe, przyczem wysokość kategorii świadectwa przemysłowego ustalono w sposób następujący:

IV kat. od obrotów do	10 000 zł
III " " " " " " " " "	ponad 10 000 — 30 000 zł
II " " " " " " " " "	ponad 30 000 — 75 000 zł
I " " " " " " " " "	ponad 75 000 zł

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4-go stycznia 1934 r. III K. 884/34, stanął na stanowisku, że świadectwa przemysłowe dla publicznych domów składowych obowiązane są wykupić tylko te przedsiębiorstwa, które mają prawo wystawiania dokumentów składowych i w związku z tem udzielania pożyczek, niezależnie od tego, czy korzystały z tego prawa czy też nie.

Z uwagi na ten stan prawny, Związek Izby Przemysłowo-Handlowej prosił ministerstwo skarbu o uchylene wymienionego okólnika. (1)

PODATKI I OPŁATY

(p) Czy termin składania zeznań o dochodzie będzie odroczone? Kola gospodarcze zabiegały w ministerstwie skarbu o odroczenie terminu składania zeznań o dochodzie osób fizycznych i spadków wakujących, prowadzących księgi handlowe lub gospodarcze. Termin ten według ordynacji podatkowej upływa z dniem 28 lutego. Podobno w najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie min. skarbu, przesuujące termin ten do 1 kwietnia rb., podobnie jak termin płatności przedpłaty.

(p) Termin zaświadczenia uproszczonej księgi został przedłużony do 15 lutego 1935 r. W myśl postanowień ordynacji podatkowej księga towarów (produkcyjnej) uproszczona, oraz księga, zawierająca przychody komornego z lokali w nieruchomościach budynkowych — winny być zaświadczone przed rozpoczęciem roku obrachunkowego (roku gospodarczego). Wyjątkowo w roku bieżącym ministerstwo skarbu poleciło ostatnio władzom skarbowym, aby nie kwestjonowały zapisów dokonanych od początku roku do daty zaświadczenia tych ksiąg, o ile zaświadczenie nastąpi do dnia 15 lutego 1935 r. W związku z tem Izba Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu zachęca płatników do zadośćuczynienia temu obowiązkowi z uwagi na korzyści, jakie da ją płatnikom prawidłowo prowadzone księ-

gi (choćby uproszczone) przy wymiarze podatków. Zaświadczeń ksiąg dokonują urzędy skarbowe i izba skarbową oraz izby przemysłowo-handlowe i rzemieślnicze. Urzędy skarbowe pobierają opłatę stempelową w wysokości 5 zł, Izba Przemysłowo-Handlowa 3 zł w gotówce. W Izbie Przemysłowo-Handlowej (pokój 10) można także przejrzeć schemat uproszczonej księgi, zaświadczonej przez ministerstwo skarbu.

(r) Opodatkowanie margaryny. W sferach rządowych rozważane jest opodatkowanie margaryny. Te projekty wywołałyanie niepokojenie wśród szerokiego kręgu społeczeństwa, margaryna bowiem konsumowana jest przez warstwy najbiedniejszej ludności robotniczej na Górnym Śląsku oraz w innych większych ośrodkach robotniczych. Z trudności, związanych z wprowadzeniem tej akcyzy wymienić należy fakt, że 50 proc. produkcji margaryny znajduje się na terytorjum Gdańska. (k)

Z KRAJU

(k) Dalszy poważny wzrost wkładów oszczędnościowych w P. K. O. W miesiącu styczniu ub. r. wkłady oszczędnościowe, jak również liczba oszczędzających w P. K. O. wykazują dalszy bardzo poważny wzrost. Wkłady oszczędnościowe wzrosły o 16.987.415 zł, osiągnąwszy na dzień 31 stycznia br. stan 641.020.626 zł. Jednocześnie ze wzrostem wkładów oszczędnościowych wzrosła w tym czasie i liczba oszczędzających w P. K. O. W ciągu stycznia br. P. K. O. wydała 45.760 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągnąwszy na dzień 31 stycznia br. 1.516.885 książeczek.

(z) Zapalki pieciogroszowe i w dzielnicach achodnich? Jak donosi „Gazeta Handlowa” sprzedawane od połowy ub. r. t. zw. „zapalki kresowe” w cenie 5 gr. od pudełka mają być wprowadzone również w reszcie Polski, a nie tylko na kresach wschodnich. Te tanie zapalki można było już w styczniu dostać w województwie lubelskiem, białostockiem i wojew. małopolskich. Wkrótce zaś mają być puszczane w obrót na terenie wojew. warszawskiego oraz województw zachodnich.

Z ZAGRANICY

(z) Akcja decentralizacji żeglugi niemieckiej. Akcja decentralizacji żeglugi niemieckiej została zakończona rozwiązaniem unii Hapag-Lloyd. Zawarta w 1930 r. na lat 50 umowa, jednocząca te dwa olbrzymie przedsiębiorstwa niemieckiej marynarki handlowej pod wspólnym zarządem, została gruntownie przekształcona. Czas trwania umowy zredukowano do lat 15. Wspólny zarząd zniesiono, pozostawiając tylko wspólną radę nadzorczą. Rozłączenie połowe będzie się odnosić tylko do następujących linii, które będą nadal prowadzone wspólnie: pasażerskie i frachtowe do wschodnich i zachodnich wybrzeży Ameryki Północnej i do Australji, dalej linje frachtowe do zachodnich wybrzeży Ameryki Środkowej i Południowej, do Kuby i Meksyku w końcu do Azji wschodniej. Natomiast każde z przedsiębiorstw będzie prowadzić osobno na własny rachunek następujące linie: Hapag — linje pasażerskie i frachtowe do Indyj Zachodnich, Indyj Holenderskich i do Afryki Południowej, linje pasażerskie do Kuby i Meksyku oraz na zachodnie wybrzeże Ameryki Południowej i linje frachtowe do Gofu. Lloyd natomiast obejmuje linje pasażerskie i frachtowe do wysp Kanaryjskich, do północnej Brazylii, wysp australijskich i frachtowe do Ameryki Południowej, Afryki Południowej, a w końcu linje pasażerskie do Azji wschodniej.

„Marsz z wozu — za chwilę polowanie!” Sfora ogarów przywieziona przed leśniczówkę ze skowytym, piskiem i poszczekiwaniami radosnym wybiega z ciasnego wozu, by za chwilę wziąć udział w parforsach.

świecie istnieją obecnie tylko cztery egzemplarze tego dzieła. Osobny cenny dla nauki dział stanowią dzieła japońskie przeciwchrześcijańskie.

Okręty idą na emeryturę

Po wycofaniu z komunikacji wielkiego Cunardera „Mauretani” (30.696 tonn) przysła obecnie kolej na drugi okręt „Olympic” (46.439 tonn), należący do White Star Cy, który będzie wycofany w kwietniu r. b. Zwykle kursy tygodniowe między Nowym Jorkiem a Southampton będą odbywały „Majestic” (56.621 tonn), „Beren-goria” (52.226 tonn), „Aquitania” (45.647 t.). Na miejsce wycofanych z obiegu okrętów wejdą nowe olbrzymy: w maju zaczną już kursować olbrzymi transatlantyk „Queen Mary” (75.000 t.), oraz motorowe okręty „Georgie” i „Britannic”.

Asekuracja od pogody w uzdrowiskach francuskich

Pewne francuskie towarzystwo asekuracyjne zaproponowało związkowi hotelarzy i właścicieli pensjonatów ubezpieczenie się na wypadek deszczu. W razie pogód deszczowych, które są katastrofą dla właścicieli hotelów, ponieważ frekwencja w ich przedsiębiorstwach spada dotkliwie, towarzystwo to wyplacałoby premję asekuracyjną. W zamian za to osoby przebywające w hotelu w czasie deszczu miałyby prawo płacić tylko połowę ceny za swój pobyt. Na to jednak, aby ceny uległy 50 proc. niższe trzeba przynajmniej dwóch dni deszczowych z rzędu, wówczas dopiero towarzystwo asekuracyjne wypłaca premję, do której przelotne deszcze nie dają jeszcze prawa. Tego rodzaju ubezpieczenie ma skłonić do częstszych wyjazdów i zwiększyć frekwencję w uzdrowiskach francuskich, która ostatnio tak bardzo się obniżyła. (r)

Ewolucje na łodzi Dietla z Wiednia w Helenowie pod Łodzią.

Uderzenie dźwięczne, metaliczne (kantylena nawet trochę za twarda), kolo-salna łatwość chwytów, świetnie roz-winięta technika palcowa — oto naj-ważniejsze zalety pianistyczne p. Web-ster. Koncert Czajkowskiego w jego wykonaniu, był jedną wielką i zwartą bryłą dźwiękową o formie trochę kan-ciastej, ale postawionej mocno i z roz-machem. Nie zapomnijmy jednak o symfonicznej części programu, tembar-dzie, że dr. Latošzewski dyrygował sym-fonją Mozarta bardzo zajmująco, uwy-datniając w wielu szczegółach jej pię-kno muzyczne. W drugiej części inte-resującego programu usłyszeliśmy poem-at symfoniczny Smetany „Vysehrad”, pierwszy z wielkiego cyklu poematów p. t. „Moja ojczyzna”, oraz uverture do „Śpiewaków norymberskich” Wa-gnera.

Dr. Z. SITOWSKI.

Z polskiej muzyki ludowej

W dniu 9. bm. o godz. 20,15 w Auli Konserw. Muz. odbędzie się staraniem Związku Muzyków Pedagogów odczyt p. Heleny Kowalewskiej „O źródłach i cechach charakterystycznych polskiej muzyki ludowej”. Dawne polskie melodie ludowe, omawiane w powyższym odczycie, odegra na kobzie znany du-dziarz wielkopolski p. Kulawiec. Dla miłośników naszego pięknego folkloru wieczór powyższy będzie bardzo cieka-wym i pouczającym. Wstęp wolny.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś w czwartek Lehara „Paganini”, operetka, która zdobyła już sobie sym-patię i zainteresowanie publiczności. W piątek najnowszy przebój naszego re-pertuaru operetkowego „Hrabina Du-barry” Milloekera z uroczą primadonna p. Haliną Dudiczówną w roli tytułowej. W sobotę wydarzenie operowe. Dyrekcja pozyskała na drugi występ świetną pri-madonnę Wandę Wermińska oraz ce-nionego tenora scen zagranicznych Mi-chala Prawdzica. Mili nasi goście wy-stąpią w sobotę dnia 9 bm. w operze „Aida”.

Znaczną zniżką cen miejsc w Teatrze Nowym

Wobec dokonanej obniżki cen miejsc we wszystkich instytucjach widowisko-wych w Poznaniu, także Teatr Nowy, który od lat trzech pozostawał przy tych samych cenach miejsc, dostosowuje się do ogólnego prądu obniżając z dniem dzisiejszym wydatnie ceny biletów. Od dzisiaj najlepsze miejsca na przedstawieniu wieczornym w Teatrze Nowym kosztują 3,50 zł (poza ustawowymi dopłatami), naj-tańsze zaś 70 groszy.

Nowy Kiepur

Sala przepelniona — ścisk — ubieganie się choć o jedno miejsce przy stoliku — dwadzieścia razy bisował — Witoldku! — Witoldku! — jeszcze — jeszcze oto reminiscencje wieczorów Witolda Elektorowicza w „IKS-ie”, Elektorowicz nie śpiewa arji „Ay — ay — ay” ani „Tosci” nie stara się wyciągnąć wysokie „C” przeciwnie au-dytorjum szaleje za jego szeptem w piosenkach sentymentalnych „A to się zwykle tak zaczyna”. „Nie warto żyć, jeśli nie ma dla kogo...” Owszem warto żyć by słuchać Elektorowicza dziś i jeszcze jutro w „IKS-ie” tj. czwartek 7 i piątek 8 bm. Nowe przeboje jak „Piotrus” i „Ja mam cztery nogi” w mistrzowskim wykonaniu ulu-bieńca całej Polski Witolda Elektorowicza wprowadzają w szalony nastrój humoru i wytwarzają na sali kaskady niebywałej wesołości. Miejsca wcześniej rezerwowac można w Kawiarni IKS-u „pod Kaktusem”. Pl. Wolności 14a.

sg gzaia

Młyn w Biczke

Wizyta wuja — Handlowa transakcja — Wymiana depesza

W odpowiedzi na ankietę jednego z pism węgierskich, opiewającą: „Opowiedz nam ciekawe zdarzenie z Twego życia”, jeden z czytelników opisał taką przygodę:

Z okazji targów budapeszteńskich odwiedził mnie mój kochany i, dodam, zamójny wuj Sambosz, mieszkający stale na wsi, a bywający w stolicy nie częściej jak co 5 lub 6 lat. Po zwiedzeniu wystawy, o-prowadzałem mego krewniaka po mieście, pokazując mu różne „ciekawostki” stołecz-ne i w końcu „dla ochłody” weszliśmy do galerji obrazów. Podczas gdy ja sam, znuzony bieganiem usiadłem na wygodnej ka-napce, mój wujaszek, z katalogiem w rękę, obchodził wszystkie sale i gdy wrócił, wy-rzcił swoje szczere uznanie dla wszystkiego co widział, a zwłaszcza chwalił te „reali-stycznie malowane obrazy”, które, jak mó-wił, „wprost proszą się o dotknięcie”. Pobyt w stolicy starałem się pocziwemu hrecz-kosiejowi możliwie uprzyjemnić. W toku rozmów, wuj wspominał kiedyś, że pra-gnąłby dla swego zięcia, dzięki któremu „zaawansował” niedawno na dziadka, kupić „prezencik”, lecz do tematu tego póź-niej już nie powrócił.

Wkrótce potem, wuj Sambosz opuścił Budapeszt. Uplynęło sporo czasu i ja pochłonięty codziennym trudem, zdążyłem już prawie zapomnieć o wizycie krewnia-ka, gdy pewnego dnia otrzymałem depes-zę tej treści: „Kup zaraz młyn w Biczke oferuj trzy tysiące. Wuj Sambosz”. Acha! pomyślałem, to z pewnością ów „prezencik” dla zięcia, którego wuj chce wykiero-wać na „pytlarza”, i pragnąc zlecenie szyb-ko i sprawnie załatwić, niebawem wybra-łem się w drogę. Dojechawszy do stacji ko-lejowej Karbat, nie znalazłem tam żadnej podwózki, udałem się więc pieszo do odda-łonego o 4 kilometry Biczke. Idąc, rozważa-łem szczegóły mojej niezwyklej misji: Na transakcjach handlowych ja, literat, zu-pełnie się nie znałem, ale — rozumowałem — byle był „objekt” z jednej, a pieniądze z drugiej strony, to chyba rzecz taka nie mo-że być trudna do załatwienia. Tak, ale gdzie ten „objekt”? W Biczke, jak po przybyciu na miejsce stwierdziłem, istniał okazały młyn parowy, lecz był on chyba więcej wart jak 3.000 pengó...

Udając przygodnego podróżnego, wszed-łem do biura i nawiązałem rozmowę z starszym buchalterem.

— A czy młyn ten jest do nabycia? — spytałem w toku rozmowy, tak od niechce-nia.

— Dla czego nie! O ile ktoś dobrze za-placi...

— Ile? — podchwyciłem skwapliwie.

— No, powiedzmy jakies 40 tysięcy pen-gó — rzekł — po pewnym namyśle bu-chalter.

— A czy są tu jeszcze jakieś inne mły-ny?

— Nasz młyn jest jedyny w Biczke. O-czywiście nie licząc owej starej rudery pod lasem, bo ten wodny młyn jest już od wie-lu lat nieczynny!

Pożegnałem mego rozmówcę i po-pieszczeni udałem się w kierunku lasu. Bu-chalter miał rację: była to wałaca się ruder-a, ale — w jakim cudownym otoczeniu, na tle lasu dębowego, słowem — wymar-zony temat dla malarza! Nie ulegało wątpliwości, że o ten właśnie młyn wujowi chodziło. Można go przecież wyreparować i w ruch puścić...

Więc szybko się decydując, wyraziłem wobec właściciela młyna gotowość naby-cia obiektu. Cenę ustaliliśmy na 3.000 pen-gó. Zadowolony, niezwłocznie zadepesz-o-wałem do wuja:

„Zlecenie wykonane, młyn w Biczke kupilem za 3.000. List w drodze.”

Nazajutrz nadszedł telegram:

„Dziękuję, pieniądze przekazane, młyn wyszł zaraz pocztą.”

A po otrzymaniu mego listu, w którym opisałem szczegółowo przebieg transakcji, wuj zatelegrafował:

„Idźta jesteś. Stop. Miałeś kupić obraz Beli Kelmena „Młyn w Biczke” za 3.000. Stop. Kupiony młyn przeznaczam dla Ciebie. Powieś się w nim. Wuj Sambosz.”

Kr.

144 Msze św. bez przerwy w Lourdes

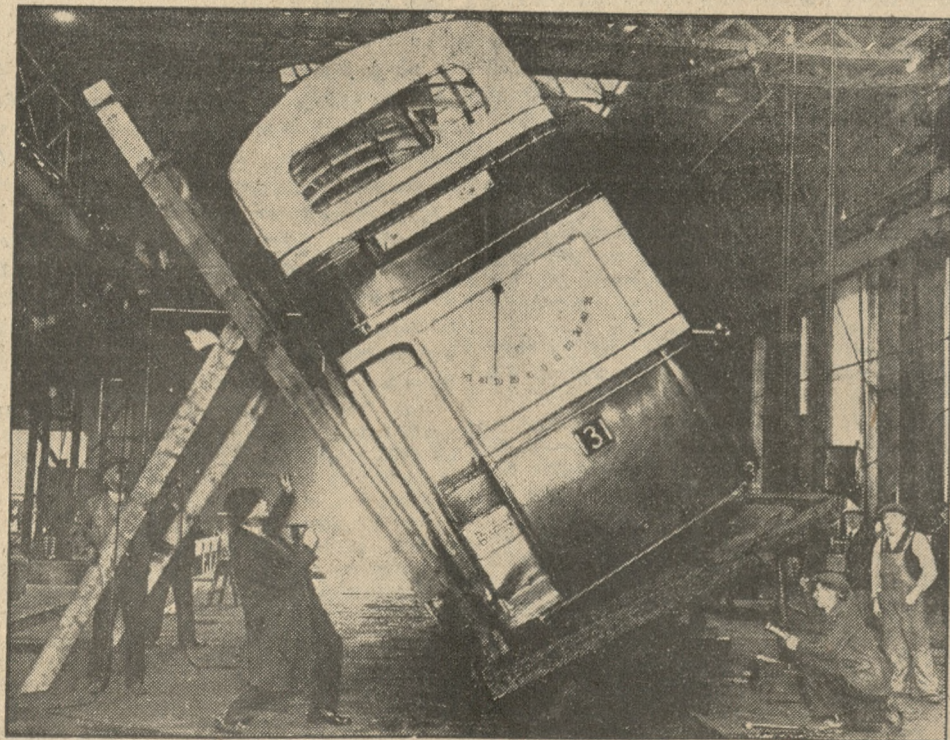
Biskup Tarbes i Lourdes, mgr. Gerlier oświadczył ostatnio, że w myśl zarządze-nia papieskiego o zakończeniu Roku Jubi-leuszowego w Lourdes, w dniach 25—28 kwietnia w Grocie Massobielle odprawione będą bez przerwy jedna po drugiej 144 Msze św. Każdą Mszę św. odprawi przed-stawiciel innego narodu, według wszyst-kich przez Kościół dopuszczonych obrzą-dków. Przypuszczalnie każdy naród będzie przy tej uroczystości reprezentowany przez jednego ze swoich biskupów.

Historyczne muzeum katolickie w Japonii

„Katolickie Biuro Informacyjne”, otwo-rzone przez katolicki uniwersytet w Tokjo, urządziło w r. 1933 wystawę wszystkich (o ile możności) publikacji katolickich w Japonji.

Wystawa ta miała wielkie powodzenie. Niezwykle to zainteresowanie katolicką przeszłością w Japonji poddało myśl urzą-dzenia „Historycznego Muzeum Katolickie-go”. Obecnie Muzeum to ma już znaczną liczbę rzadkich książek i chrześcijańskich zabytków. Może się ono poszczycić po-siadaniami prawie wszystkich publikacji z wczesniejszego okresu misyjnego.

Najcenniejszą w tym zbiorze jest książka, która wyszła ze starej drukarni je-zuickiej w Nagasaki w r. 1605. Na całym

„Tylko się nie bać!” W angielskich warsztatach samochodowych poddaje się szczegó-łowym badaniom każdy świeżo wykończony autobus 2-piętrowy. Zdjęcie nasze przed-stawia jedną z takich prób: wysoki autobus, przechylony pod kątem 30 st., musi utrzymać balans i dać w ten sposób pewność, że się nie przewróci.

Bizuterję

(długi sznur pereł, kolczyki ze szmaragdami, platynowa bransoletka, 2 broszki z brylantami), zgubioną w pociągu Zbaszyń — Warszawa w dniu 4. h. m. uprasza się zwrócić za sówitą nagrodą na adres **Warszawa, Moniuszki 11 m. 6, tel. 628-88**. Zastrzeżenia poczynione. Ostrzega się przed kupnem.

Tg 193

Odbudowa rajy

Według podania raj ziemski, w którym nasi przodkowie, Adam i Ewa, nie zagrali miejsca z powodu łakomstwa Ewy, znajdował się w dolinie Edenu, między Tygrysem a Eufratem. Dzisiaj dolina ta nie ma najmniejszego podobieństwa do rajy. Jest to smutna, bezpłodna pustynia.

Ale człowiek współczesny, który waży się na wszystko, gotów jest wkrótce — odbudować raj utracony. Inżynierowie angielscy zamierzają nawodnić dolinę Edenu, na której piaskach znów zakwitnie życie. Coprawda ten odzyskany raj będzie się poważnie różnił od tego, w którym mieszkali nasi przodkowie, ale nie trzeba wymagać za wiele od dzieła rąk ludzkich.

Według Biblii w rajy rosły wszystkie drzewa, krzewy i kwiaty, jakie istnieją na ziemi. Nowy raj będzie przeznaczony głównie na uprawę kukurydzy i bawełny. Nie będzie też w nim owych cudownych drzew, które rosły w „pierwszym rajy” na pokusę ludziom. Słowem będzie to raj w skromniejszym wydaniu.

Faktem niewątpliwym jest, że dolina Edenu niezawsze była bezpłodną pustynią,

lecz stała się nią dopiero wówczas, gdy mieszkańcy pobliskiego Babilonu wyrębali wszystkie rosnące tam drzewa. Pozhawiając w ten sposób ziemię naturalnej ochrony, zachowującej skąpy zasób wilgoci, dostarczanej rzadkimi w tym kraju deszczami. Działo się to około 3 tys. lat temu. Od tego czasu Eden jest pustynią w której koczują nieliczne plemiona Beduinów.

Obecnie ten długi smutny okres ma się ku końcowi. Ma wrócić woda, a z nią życie. Inżynierowie angielscy zamierzają zbudować wielką tamę, która skieruje część wód Tygrysu do rzeki Szatt-el-Garraf, okalającej dolinę Edenu. Następnie przeprowadzi się sieć kanałów, które nawodnią pustynię i przekształcą ją w kwitnący kraj. Plan już jest gotowy.

Polska — Węgry

Wyniki dotychczasowych spotkań

Niedzielny mecz będzie piątym z kolei. Wyniki czterech poprzednich były następujące (podajemy według kolejności wag):

W Budapeszcie 4. 11. 1928 r. ulegliśmy 5:11. Enekes I pokonał niezasłużenie Forlańskiego, Kosics — Glona, Pogorelec — Karaśkiewicza przez k. o. w 2 kole, Górny — Szobolewskiego, Arski remisował z Palacsem, a Zajdel — ze Sperryng'im i Tomaszewski — z Kristensem. Wreszcie Kupka pokonał przez k. o. w 2 kole Kelemana.

Rekordowa frekwencja w Music-Hallu Staniewskich

Kupony ulgowe umożliwiają obejrzenie

Poznań ma wspaniałe widowisko w postaci Music-Hallu Staniewskich, który w 3 z rzędu programie darzy nas wspaniałymi atrakcjami widowiskowymi. W obecnym programie na czoło wybija się fenomenalny i najlepszy na świecie transformista Nicola Lupo, który w jednej dosłownie minucie kilkakrotnie zmienia wygląd nie do poznania. W programie obecnym obejrzyć można szereg wybitnych atrakcyj między którymi znajduje się najodważniejszy człowiek ADI CARLO, kapitalni wloscy kontorsjoniści Raja en Rario, brawurowi akrobaci Roloff, najlepszy strzelec świata Harward, jedyni w swoim rodzaju ekscentryczni Nemethys, arcyzbawne maipki w oryg. produkcjach mistrza Sylvy oraz

wspaniałego programu za darmo.

cały szereg pierwszorzędnych atrakcyj. Rządzący wszystkim zaopatrzony w poniżej zamieszczony kupon, dzięki któremu po wykupieniu jednego biletu za normalną opłatę otrzyma każdy drugi bilet równorzędny za darmo.

KUPON ULGOWY

do MUSIC-HALLU STANIEWSKICH
Nin. kupon jest ważny na wszystkie przedstawienia w czwartek 7 i piątek 8 lutego. Okazial nin. kuponu otrzyma w kasie po wykupieniu jednego biletu za normalną opłatę, drugi analogiczny za darmo.

ng 5420/30

FIRMA CHRZEŚCIJAŃSKA!

JESZCZE TYLKO 3 DNI WIELKIEJ OKAZJI!

WYSTAWA i SPRZEDAŻ

dywanów ręcznie wiązanych na sposób perski, oraz storów i kap ręcznych, Bruckelskiej Koronki wprost z fabryki z Bielska w Poznaniu. zg 10 468
Hotel Britania, św. Marcin 44, pokój 47. Tel. 21-97 lub 21-98. Duży wybór, wzory perskie i staropolskie. Ceny fabryczne. Dogodne warunki spłat. Obejrzyć codziennie od godz. 9 rano do 9 wieczór. Zamówienia przyjmuje osobiście i telefonicznie kierownik A. Mielnikow. Sz. Klientelę prosimy korzystać z windy.

W Warszawie 12 maja 1929 r. uzyskaliśmy wynik remisowy 8:8. Enekes I wygrał z Moczka, Kosics — z Pyka, Glon — z Szelessem, Galbai — z Wochnikiem, Arski — z Endrem, Majchrzycki — z Szigetim, Bokody — z Wiśniewskim i Woeka — z Kelemem.

W Poznaniu 8 marca 1931 r. wygramy 10:6. Erős zwyciężył Wolniakowskiego, Enekes I — niezasłużenie Forlańskiego, Rudzki — niezasłużenie Szabo, Seweryniak — Fogasa przez techn. k. o., Arski — Zcidę, Majchrzycki — Szigetiego, Wystrach — Keriego, oraz Körösy — Woeka.

W Budapeszcie w kwietniu 1934 roku ulegliśmy 6:10. Rotholc pokonał Szanto, Rogalski przegrał z Lovasem, Forlański — z Frygyesem, Sipiński — z Mandin, Seweryniak pokonał Vargę, Chmielewski przegrał z Szigetim a Woeka — z Györfym.

Obecnie reprezentacja Węgier przyżywa w nieco zmienionym składzie. W lekkiej wystąpi Nemeth, w półśredniej — Harangy, a w średniej Szeles.

Pięściarstwo

Zgłoszenia na kurs pięściarski dla nowicjuszy organizowany przez sekcję pięściarską „Sokola” przyjmuje się jeszcze dziś o godz. 19 w sali ćwiczeń przy Zielonych Ogródkach. (kom)

„I. K. P.” wyczuł się z drużynowych mistrzostw. Zarząd IKP postanowił wycofać swoją drużynę z dalszych rozgrywek o

WIELKI ZJAZD OBRONY ROLNICTWA w Poznaniu. Dnia 20 lutego r. o godz. 12 w halach powystawowych w Poznaniu odbędzie się zjazd rolników Pomorza i Poznańskiego. Przemawiają: Pp. Wojciechowski i Hillar z Pomorza. Rolnicy, osadnicy! Wszyscy na niezależny front obrony ginącego rolnictwa.
zg 10 443/4

drużynowe mistrzostwo Polski z powodu zdekompoutowania przez choroby zawodników oraz powołania ich na ćwiczenia wojskowe. O decyzji tej powiadomiono zarząd PZB w Poznaniu oraz zainteresowane kluby. Pozostają zatem do rozegrania tylko dwa mecze w Inowrocławiu miejscowej „Cuiavii” z „Wartą” i z „Makkabi”. Mistrzostwo zdobyła tem samym zupełnie zasłużenie „Warta”.

Dwa jubileusze. Na niedzielny mecz w Poznaniu dwaj reprezentacyjni pięściarze węgierscy, wicemistrz Europy — Harangy i mistrz Europy Szigetii stoczą swe jubileuszowe walki, mianowicie: pierwszy — 25, a drugi — 75 w konkurencji między narodowej. (PAT)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

13-go lutego o godz. 17-tej (5-tej) zapraszamy serdecznie na

„Podwieczorek artystyczny”

do kawiarni „IKS-u” pl. Wolności 14a.

W programie rozmaite artystyczne i towarzyskie rozrywki, jak śpiew, muzyka i brydż. Łaskawy współudział przyobiecany znana i ceniona artystka opery warszawskiej i poznańskiej p. Halina DUDICZOWNA, oraz śpiewaczka estradowa p. Wiedźmira JAROCHOWSKA. Akompanjament objął łaskawie dyr. opery p. dr. Zygmunt LATOSZEWSKI.

Smaczny i obficie zaopatrzony bufet pokrzepi miłych gości. Dochód z dobrowolnych datków przeznaczony jest całkowicie na biednych parafji św. Łazarza.

Stowarzyszenie Pań Mił. św. Wincentego
à Paulo na Łazarzu.
zg 10 451

Dr. Stanisław Krukowski

lekarz praktyczny w Gnieźnie.

Ekspertacja zwłok Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę, dnia 9. bm. o godz. 11.30 z domu żałoby przy ulicy Warszawskiej 12 do kościoła św. Trójcy, poczem po nabożeństwie żałobnym nastąpi złożenie zwłok do grobu na cmentarzu św. Piotra. O tem zawiadamiają życzliwych pamięci Zmarłego

Gniezno, Poznań Toruń.

ng 6120

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

w nieutulonym smutku pograżeni
żona, syn oraz rodzina.

Szanownym Paniom ku łaskawej uwadze!

Z dniem 12. bm. wypuszczamy do handlu mleko z wszystkimi szlachetnymi składnikami mleka najprzedniejszego, częściowo tylko odłuszczonego. Mleko sprzedawać będziemy według przepisów prawnych jako **mleko chude w butelkach** z niebieską opaską po cenie 15 groszy za litr. Posiadać jednak ono będzie te same składniki wartościowe jak mleko pełne, znajdujące się już w handlu. Prosimy łaskawie próbować to mleko a zarczemy, że próba ta skłoni do stałego odbioru, gdyż mleko to ma pierwszeństwo od ziego mleka pełnego.

Nabywać można w naszych składach i wozach mleczarskich.

MLECZARNIA POZNAŃSKA

SP. Z O. O.

TEL. 33-44

OGRODOWA 14

Lokale handlowe

I piętro około 300 m. kw., sala i 4 pokoje, centralne ogrzewanie, odpowiednie na biura, hurtownie, składnice, szkołę, kliniki, salę zebrań korzystnie od zaraz do wynajęcia. Aleje Marcinkowskiego 7 m. 6 gospodarz. zg 10 452

Zdolnych i biegłych ekspedjentów

do oddziałów:

jedwabni, materiałów damskich i bawełnianych.

oraz **ucznia**

z ukończoną szkołą handlową poszukujemy.

Pismienne oferty. Pg 2680-51,2-4

Polska Centrala Spożywczych Spółd. Kolejowych w Poznaniu

Stary Rynek 46 47

Poszukujemy

majstra

energicznego i doświadczonego do działu fabrykacji poźniowych maszyn rolniczych jak mlocarnie, maneże, wialnie, młynki, sieczkarnie bębnowe i topogowe. Kandydat musi znać masowa fabrykację i prace skardowe. Wymagana dokładna znajomość wszelkich sposobów obróbki drzewa i metali. Uwzględniają się tylko oferty fachowców. dg 971

„UNJA” Zjednoczone Fabryki Maszyn dawn. A. Ventzki i Peters Spółka Akcyjna w Grudziądzu.

Dnia 6 lutego 1935 r. zasnęła w Bogu, opatrzona św. Sakramentami, przeżywszy lat 84, nasza najdroższa i najtroskliwsza matka i babka, teściowa i ciotka, s. p.,
z Filipowskich

Teofila Drygasowa

I. voto Ratajska

Nabożeństwo żałobne odprawi się w Kościele Sióstr Miłosierdzia przy placu Bernardyńskim, w sobotę, dnia 9 lutego 1935 r., o godzinie 10, poczem odbędzie się pogrzeb na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej.

W głębokim smutku pograżona
rodzina.

Poznań, ul. Mostowa 15.

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki. Klasztorna 14. Tel. 27-09. Pg 2631-6.23

Dnia 5 b. m., o godz. 7 rano, rozstał się z tym światem, długoletni członek naszej Rady Nadzorczej, ś. p.

Władysław Abdank Łasiński

Straciliśmy w Nim gorliwego i doświadczonego doradcę, to też żegnamy Go z prawdziwym żalem.

dg 1013

Poznań, w lutym 1935 r.

Zarząd

Orłowski i Cieśliski Sp. z o. o.

Zakł. pogrz. Br. Nowak Pl. Nowomiejski 10. tel. 10-46.

Dnia 5 lutego 1935 r., o godz. 7 rano, zmarł w Poznaniu, ś. p.

Władysław Łasiński

b. dyrektor Banku Handlowego w Warszawie — Oddział w Poznaniu.

Zmarły był wiernym towarzyszem i przyjacielem. Ekspozycja zwłok odbyła się w czwartek, dnia 7-go o godz. 16,45 do Placu Katedralnego, skąd nastąpiło przewiezienie zwłok do Bydgoszczy. Złożenie zwłok do grobu rodzinnego nastąpi 8 lutego 1935 r., o godz. 11 przed południem z kaplicy emmentarza starofarnego w Bydgoszczy, o czym donosi

Poznań, dnia 7 lutego 1935 r.

zg 10450

grono przyjaciół.

Chcecie pracować samodzielnie?

Być pracownikiem sumiennym i pilnym, to rzecz piękna i godna pochwały. Ale dlaczego się nie usamodzielnic i zarabiać równie dobrze jak inni? Brakuje Wam dotąd rad i wskazówek i... odwagi. To jednak nie takie straszne. Przekonacie się o tem, gdy przeczytacie książkę pod tyt.:

„Droga do sukcesu“

Książka ta na podstawie setek przykładów wyjaśnia, co kupiec, handlowiec i przemysłowiec powinien zrobić, by mieć powodzenie. Bedziecie ją czytali jednym tchem od początku do końca. Zrealizujecie następnie chociażby jedną z podanych w niej myśli. Książka rozchodzi się w tysiącach egzemplarzy. Nie bądźcie ostatnimi, którzy ją zamawiają.

Cena 4 zł, za zaliczką poczt. zł. 4,60.

Gwarancja: O ile książka Czytelnika nie zaciekawia i w ciągu 8 dni po wysyłce zostanie zwrócona z kartkami rozciętemi najdalej do strony 40-tej pieniądze zwracamy. Nie ryzykujecie przeto nic, wysyłając zamówienie dziś jeszcze pod adresem:

WYDAWNICTWO „HERMES“

właśc. P. Kowalski, Katowice, Krakowska 64.

Okazja
korzystnego zakupu

pięknych modnych serwisów stołowych

do kawy i do moki — garniturów do ciast, do owoców, garniturów kuchennych, półmisek, salatek, talerzy, filiżanek oraz wszelkiej białej i dekorowanej porcelany — stanowi nasza

Reklamowa sprzedaż
Porcelany Ćmielowskiej
od 8—23 lutego br.

OZDOBA Poznań,
św. Marcin 4.

Asygnaty Kredyt ważnel

Przy wyprawach ślubnych specjalny rabat.

Idąc na **BAL** pamiętaj, że powodzenie w tańcu na pewno Ci **DINOL** — płyn od potu.

Tę 18

Dnia 5 lutego br., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Dr. Stanisław Krukowski

długoletni lekarz Arcyb. Seminarjum Duchownego.

Swoją gorliwą i serdeczną opieką nad alumnami i szlachetnym charakterem swoim, zasłużył sobie Zmarły na wdzięczną pamięć naszą. Czcigodnych Konfratrów prosimy o modlitwę za duszę Jego.

ng 6121

Arcybiskupie Seminarjum Duchowne
w Gniewnie.

Dnia 4 lutego 1935 r. o godz. 9 rano, zmarł, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec i dziadek, ś. p.

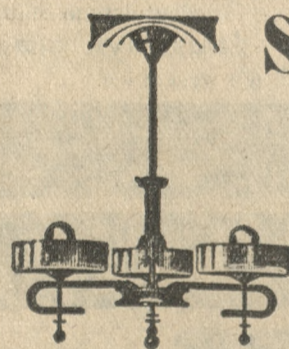
Wawrzyniec Gałęski

przeżywszy lat 83. Msza św. z wigiljami odprawi się w piątek, dnia 8. bm. o godz. 9 w kościele parafialnym na Łazarzu, poczem ekspozycja zwłok na cmentarz w Górczynie.

zg 10 445

W głębokim smutku pogrążona
żona z rodziną.

Poznań, Bydgoszcz, Lubiany, Obrzycko.

Sprzedaż inwenturowa

od 1. II. do 15. II.

lamp, żyrandoli, alabastrów, abażurów
Rabat 20% Rabat

„STRZAŁA“

ZAKŁADY ELEKTROTECHNICZNE
POZNAŃ AL. MARCINKOWSKIEGO 20.

„HAFTOPLIS“
wykonuje mereżkę, okretkę, dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekantowanie haftu, monogramy, arcze gimnazjalne obciążanie guzików, nadrabianie stóp podnoszenie oczek terminowo — najtaniej
STARY RYNEK, wejście Wiankowa, filja św. Marcin 27 i Romana Szymańskiego L.
Pz 2 055-50.00

Podgumowane taśmy papierowe w rolkach
Aparaty do nawilżania i odcinania taśm
poleca najtaniej
J. ZIMNY - Poznań
Wodna 27. Telef. 14-93
dg 947

Zakupimy
używaną szafę do akt i książek z blachy żelaznej, ogniotrwałą, oraz ca. 20 szafek z blachy żelaznej do garderoby. Łaskawe oferty z podaniem wymiarów i ceny do Biura Ogłoszeń „Par”, Al. Marcinkowskiego pod nr. 6,19.
Pg 2627-6,19

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.15.

1. KAMIENICE
Kamienicę
nowa dochód 8 000, sprzedam 65 tys., wpłaty 30 000.— Gruszczyński, Poczta 30. zdg 52 544
Nieruchomość
składem kolonjalnym, wyszynkiem, wielką salą na większej wsi przy szosie, blisko dworca kolejowego z powodu stosunków rodzinnych zaraz sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 770
Kamienicę
kupię z amoryzacją, wpłace 20 tysięcy złotych. Szczegółowe propozycje Kurjer Pozn zdg 52 799
Kamienicę
komfortową, mieszkaną 4—3 pokoje sprzeda 80 000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 52 983

Domek
2 składy, plac budowlany, przy tramwaju 11 000, wpłata 5 000.— Dutkiewicz, Chwałszewo 70. zdg 52 866/7
Parcela Puszczykowsko
3 500 metrów tuż przy lesie i dworcu okazynie do nabycia. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 52 910
Dom
Poznań, piętrowy, dwa składy wielkie podwórze, pryncypalna ulica bez długu, cena 8000.— sprzedam. Strzałkowski, Ostrówek 10 zdg 53 012
2. PIENIĄDZ
5 000
poszukuje I hipotekę, nieruchomości, wart. do 100 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 755

4. OSOBISTE
Czwartek
— miły dzień spotkania „chodź mój miły” — mówi Hania — wprawdzie dzisiaj nie jest wtorek, jednak zjem
podwieczorek!
(Weber, Nowa 4). ng 4501
Poszukuje
się Rudolfa Czarnerle w sprawie obrony praw spadkowych syna Jego, Jana, narodzonego z matki Łokciowskiej, Warszawa, ulica Leszno 77, Geske. Tg 199
Krem „Orlidal“
jest najidealniejszym środkiem kosmetycznym przeciw przyszczerzom pięgam, łezajom, wagrom i t. d. Do nabycia w większych drogeriach, oraz wprost przy Wytwórni, Kantaka 9/9. zdg 52 982

Zgubiony
indeks U. P. 16 756 unieważnia się. zdg 53 025
6. OZENKI
Urzędniczka
po czterdziestce wyjdzie zamąż za urzędnika państwowego, kolejowego, oficera lub emeryta. — wieku 45 do 55. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 52 811
Rzeźnik
kawaler, samodzielnie prowadzący skład pragnie poznać osobę zainteresowaną w tym zawodzie, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 817
Urzędnik
kol. z prowincji pozna panią do lat 30, cel matrymonjalny. Jęstem wysoki blondyn lat 30. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 815

Panna
blondynka, średniego wzrostu, lat 44 szuka szlachetnego towarzysza życia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 767
Miła
szatynka urzędniczka z prawem do emeryt, pragnie poznać inteligentnego pana do lat 40, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 736
Inżynier rolnictwa
w posiadzie Wielkopolanin rzymsko - kat. 27, przystojny, poszukuje odpowiedniej partii celem objęcia dzierżawy wzgl. kupna majątku ziemskiego. Zgłoszenia z fotografią (za zwrotem) Kurjer Poznański pod „Tyko Poznańianka“ zdg 52 795. Pośrednictwo starszych mile widziane.

7. SPRZEDAŻE
Parcele
1050 metrów. Obok kościoła Farskiego — kat. Łódzowa tanio sprzedam Zgłoszenia Poznań skrz. pocztowa 54 zdg 52 523
Lcsy
do 1 kl. kupię trzeba w 2 oledturze szczyliwej
Wład. Billerta
Poznań, św. Marcin 19 roźnik Ratajczaka, 1/4 Josa 10, — dg 960
Meble
poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 50 690

Od 8-go lutego do 22-go lutego urządzam moją znaną

Tania Sprzedaż Poinwenturowa 10% RABATU

udzielam na towary nieobjęte redukcją cen.

Olbrzymia redukcja cen!

Zwracam uwagę na okna wystawowe!

DOM JEDWABIU M. GMUROWSKI

Poznań, Plac Wolności 10.

RABATU

udzielam na towary nieobjęte redukcją cen.

Resztki za bezcen!

P. 2623/24-6.15/16

<p>Meble także wysię. ane. Fabryka Mebli Rynek Śródecki. skład Zydow... zdg 51 628</p> <p>Wylęgarnia Bucke na 45 jaj tanio. F. Ro-tecki. Środa. zdg 52 459</p> <p>Motocykl z przysięską B. S. A. Głazner. Knapowski 9. zdg 52 146</p> <p>Meble używane sypialnie jadalnie, gabinety, kuchnie, lustra lampy najtaniej Dom Komisowy. Wroniecka 6/8. zg 4504</p> <p>Autobus jak nowy bardzo korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 52 587</p> <p>Plac niezabudowany przy ul. Dabrow-skiego 3 w Poznaniu bezpośrednio od właściciela do sprzedania. Oferty z oznaczeniem ceny kup-na skierować do Kurjera Pozn. zdg 48 469</p> <p>Dom piętrowy z ogrodem korzystnie. Śwarzędz, Strzelecka 7. zdg 52 113</p> <p>Sprzedam dobry gramofon i ubranie. Śnia-deckich 16. m. 8. zdg 52 796</p> <p>Frak sprzedam. Matejki 55. m. 10. zdg 52 822</p> <p>Smoking malo używany sprzedam. Big-dowski, Kochanowskiego 2. zdg 52 765</p> <p>Sprzedam Perlak śrótownik 2 postawy wal-we i Plansiacher. Oferty Kur-jera Poznański zdg 52 738</p> <p>Sypialnie, jadalnie, gabinety wznowiona mebli Szczaniecki. — ul. Garbarska 3. zdg 52 684</p> <p>Pianino koncertowe, zagraniczne, czarne. bardzo tanio sprzedam. Poznań. Matejki 53. m. 1. zdg 52 743</p> <p>Piekarnik gazowy z kompletną instalacją cukierniczą. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 742</p> <p>Łóżeczko białe, żelazne, dziecięce. Matejki 61. — 12. zdg 52 797</p> <p>Jadalnię barok. ładna solidna korzystnie sprzedam. Kochanowskiego 1. m. 15. zdg 52 800</p> <p>4-8 mógł obszaru na parcelę na Ra-tajach korzystnie do nabycia. Informacje Słazica 23. m. 6. zdg 52 803</p> <p>Skład kolonialny z towaram, magłem i mieszkaniem na sprzedaż. Choci-szewskiego 35. zdg 52 804</p> <p>Kawiarnie sprzedam korzystnie. Oferty Kur-jer Poznański zdg 52 806</p> <p>Zakład fryzjerski damsko-męski korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 855</p> <p>Skład towarów krótkich, 3 pokojowym mieszkaniem tanio dzierżawa ko-rystnie Marsz Focha 77. zdg 52 846</p> <p>Skład kapeluszy damskich, korzystnie sprzedam. Górna Wilda 50 zdg 52 844</p> <p>Sprzedam motor prąd zmienny 220/380 volt. K. M. 05 O. B. R. 1 400 scheping 40 kub. 2000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 891</p> <p>Kanapę Szkolna 9. m. 3. zdg 52 888</p> <p>Teren fabryczny blisko dworca Nowego Tomysła. ca. 2 morgi z budynkiem mieszkalnym i fabrycznym oraz szo-pa do sprzedania. Oferty pod 270 do Biura Ogłoszeń „Kosmos”. Poznań, Zwierzyniecka 6. ng 6077</p> <p>Singera damska tanio. Wielkie Garbary 53. — 22. zdg 52 837</p> <p>Kożuch do podróży. saneczki, piecyk, ma-szynę do szycia. Szamarzewskie-go 19. m. 4. zdg 52 835</p> <p>Gabinet męski debowy dobrym stanie ta-nio. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 834</p>	<p>Skład kolonialny zaraz sprzedam, wy-jazd. Górna Wilda 111. zdg 52 879</p> <p>Restauracja koncesja, mieszkaniem, centrum tania. Wodna 27, skład, cukier-ków. zdg 52 873</p> <p>Gabinet piękne kluby, zastawę srebrną — prywatnie. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 52 804</p> <p>Wozy cieżarowe, szory, taczki żelazne. Wielkie Garbary 29. m. 5. zdg 52 863</p> <p>Okazja kilka ślicznych gabinetów,</p> <p>jadalni i sypialni biurka amerykańskie, bufety, kluby,</p> <p>krzesła wiedeńskie oraz inne meble uży-wane wszelkiego rodzaju prze-daje i kupuje, place najwyższe ceny. Polski Dom Komisowy, Stary Rynek 44, wejście Woźnej zdg 52 972</p> <p>Kolonjałkę tanio sprzedam. Matejki 39. Pra-sowałnia. zdg 53 004</p> <p>Psa czujnego tanio sprzedam. Da-browski 1. m. 16. zdg 53 000</p> <p>Skład drobni, dziecięcy, dobrze zapro-wadzony centrum tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 998</p> <p>Skład pieczywa, cukierków centrum. Adres Kurjer Pozn. zdg 52 887</p> <p>Maszynę piszącą Underwood sprzedam — Św Marcja 62. m. 3. zdg 52 906</p> <p>Jadalnie, sypialnie kuchnie, najtaniej wprost Śwar-zedkiej, Składnicy Mebli, Po-znań, Wielka 15. zdg 52 903</p> <p>Meble najtaniej nalewa</p> <p>Baranowski Poznań, Podgórna 13. P. 2513/14-48.1/2</p> <p>Biały Tydzień Okazja taniego zakupu bielizny, koronek, chusteczek, pończoch, rekawiczek</p> <p>„Markiza” Stary Rynek 71/72 zdg 52 925/6</p> <p>Silnik elektryczny w b. dobrym stanie prądu stałego 5 K. M. 220 volt 330,— zł Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 945/6</p> <p>Białe Towary kupisz</p> <p>Najtaniej w firmie</p> <p>Marjan Dobrowolski Poznań, Pocztowa 4. dg 916/7</p> <p>Foxterrierekę Górna Wilda 82. m. 1. zdg 52 977</p> <p>Rower nowy. Poplińskich 7. m. 5. zdg 52 974</p> <p>Brylanty wagi przeszł. 6 karatów prima jakości poleca okazynie — W. Kruk Jubiler, Poznań, 27-go Grudnia 6. zdg 52 902</p> <p>Letnisko 2 1/2 morgowe przy wielkiem je-ziorze 15 ubikacyj umeblowa-nych 20 kabin, plaża, łódzie wielka frekwencja gości. Wpłata 12 000 sprzeda Śnawadzki, Ma-tejki 68. zdg 52 896</p> <p>Fryzjerska łałka reklamowa, nowoczesna — krzesła męskie, lustra, miski ko-rystnie sprzedam, Stary Rynek 16/17. zdg 52 927</p> <p>Zakład fryzjerski mieszkaniem prze-dam. Adres Kurjer Poznański zdg 52 933</p> <p>Maszynę do pisania „Adler” sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 52 930</p> <p>Cieżarowe podwozie trzytonowe „Ford” bardzo mało używane sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dg 978</p> <p>Pianino krzyżowe niemieckie sprzedam. Stary Rynek 76. m. 3. zdg 52 952</p> <p>Restauracja w pełnym biegu dobrze prosperu-jaca z powodu choroby właściciela na sprzedaż. Laskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 52 948</p>	<p>Okazja Sprzedam dobrze zaprowadzony od 12 lat w jednych rękach skład kolonialny, delikatesów, wódek, wina dwa duże okna wystawo-we w najlepszym położeniu mi-asta powiatowego, duży obrót — czynsz z mieszkaniem 120 mie-sięcznie do objęcia z powodu zmian rodzinnych 6 do 10 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 865</p> <p>Maszynę pisania walizkowa prawie nowa sprzedam. Marcina 15 — 5. zdg 59 944</p> <p>Futro męskie prawie nowe tanio prze-dam. Mielżyńskiego 25 a — 7. zdg 52 874</p> <p>Skrzypce i szafkę sprzedam. Zgłoszenia od godz. 5 Dominikańska 5. m. 12 dg 962 a</p> <p>Pianina nowe i okazjne. Dom Kom-i-sowy, Podgórna 10a. zdg 52 919</p> <p>Skład kolonialny zaprowadzony, urza-dzeniem, towaram i magłem sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 52 915</p> <p>Bufoł stolik kredensowy Matejki 5. — m. 9. zdg 52 987</p> <p>Parcela przemysłowa 10 000 kwadratowych z własną boznicą kolejową w Ratajach tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 986</p> <p>Skład delikatesów, owoców przy Star-ym Rynku obrót dzienny 100 — 150 Zgłoszenia „Dom Złocień” — Wrocławska 22, Poznań zdg 52 984</p> <p>Urządzenie kuchenne sprzedam. Kopernika 9—19. zdg 53 007</p>	<p>Fisharmonjum zaraz kupię. Cena Kurjer Pozn. zdg 52 971</p> <p>Motocykl bardzo dobrym stanie. Zgłosze-nia ceną Kurjer Poznański zdg 52 965</p> <p>Potrzebne schody krecone. mala winda. — Zgłoszenia Kawiarnia, Dabrow-skiego 49. zdg 52 964</p> <p>Domek na peryferjach Winiarach kupię Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 53 003</p> <p>Piec westfalski dobry, używany. Zgło-szenia Kurjer Poznański zdg 52 999</p> <p>Kupię szafę umywalną, łóżko (także żelazne) biurko. — Telefonowa 41-38 zdg 52 886</p> <p>Mleka 300 ltr. dziennie masła, serów z mleczarni kupię. Poznań, Focha 178. Gill zdg 52 900</p> <p>Motor prądu stałego 6 K M 440 volt kupiny zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 908</p> <p>Perski dywan duży kupię. Oferty Kur-jer Poznański zdg 52 894</p> <p>Kiosk za gotówkę kupię. Oferty Kur-jer Poznański zdg 52 932</p> <p>Fryzjerska miska tylna, fotel męski kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 938</p> <p>Okna inspektowe kupię. Ceny maj. Gądki, pow. Srem. zdg 52 957</p> <p>Pianino krzyżowe kupię gotówka. Cena Kurjer Poznański zdg 52 947</p>	<p>3 wygodami wolne zaraz, rok zgó-ry od gospodarza. Szyperska 3. zdg 52 853</p> <p>Mieszkanie z wygodami 3-pokojowe, I ptr., przy parku Wilsona od zaraz do wynajęcia. Rok zgóry. Zgłosze-nia Roman Krajewski, Czajcza 4 zdg 52 931</p> <p>Trzy pokoje komfortowe zaraz wynaj-me, czynsz ról zgóry. Wierzbie-cice 23. m. 4. dg 965</p> <p>Trzypokojowe komfortowe III. Staszica — od zaraz pewnem platnikowi. Rok zgóry 900,— zł. Mielżyńskiego 23 m. 12 zdg 52 913</p> <p>Pięciopokojowe I piętrowe. 1. 3. Długa 3 — mieszkanie 9, gospodarz, Zielone Ogródki. zdg 52 881</p>	<p>Dwuosobowy używanym kuchni. Grunwaldzka 25. m. 12. zdg 52 771</p> <p>Umeblowany św. Wojciech 14/15 m 4. zdg 52 750</p> <p>Frontowy zaraz. Marcina 5. m. 11. zdg 52 831</p> <p>Niekrepujący utrzymaniem — bez elektrycz-ności. Sienkiewicza 14 — 1. zdg 52 741</p> <p>Pokój Młyńska 12 — 5. zdg 52 781</p> <p>Śródmięście elegancki utrzymaniem — bez. Waly Jana 11 — 2. zdg 52 678</p> <p>Jeden- dwuosobowy solidnym. Kreta 22 m. 5. P. 2625-53,253</p> <p>Inteligentnym panom. Plac Sapieżyński 5 — 7. zdg 52 801</p> <p>Obszerny słoneczny, niekrepujący pokój — ewentl. próżny, elektryczność, używaniem kuchni, cena przystęp-na. Marszałka Focha 95. m. 14. ng 6079</p> <p>Pokój Bukowska 9 — 4. zdg 52 975</p> <p>Cieszkowskiego 6 — 6. zdg 52 968</p> <p>Jeżycka 45 — 9. zdg 52 962</p> <p>25,— Słowackiego 29 — 10. zdg 53 002</p> <p>Przyjezdny lub stale — Dabrowskiego 23. m. 7. zdg 52 884</p> <p>Pokój frontowy Marcina 15 — 6. zdg 52 882</p> <p>Pokój utrzymaniem 1—2 panów, cen-trum. Miśkiewicz, Bukowska 5. zdg 52 942</p> <p>Plac Nowomiejski 9. m. 13. utrzymaniem — bez. zdg 52 940</p> <p>Klatka 2 próżne, 1 umeblowany, parter. Marcina 74 m. 15. P. 2 617-53,247</p>
--	--	--	--	--	---

13. SZUKA MIESZK.

lub jednopokojowe, kuchnia po-szukuje bezczynny urzędnik — Czyszn zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 768

2-3 pokojowego

bezczynny śródmięściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 778

4 pokoi

poszukuje urzędnik państwowy, bliżej centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 744

Trzypokojowego

komfortowego poszukuje urzęd-nik instytucji państwowo-banko-wej wprost od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdg 52 802

Pokoju

kuchnia od gospodarza szuka bez-dzielnego małżeństwo Emeryt, pla-ca zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 808

3

pokojowego słonecznego, przyna-leżnościami, piące, kwietnia, ur-zędnik państw. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 809

Urzędnik

poszukuje mieszkania 2-3 poko-jowego w okolicach Wojskowej. Zgłoszenia Wojskowa 5 — portjer portj. 1910

2-3

pokoi i kuchnie poszukuje wprost od gospodarza emeryt, nauczyciel początek Chwaliszewa, Wielka, Wielkie Garbary od zaraz. Zgło-szenia Sternal, Chwaliszewo 76. zdg 52 845

Urzędnik

poważnej instytucji szuka 2-1. Czyszn zgóry. Oferty Kurjer Poz-nański zdg 52 923

5-6

pokojowego mieszkania, elek-trycznością, łazienka zaraz po-szukuje punkt. platnik. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego pod 6.20. P. 2628-6,20

15. POKOJE UMEBL.

Przyjezdny
1.50. Wrocławska 13 — 11.
zdg 51 980

Solidnemu

panu Fr. Ratajczaka 11 a, 3 wej-scie, m. 69, II. zdg 52 702

programy radjowe

WARSZAWA

Piątek, 8. 2. 1935 r.

6.45 audycja poranna: 12.10 trio Jana Dworakowskiego: 12.45 „My i nasze dzieci” — wygł. p. Zofja Iwaszkiewiczowa. Tr. z Wilna: 13.00 dziennik południowy: 13.05 zespół madolinistów „Halka” z Rozdźnienia-Sozopien pod kier. Kazimierza Bończa-Tomaszewskiego: 15.30 wiadomości o ekspedycji polskiej: 15.35 przegląd giełdowy: 15.45 muzyka salo-nowa w wyk. zespołu Haliny Adamskiej-Grossmanowej: 16.45 audycja dla chorych w opraco-waniu ks. Rekasza. (Tr. ze Lwo-wa): 17.15 trio gitarowe Eplera. Tr. ze Lwowa: 17.50 „Przegląd wydawnictw” — omówi prof. Henryk Mościcki: 18.00 „Nowiny leśne” — wygł. prof. Jan Kloska: 18.10 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”: 18.15 koncert solistów: Olga Wizun (fort.) i Albert Katz (wolonoz.): 18.45 „O mniejszościach narodo-wych w Wielkopolsce” (odczyt z cyklu „Wielkopolska współ-czesna”): 19.00 piosni Ignacego Liliema do słów Juliana Tuwima w wyk. Jadwigi Hennert (so-pran). Akomp. Ignacy Rosen-baum: 19.20 pogodanka aktualna: 19.30 arje w wyk. Józefa Schmid-ta — (płyty): 19.45 odczytanie programu na dzień następnny: 19.50 wiadomości sportowe: 20.00 „Jak spędzić święto”: 20.05 omó-wienie programu symfonicznego: 20.15 koncert symfoniczny z Fil-harmonji Warszawskiej. Wyko-nawcy: orkiestra Filharmoniczna pod dyr. Jaschy Horensteina i Boveridge Webster (fort.). W pierwszej dzielnicy wieczornych: „Jak pracujemy w Polsce”: 22.30 recytacje poezyj: 22.40 koncert reklamowy: 23.05 muzyka tanecz-na z rest. „Gastronomia”.

ZAGRAJNICZNE

Piątek, 8. 2. 1935 r.

Programy zagraniczne. Radio Paris — 21.00 „Świerszcz za ko-minem” Dickens z muzyką Ma-soneta. Königswusterhausen — 12.00 koncert z Lipska: 16.00 koncert popularny z Królewcą: 19.00 płyty: 20.15 audycja regionalna z Królewcą: 21.00 muzyka słowiańska. Motala i Sztokholm — 20.15 koncert symfoniczny. Oslo — 21.00 audycja wesola: 22.15 utwory kameralne. Kalundborg i Kopenhaga — 20.10 muzyka szwedzka i fińska (śpiew): 22.20 koncert lekki mandolinistów. Moskwa — 20.00 „Katarzyna

Izmałowa” opera Szostakowi-cza. Leningrad — 20.30 muzyka operetkowa i baletowa: 21.00 koncert solistów. Budapest — 19.30 transmisja z opery. Stuttgart — 21.00 audycja wesola i muzyka lekka. Wiedeń — 19.25 audycja mieszana. Praga — 19.55 muzyka jazzowa: 20.25 labirynt mał-żeński — słuchowisko. Rzym — 20.45 koncert wieczorny. Beromuenster — 20.00 „Moc przezna-czenia” opera Verdigo — tr. z teatru miejskiego w Bernie. Medjolan — 21.00 koncert symfonicz-ny. Wrocław — 19.00 „Piosni i muzyka ludu polskiego” odczyt wygl. Lucjan Kamieński: 20.15 tr. z Królewca. Królewiec — 20.15 państwowa audycja regionalna. tr. przez wszystkie roz-głośnie niemieckie.

POZNAŃ

Piątek, 8. 2. 1935 r.

Poznań — 15.35 ziemia i komu-nikaty gospodarze i rolnicy: 17.50 słuchowisko dla dzieci „Karna-wal Leosi” W. Trojanowski: 18.45 „O mniejszościach narodo-wych w Wielkopolsce” odczyt z cyklu „Wielkopolska współ-czesna”: 19.30 płyty: 20.00 jak spe-dzić święto?: 23.05 muzyka ta-neczna z płyt.

Pokój jednoosobowy w pobliżu Ratajczaka w cenie do 30.— z poszukuje zaraz nauczycielka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 888

Młode małżeństwo szuka pokoju skromnego do 30.— miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 680

Próżnego pokoju starsze małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 911/12

Ziemianka pokoju, śródmieście parter, I a zianka. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 922

Jednoosobowego okolicy „Chemicum” kulturalnym domu poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 775

Pokoju do 15.— pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 955

17. LOKALE

Skład wolny Dąbrowskiego 69. zdg 52 679

Składnice stajnie, garaże wolne. Skońska 16 zdg 52 813

Skład pokojem, kuchnia, blisko Rynku Wileckiego solidnemu płatnikowi zaraz wynajmie. Pokażcie stróż Strumykowa 28. zdg 52 780

Lokal do wynajęcia. Stary Rynek 29. zdg 52 899

Skład wolny. Długa 3 mieszkanie 9. dg 979

TEATRY

Poznań, czwartek, 7. 2.
TEATR POLSKI: — Dziś „Rozkoźna dziewczyna”. Piątek, 8. 2. „Szwedzka zapalka”, premiera.

TEATR WIELKI (Opera): „Paganini”. Piątek, 8. 2. „Hrabina Dubarry”.

Sobota, 9. 2. „Aida” z gośc. wyst. **Wandy Wermińskiej i Michała Prawdzica.**

Niedziela, 10. 2. o godz. 15: „Wiedeńska krew” po cenach popularnych od 50 gr. do 2 zł.

Niedziela, 10. 2. o godz. 20: „Hrabina Dubarry”.

TEATR NOWY: Dziś: — „Hurra! — jest chłopczyk”. Piątek, 8. 2. „Hurra! — jest chłopczyk”. Sobota, 9. 2. „Hurra! — jest chłopczyk”.

MUSIC HALL STANIEW. SKICH: Czwartek, 7 lutego dwa przedstawienia o 6 i 8,30.

APOLLO i **METROPOLIS**
NASZE
KINA PROGRAMY
NAJTANSZE **NAJLEPSZE**
nr 4 242

KINA
Poznań, czwartek, 7. 2.

APOLLO: „Czarna Perła”.
CORSO: „Tajemnica Sekwany”.
EUROPA: „Malibu krzyk dzungli”.
GWIAZDA: — „Zaledwie wczoraj”.
METROPOLIS: — „Czarna Perła”.

MOJE: „Wielki Gracz”.
ORZEŁ: „Djablica z Kansas”.
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Nowoczesny Robinson” oraz — „Z Neapolu do Egiptu”.

RENAISSANCE: „Baroud”.
SFINKS: „Hrabina Monte Christo”.

SŁOŃCE: „Pan bez mieszkania”.
TECZA - Łazarz: — „Śluby Ulańskie”.

TECZA - Wilda: „Kot i skrzypek”.
WILSONA: Cesarzowa i Ja.

Stary Rynek 10 lokale handlowe do wynajęcia. Informacje Rozmarynowicz. Stary Rynek 93. zdg 52 928

Składu na kolonjalkę, pokój kuchnia poszukuje. Oferty gospodarzy Kurjer Poznański zdg 52 920

Małej ubikacji 5 X 5 z mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 953

Piwnice i warsztaty wolne Długa 3, m. 9 gospodarz. zdg 930

18. DZIERŻAWY

Bufetu na rachunek poszukuje na prowincji za kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 816

Hodowle kur wydzierżawie. Dąbrowskiego 3, Restauracja. zdg 52 959

22. ZGUBY

Pan który zabrał w lokalu 4. 2. — płaszcz, kapelusz zielony, proszę adres Kurjer Poznański zdg 52 773

23. ROZMAITE

Akuszerka Krajewska Strzelecka 2 przy Świątokrzyskim przyjmuje udziały parady pomocy. zdg 47 340

S. O. S. Kto naprawdę chce zrozumieć i przyjdzie z jakakolwiek pomocą młodemu, inteligentnemu, zdolnemu pełnemu życia mężczyźnie? W zamian zrobi wszystko. Ożeni się uda się w jakąś niebezpieczną podróż poddaje się dla celów doświadczalnych jakimś niebezpiecznemu dla życia zabiegowi lekarskiemu itp. Oferty za wszelką cenę Kurjer Poznański zdg 52 620

Chłopca dwumiesięcznego oddam na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 737

Chłopczyka 4 miesięcznego dam na własność. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 777

Wypożyczam suknie maskowe, wieczorowe — ślubne. Półwiejska 24/5. zdg 52 878

Przedstawicielstwo przyjmie. branża obojętna Poznani i wojew. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 876

Niema nie piękniejszego jak obraz od Lewarskiego. Specjalność: oprawa obrazów Wircid Lewarski. Poznań, Wrocławska 36. dg 741/2

Wypożyczam eleganckie ubrania smokingowe i frakowe. Nowa 1. I piętro, telefon 52-17. Pg 2629-53,263

Gospodyni zaufana, samodzielnym gotowaniem, prasowaniem, bielizną, chowaniem drobiu, znającą gospodarstwo, potrzebna na probostwo od zaraz. Zgłoszenia, odpisy świadectw, których się nie zwraca, dobre polecenia. do Kurjera Poznańskiego ng 6122

24. NAUKA

Szkoła tańców Szczyrkówny Wrocławska 14. zdg 52 132

Kursy handlowe Preissa Skarbowska 11 zdg 52 509

Lekcyj niemieckiego poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 818

Nauka kroju jest najlepszym systemem prof. Lewarskiego, Tomaszewski ulica Poczтова 1. dg 914

Hiszpańskiego języka kto nauczy? Oferty, warunki Kurjer Poznański zdg 52 963

25. MUZYKA

Duet accordeon pierwszeństw. od 15 lutego. Oferty z podaniem warunków Gniezno, Wenecja. ng 6119

Strojenia naprawy fortepianów, fachowo, tania. Drygas, Podgórną 10a. zdg 52 918

Pianina transportuje zł 8.— Dom Komisowy, Podgórną 10a. zdg 52 917

Skrzypek rutynowany z obszernym repertuarem wolny. Oferty uprasza się do „Gońca Pomorskiego” Czew. ng 6078

Skrzypaczka pierwszorządna solistka swoim zespołem 1 marca wolna. Oferty pierwszorzędnych lokali uprasza Nitka, Gniezno, Warszawską 38. zdg 52 993

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Maszynista poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 493

Początkująca biuralistka szuka posady. pisać maszynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 539

Panna inteligentna, lat średnich szuka posady zarządczyni domu, wychowawczyni do dzieci lub zarządcy domem samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 522

Książkowy bilansista poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 533

Dziewczyna z prowincji bardzo ucziwa, chętna do wszelkiej pracy z poleceniem szuka posady zaraz ul. Bosą 33 a, u p. Grześkowiak. zdg 52 907

Służąca szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 833

Kucharka restauracyjna poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 869

Kucharka z dobrem gotowaniem poszukuje posady do samotnej osoby od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 868

Panienska sympatyczna zna wszelkie robotki, sztywne prasowanie poszukuje posady do dzieci, lekcje gry na fortepianie, pomoc naukowa, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 830

Panienska szuka posady u szlachetnego państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 782

JESZCZE większe obroty niższe ceny
BIAŁEGO TYGODNIA od poniedziałku, 28 b. m
Bielizna — Piótna — Firany — Kołdry Pończochy — Wyprawy
J. SCHUBERT Fabryka Bielizny — Dom Płócien
Poznań, ulica Wrocławska 3.
Pg 2 084-4-27

500.— kaucji. szofer - słusarz poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 788

Posługi z praniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 794

Prasowaczka wykwinne prasowanie, pranie, przyjmie posługę dobrym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 840

Dziewczyna ucziwa chętna, poszukuje posady od zaraz, do wszelkiej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 856

Poszukuję posady inkasenta, woźnego, magazyniera. Złote 500.— kaucji. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 854

Dziewczyna do wszystkiego do kawiarni bez spania z dobrem świadectwem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 812

Prasowaczka, pracza poszukuje pracy w dom, poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 814

Starsza dziewczyna sieroata szuka posady od 15. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 764

Diennikarz młody, rutynowany redaktor, wykształcenie średnie, języki, skromnych wymagań, zmienić stanowisko od marca — kwietnia. Oferty do Kurjera Pozn zdg 52 757

Dziewczyna do wszystkiego szuka posady od zaraz. Świadectwa dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 747

Dziewczyna poszukuje prania lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 978

Student W. S. H. poszukuje zatrudnienia biurowego. Oferty proszę złożyć do Kurjera Poznańskiego zdg 52 981

Dziewczyna do wszystkiego z dobrej rodziny szuka posady bez gotowania. — Oferty Kurjer Poznański zdg 53 001

Urzędnik gospodarczy kawaler, lat 30, z ukończoną szkołą rolniczą, 8 lat praktyki, — wszechstronnie obezpany poszukuje posady zaraz lub 1. 4. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 994

Technik dentystyczny intelig., obezpany w operatywie poszukuje posady. Miejsowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 904

Polecam gospodynie — wychowawczynię, dziewczynę z gotowaniem. Lewandowska, Aleje Marcinkowskiego 16. zdg 52 897

Poszukuję posługi półdniowej. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 895

Dziewczyna ucziwa, skromna, dobra szuka posady z dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 935

Dziewczyna wiejska skromna, ucziwa z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 934

Dr. Arend Bachelor of Arts (London), lektor U. P. i W. S. H., rozpoczyna nowy kurs języka angielskiego dla początkujących 18 lutego. Codziennie 17-19 Murna 1. m. 4. Pg 2516-53-258

Ucziwa szuka posady. Dąbrowskiego 27. m. 16. zdg 52 960

Krawcowa do m. 1.50 dziennie poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 914

Lokaj kamerdyner, kawaler, zna języki poszukuje posady od 155. 2. lub 1. 3. dobre świadectwa i rekomendacje M. Biniakowski, Nakło, ul. Długa 22 zdg 52 992

Kierownik mleczarni z dłuższą praktyką, na niewypowiadzianem stanowisku kierowniczem pragnie ze wzgl. na stonkski rodzinie, zmienić posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 990

Wychowawczyni dobre sycie, wyrecycielka szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 53 008

Służąca do wszystkiego od zaraz lub 15. szuka posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 52 196

Służąca do wszystkiego, ucziwa z dość wielkim gotowaniem, syciem od zaraz albo od 15. 2. szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 194

Piekarz młodszy pomocnik szuka posady od zaraz, miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 52 076

Szukam posługi lub prania, referencje dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 077

Dziewczyna lat 29, bardzo ucziwa, poszukuje posady zaraz lub 15. 2. zna wszelką pracę domową, pranie, prasowanie i dobre gotowanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 064

Szukam posługi lub prania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 52 134

Panienska poszukuje posady w składzie, przy bufecie, lub gospośi z kaucją. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 119

Masażystka poleca się. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 088

Młodsza posługaczka poszukuje posady przed południem. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 360

Pracza prasowaczka poszukuje posady do pralni lub w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 360

Dziewczyna szuka posady do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurjer Poznańskiego zdg 51 810

Dziewczyna ucziwa poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 855

Ucziwa pracowita dziewczyna szuka posady z syciem zaraz 15. 2. 1935. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 351

Posługaczka ucziwa i czysta poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 344

Pokojuwa młoda szuka posady do lepszego domu od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 342

Ucziwa czysta z gotowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 286

Posługi poszukuje przed południem, z dobro poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 52 293

Prasowaczka szuka zatrudnienia w pralni — ewentl. posługi. Oferty Kurjer Poznanski zdg 51 829

Poszukuję posługi na przed południe. Oferty Kurjer Poznanski zdg 51 817

Posługaczka szuka posługi ewentl. z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznanski zdg 51 811

Dziewczyna szuka posady bez gotowania. — Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 554

Kucharka młodsza szuka posady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 502

Posługaczka z gotowaniem, praniem, prasowaniem szyćwnej szka pracy — Strzelecka 31 m 27. zdg 52 631

Dziewczyna ucziwa, skromna religijna, poszukuje posady do wszystkiego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 52 677

Dziewczyna poszukuje posługi lub posady. — Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 657

Dziewczyna z syciem do wszystkiego zaraz szuka posady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 663

Wiejska służąca szuka posady od zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 661

Krawcowa poszukuje posady, 2 złote dziennie Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 691

Szukam prania 2 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 687

Cukiernika lub kucharza poszukuje nauki syn porządných rodziców. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 716

Sierota szuka posady do dziei i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 711

Panna inteligentna, języki polski, rosyjski, francuski, angielski poszukuje posady na wyjazd: dame de compaigne, guwernantki, wychowawczyni, wymagania skromne, referencje. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 112

Dziewczyna szuka posady od 15. 2. lub 1. 3. do wszystkiego, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 119

Posługaczka poszukuje posługi na Łazarzu przed południem. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 050

Kucharz znający cukiernictwo poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 52 160

Ekspedjentka starsza branży piekarsko - cukierniczej szuka posady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 116

Pracza - prasowaczka szuka pracy w dom, poza domem. Oferty Kurjer Poznanski zdg 51 793

Inkasent młody, sumienny z gwarancją poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 482

Dziewczyna z skromnem gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 483

Dziewczyna młoda poszukuje posady najchętniej u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 491

Pracza prasowaczka poszukuje posady do pralni lub w dom. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 360

Akwizytorzy zdolni wymowni **zawsze zarobią!** Zgłoszenia Biuro zleceń Poznań Waly Jana III. 12 9-1. 3-6. ng 5023

Posługaczka cały dzień. Waly Król. Jadwiży 4. m. 13. zdg 52 824

Zdolne samodzielne, ucziwe ekspedjentki do pierwszorzednego sklepu cukrow. mogą sie zaraz zglosz. Oferty z dołączeniem świadectwa do Kurjera Pozn. zdg 52 706

Dziewczyna restauracyjna gotowaniem. Śniadania, Półwiejska 38. zdg 52 827

Chłopca do posylek z niemieckim przyjme do biura. Zgłoszenia z odpisem świadectw Kurjer Poznanski zdg 52 785

Dziewczynę młodsza do w-zystkiego zaraz. — W. Garbary 8. reżenictwo. zdg 52 798

Dziewczyna lat 15 do pracy potrzebna. Karłowicz, Mostowa 4 zdg 52 801

Uczennica Cukiernia, Górna Wilda 59. zdg 52 805

Podróżujących sprzedawców, duży zarobek. — Wielkie Garbary 44, m. 9. Zgłoszenia 10-12 zdg 52 842

Uczeń potrzebny. Siolarnia, Mostowa 1 zdg 52 841

Puszczykówku potrzebna zaraz służąca. Zgłoszenia Dąbrowskiego 2. Księgarnia „Stoneczniki” zdg 52 851

Urzędnik również udział zagranicznego eksportu poszukiwany. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 839

Fryzjer (ka) trwałą pensją, utrzymaniem, stacją natychmiast. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 871

Dziewczyna gotowaniem zaraz. Kwiatowa 4, m. 5, zgłoszenia godz. 5-6. zdg 52 850

Służąca do wszystkiego, skromna, gotowaniem potrzebna zaraz. Dr. Arend, Staszka 11/13, m. 4. zdg 52 828/9

Służąca samodzielnym gotowaniem. Wyspiańskiego 18, m. 7 4-6. zdg 52 743

Potrzebna freblanka Niemka przychodzi. Focha 39, m. 20 od 2 godz. pp. zdg 53 006

Książkową książkowego godzinowo przyjme Szoński, Zamkowa 6. zdg 52 929

Młodsza dziewczyna z prowincji z gotowaniem do wszystkiego, kochająca dzieci potrzebna. Plac Bernardyński 2, mieszkanie 6. dg 976

Dziewczyna z dobrem gotowaniem, młoda kucharka potrzebna. Oferty Kurjer Poznanski zdg 52 941

Pokojuwa wykwalifikowana tylko pierwszorzedna siła, potrzebna od zaraz lub od 15. bm. albo 1. 3. do Warszawy. Uwzględnia się tylko długoletnie świadectwa i najlepsze referencje. Warunki do umowy — oferty z fotografią do „Par”. Warszawa, pod „440”. Pg 2423-62-5.

Panienska która pracowała w najwialsni ni ci potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 52 916

Dziewczyna zdrowa, młodsza, czysta, samodzielna, bardzo dobrem gotowaniem do wszystkiego, dobrmi świadectwami zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 989

Kasjer - gorzelnik starszy, rutynowany, kawaler — kaucją — potrzebny. Zgłoszenia kopie, warunki. Kurjer Pozn. zdg 52 991

Ogrodowy kawaler, potrzebny zaraz. Prepensje, odpisy świadectw do majetności Sławno, powiat Gniezno zdg 53